NATIONAL LIBRARY
MAY 17 1973
BIBLIOTHÈQUE NATIONALE

B103/A/40/3

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE WEEKLY
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited.

Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466; Chicago — Editor I. SIMANE, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 10630; California — Editor KARLIS KALEJS, 3822 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214

18. N-RS. SESTDIENA, 1973. G. 5. MAIJS 23. GADS SATURDAY MAY 5, 1973

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 50 centi

Uzmanības centrā - Eiropas drošības konference

PASAULES BALTIEŠU APVIENĪBAS VALDES SĒDE ŅUJORKĀ

Pasaules baltiešu apvienības priekšsēdis Dr. J. Valiunas atgriezies no Eiropas, kur piedalījies vairākās apspriedēs. Kopā ar igauņu diplomātu Dr. Raudu apmeklējis Spānijas ārlietu ministriju. Ticies ar darbinieku, kas piedalījies Eiropas drošības konferences sagatavošanās sanāksmēs Helsinkos. Tur valdījis vispārējs pārsteigums, ka ASV līdz šim nav ieņēmušas vadošāku lomu. Spānija deklarējusi, ka neatzīs de facto robežas, neatkarīgi, ko citas valstis dara. Francijai savs patstāvīgs viedoklis, vēlas spēlēt noteiktu lomu konferencē par Eiropas kopību Par Baltijas valstu jautājumu pēdējā pusgadā runāts Italijas un Holandes parlamentos. Mūsu vispārējs drauds:„ Eiropas valstīm nav nekā ko iegūt, aizstāvot Baltijas valstis." Viņas nav pat ieinteresētas saimniecisku apsvērumu dēļ, lai abas Vācijas apvienotos.

Vairākiem sēdes dalībniekiem bijusi iespēja tikties ar dažādiem ASV ārlietu ministrijas darbiniekiem. Izskanējis vispārējs viedoklis, ka Pad. savienība konferences priekšsarunās nav vairs tik agresīva kā pirms šo apspriežu sākšanās, jo tā var zaudēt vairāk nekā iegūt.

Uzņemti sakari ar iespējamiem delegātiem drošības konferencē no dažādām valstīm. Labākās iespējas: ASV, Francija, Spānija. Valdes vienprātīgs ieskats, ka šajos sakaros mums jākoncentrējas uz atsevišķiem pārstāvjiem valstu delegācijās, ne valstīm pašām. Saliekot visu trīs tautību sakarus kopā, rodas jau apmierinošas iespējas informēt konferenci par mūsu jautājumiem un prasībām. Baltiešu delegācijā ietilpināmas personas, kuŗām ir iespējas piekļūt pie konferences individuāliem dalībniekiem. Piem., igauņu centrālās apvienības ASV priekšsēdis Ilmārs Plīrs ir ASV ārlietu ministrijas pilsoņu padomnieku komitejas loceklis. Viņš pieminēja, ka bija izkārtotas iespējas satikties ar ASV delegācijas locekļiem Helsinku priekšsarunās, bet pārstāvji, kuŗi Somijā ieradās no Zviedrijas, nebija spējuši atrast šos delegātus. Tādēļ delegācijas sastādot nevajaga apsvērt tikai dzīvesvietu attālumu.

Latviešiem sākusies ziedojumu vākšanas akcija Eiropas drošības konferences pasākumiem globālā apmērā. Sākts arī sarunāt apmeklējumus ārlietu ministrijās un sūtniecībās, lai maija mēnesī varētu nodot PBLA izstrādātos memorandus. Lietuvieši un igauņi nebija paredzējuši atsevišķas ziedojumu vākšanas akcijas, bet sēdē atzina, ka arī viņiem tādas būtu steidzami jāuzsāk.

Visas akcijas šai drošības konferences vietā notiks baltiešiem kopīgi, lai gan par event. izdevumiem katrai tautībai jāsedz sava daļa. Igauņiem Somijā ir sava kolonija, kuŗu jau jau iesaista Pasaules baltiešu apvienības vajadzībām.

Saņemtas ziņas, ka Lietuvā, Igaunijā un Latvijā apcietināti Jehovas liecinieki. Lietuvā jau notikušas prāvas un piespriesti 2 — 5 gadu cietumsodi. Visa pieejamā informācija nodota Jehovas liecinieku globālai vadībai Ņujorkā, kuŗa varētu veikt visiespaidīgāko spiedienu uz Pad. savienību.

Baltijas informācijas centra tapšanu kavē finanču un personāla trūkums. Tas nevar būt ziņu aģentūra, jo nav pietiekami daudz ziņu, kas varētu pasauli interesēt. Speciālus pētījumus par savu tautību un tautas problēmām jau veic katras tautības centrālā organizācija. Latviešu un igauņu ieskats, ka pašreiz kopējā baltiešu prioritāte ir Eiropas drošības konference. Lietuviešu uzskats, ka Informācijas centra dibināšana nav

(Turpinājums 10. lp.)

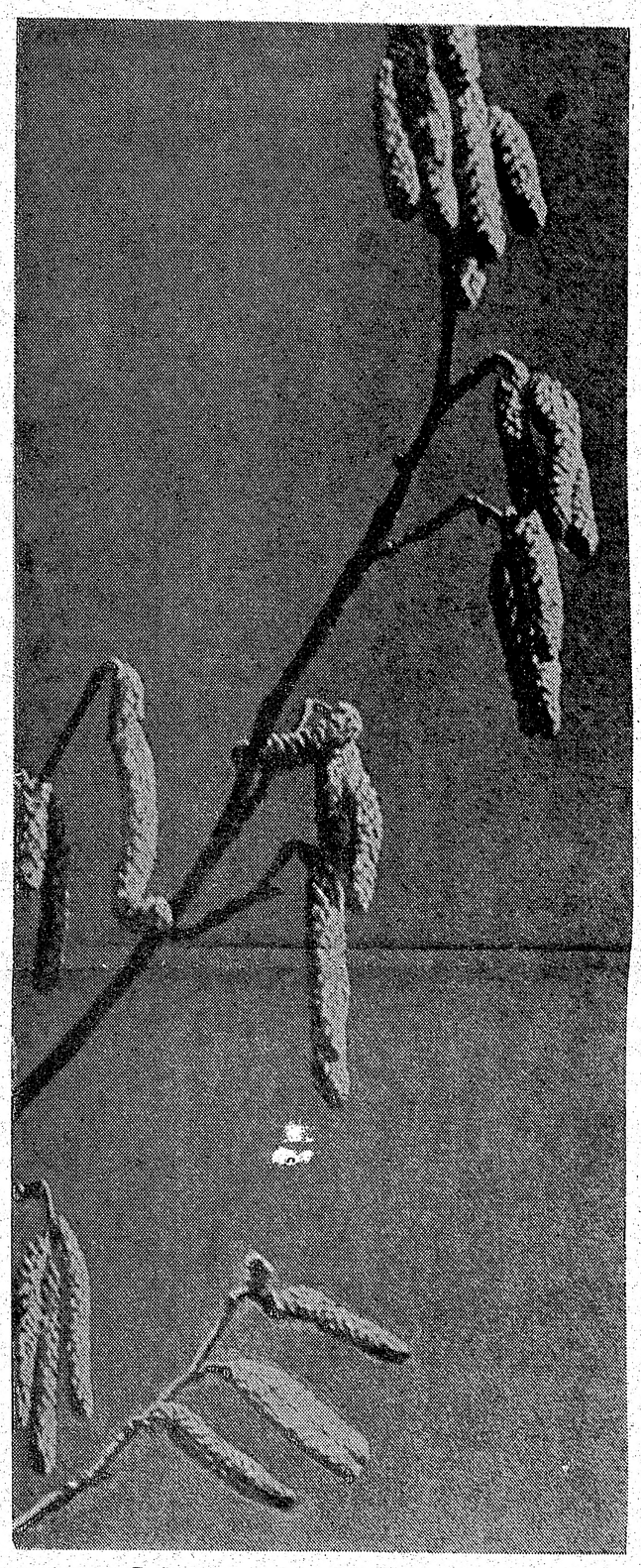

PAVASARA SVEICIENS

Vilijs Brants Vašingtonā

Rietumvācijas kanclers Vilijs Brants aprīļa beigās ieradās Vašingtonā. Pirms ASV apmeklējuma kancleram bija gandrīz 6 stundas garas apspriedes ar padomdevējiem. Sagaida, ka Brants un Niksons Vašingtonā pārrunās Amerikas un Eiropas attieksmes un citas problēmas. Bonna jau ilgu laiku bija norūpējusies par saimniecisko un politisko saspīlējumu, kas līdz šim traucēja sadarbību starp NATO sabiedrotajiem. Branta soc. dem. partijā valda ieskats, ka ASV jaunā pieeja saviem sabiedrotajiem būs ar lielāku uzsvaru uz Amerikas interesēm par spīti kompromisa gatavam, ko tā pauž. Kaut arī Brants varētu pievienoties daudzām Vašingtonas saimnieciskām vēlmēm, viņš tomēr ir saistīts ar Eiropas koptirgus pārējām 9 valstīm, tāpat Eiropas valstīm, kas nav koptirgus dalībnieces.

Prezidenta Niksona ārpolitiskais padomnieks Kisingers nesen, runādams Associated Press banketā Ņujorkā, izklāstīja Baltā nama jau agrāk proklamēto Eiropas gada programmu, kas guvusi plašu atbalstu Eiropā.

Plāns paredz iekļaut Atlantijas kopības saimnieciskā un politiskā struktūrā arī Japānu. Prezidents Niksons cer, ka par jauno Atlantijas chartu varēs vienoties vēl pirms viņa Eiropas apmeklējumu rudenī. Kisingers gan solījis stipru amerikāņu spēku paturēšanu Eiropā, bet tajā pašā laikā ļāvis saprast, ka šos spēkus varēs samazināt, ja mazināsies saspīlējums starp austrumiem un rietumiem. Dažiem „mūsu draugiem Eiropā" Kisingers pārmeta, ka tie nedāvājot ASV rīcības motīviem to pašu uzticību, kādu tie saņēmuši no ASV un neļaujot Savienotajām Valstīm savā politikā lietot tādu pašu taktisku elastību, kādu viņi izmantojuši savās mā-

(Turpinājums 11. lp.)

Daugavas Vanagu dienas aicina

Amora vakars
Jaunatnes vokālo un instrumentālo ansambļu sacensības
Cabaret un deja
Toronto no 25. — 27. maijam

Lieluzvedums
Nameja gredzens
Akts - vanadžu kopkoŗa koncerts
Jaunatnes latviskā sasaukšanās
Daiļamatniecības tirdziņš

Ieinteresētie daiļamatnieki aicināti pieteikties pie A. Šterna vakaros, tel. 787-6265

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1973. G. 5. MAIJS 18. N-RS

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk setdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466, U.S.A. Tālrunis 994-7917. Čikagas redakcijas vadītāja: I. Šīmane, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774-5744. Redaktors Austrālijā: Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem paakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par gadu $21.00, 6 mēn. $11.50, 3 mēn. $6.00. Atsevišķa numura cena 50 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $2.50, tekstā $5.00, pirmajā vai pēdējā lappusē $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu katra datuma vienā numurā.

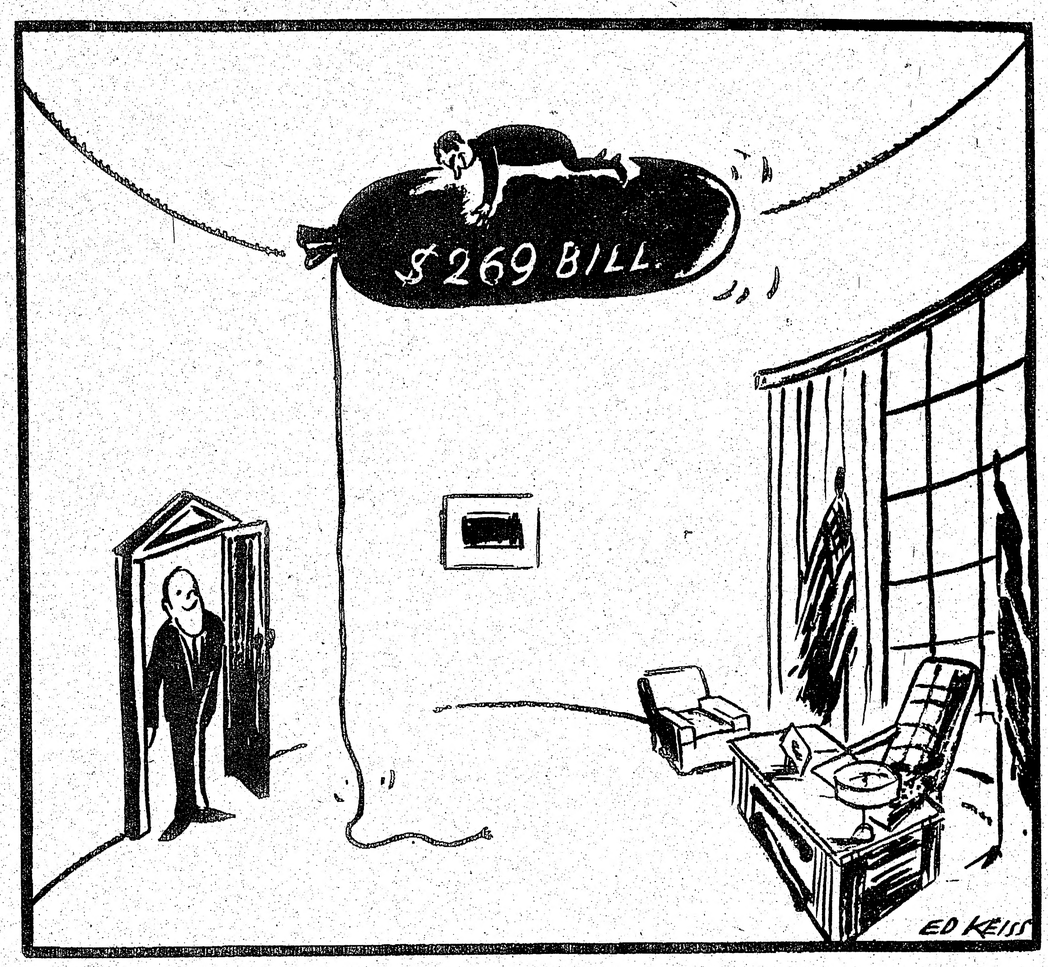

ASV jaunais budžets Ed. Keiša zīmējums

P. Grods

8. maiju atceroties

Pirms 28 gadiem nacionālsociālistiskā Vācija zaudēja cīņu par iecerēto hegemoniju Eiropā. Šī vienvaldība ar diktātoriskiem paņēmieniem un pārākuma apziņu nesolīja brīvību un pašnoteikšanos nevienai Eiropas valstij, kas tieši vai netieši tika ierautas konfliktā. Kaut Vācija savas cīņas pamatos deklarēja komūnisma iznīcināšanu, par ko vienis prātis bija visas tās valstis, kas komūnisma uzvarā saskatīja neizbēgamu brīvības un patstāvības bojāeju, vācu politisko nolūku pamatos tai pašā laikā bija savas hegemonijas izvēršana un cīņa par nacionālsociālisma uzvaru un dzīves telpu savai tautai, nerēķinoties ar citu tautu iebildumiem vai pretošanos.

Bet no otras puses skatoties, arī Pad. savienībai bija tādi paši nolūki, un tā četrus gadus abi milži spēkojās par savām visai līdzīgām idejām.

Daudz nedomājot par to, ko varētu dot Vācijas uzvara cīņā par „jauno Eiropu", vairākas valstis, lielāko biedēkli saskatot komūnisma uzvarā, vairāk vai mazāk atbalstīja Vāciju tās cīņā pret krievu komūnisma diktātūras nodibināšanos.

Ar rietumu sabiedroto nosliešanos Pad. savienības pusē kļuva skaidrs, kas uzvarēs šai totālā karā. Bet rietumu demokratijas bija pārliecībā, ka karam beidzoties brīvība un tiesības tiks atjaunotas visām tām tautām un valstīm, kuŗas bija iesaistītas lielajā divu ideoloģiju cīņā. Rietumu demokratijas bija apņēmīgas panākt, lai visas valstis atkal atgūtu savu statūs quo.

Bet te bija rietumu lielvalstu lielā un vēsturiskā vilšanās, kuŗas sekas tālu iesniedzas ne tikai tagadnē, bet arī — vēl nepārredzami tālajā nākotnē. Uzvaru fanfaras gan satricināja gaisu, pacilāja tautu prātus un nākotnes izredzes, taču lielajai cīņai beidzoties, galvenais ieguvējs bija tikai viens — Pad. savienība. Kad 8. maijā apklusa ieroči, pasaules valstis bija pārliecinātas, ka pēc nacionālsociālistiskās Vācijas satriekšanas galvenais pretspēlētājs Pad. savienība atsāks politiku, kas virzīta uz tautu pašnoteikšanās tiesību atjaunošanu un to nostabilizēšanu, ļaujot uzvarētiem pašiem izvēlēties valsts iekārtu, bet ne izmantojot šim nolūkam uzvarētāja spiedienu un draudus. Ja Pad. savienība ar saviem rietumu sabiedrotajiem dalījās kopējās uzvaras augļos, tad lauvas tiesu saņēma austrumi, iegūstot lielas platības Austrumeiropā un tajā bez vilcināšanās izveidojot Pad. savienības jaunos satelitus. Kremļa ietekmē tūdaļ nokļuva Polija, Čechoslovakija, Bulgārija, Ungārija, nemaz nerunājot par trijām Baltijas valstīm, kuŗas Pad. savienība bija sākusi iznīcināt jau 1940. gada vasarā, kaut šis process varēja risināties tikai vienu gadu, līdz kaŗa sākumam starp Vāciju un Pad. savienību.

Nožēlojamākais visā šai norisē tas, ka vēl līdz šai baltai dienai neviens no Pad. savienības toreizējiem sabiedrotajiem nav demonstrējis drosmi vai parādījis interesi — atgādināt savam cīņu partnerim austrumos tā nelegālo izrīcību — savas varas uzspiešanu daudzām Eiropas valstīm, to skaitā arī komūnisma pirmajam upurim Baltijas jūras krastā.

Aizgājušajos 28 g. norisinājies gluži pretējais: rietumi bieži ar klusuciešanu apstiprinājuši padomju iekārtu, izrīcību un vardarbību, vai nu tas būtu Čechoslovakijā, Ungārijā, vai kādā citā Kremlim pakundzētā valstī.

Rietumi pieļāvuši kauna mūri pie Berlīnes kā lielāko izsmieklu pasaules acu priekšā. Tie aizmieguši acis, kad Pad. savienība izbīdīja uz priekšu Polijas robežas, pati iesēzdamās apgabalos, kas tai nekad nav piederējuši nedz etniski, nedz politiski. Rietumi vēl līdz šai dienai izvairījušies droši un atklāti runāt pasaules priekšā par Kremļa noziedzīgo izrīcību iepretim pakundzētām tautām, kaut paši iestājās kaŗā par tautu brīvību un pašnoteikšanos.

Vāl vairāk: rietumu nevērībā un klusēšanā ir saredzams

(Turpinājums 18. lp.)

Lasītāju vēstules.

KĀDĒĻ VAJADZĪGA JAUNĀ LATVIEŠU RAKSTNIEKU APVIENĪBA?

Viens iemesls, kādēļ tā vajadzīga un par ko uztraucas Alberts Eglītis Latvija Amerikā 24. n-rā, ir uzskatāmi parādīts viņa paša lasītāja vēstulē, proti, viņš tāpat kā Latviešu preses biedrības priekšnieks V. Irbe nevilcinās piedēvēt nosodāmus un pat nodevīgus nolūkus tādiem cilvēkiem, kuŗu izdarības viņam nav pa prātam. Tas ir paņēmiens, kādu ASV piecdesmitajos gados visai veiksmīgi lietoja bēdīgi slavenais senātors Džozefs Makartijs, kuŗa „pretkomūnistiskās" darbības rezultātā tika sabojātas daudzu patriotu dzīves un valstij un sabiedrībai atņemts spējīgu un darbīgu cilvēku potenciālais pienesums. Tā sauktos „Makartija laikus" amerikāņiem vēlākos gados nācies ar rūgtumu nožēlot. Latviešiem brīdis, kad varēs nožēlot „V. Irbes laikus", vēl nav pienācis.

Par V. Irbes vadīto Latviešu preses biedrību norūpējies, Alberts Eglītis steidzas apvainot jaunās rakstnieku apvienības dibinātājus nacionāli kaitīgā savtīgumā. Vai nebūtu labāk vispirms pārdomāt, vai biedrība, kuŗas priekšnieks neapstādamies un ar makartijiskām metodēm apkaŗo visus, kas interesējas par latviešu tautas dzīvi un kultūru okupētajā Latvijā, kalpo mūsu tautas vajadzībām un mūsu pašu kopībai? V. Irbe ne vien uzbrūk tieši, bet arī sēj aizdomas pa labi un kreisi, jautā apvainojumu pilnus retoriskus jautājumus, izsaka tumšus mīnējumus, apšauba atsevišķu cilvēku un veselu organizāciju nolūkus, izgudri atturas no atklātām debatēm, kā nesenajās Kultūras dienās Ņujorkā, lai tad savas istabas drošībā patvēries rakstītu tendenciozus un pat kļūdainus sarīkojumu atreferējumus (sk., piemēram, T. Ķeniņa iebildumus), un beidzot — izpētī pat Rīgas braucēju materiālos apstākļus, tūlīt un bez kādiem citiem pierādījumiem secinādams, ka tam, kas pats nav rocīgs, ceļu pret pakalpojumiem samaksā Sakaru komiteja. Vai padošanās šāda cilvēka vadībai atbilst nacionālās sadarbības interesēm, par kuŗām norūpējies Alberts Eglītis? Kā te lai jūtas taupīgs tautietis, kas ilgojas kaut īsu brīdi pabūt savā zemē ar saviem ļaudīm, no kuŗiem daudzi iespēju savā zemē dzīvot nemainītu pret lielāku brīvību, pat ja varētu? Kādas tiesības viņam noteikt trimdas latviešu stāju un publiski vajāt tos, kas domā citādi?

Ko biedrība, kam šāds priekšnieks, var dot tautas kopībai, trimdas sabiedrībai vai preses darbiniekiem pašiem, rakstniekus ieskaitot? Vispirms vainojami būtu pašas biedrības biedri, kas jau gadiem ļauj savam priekšniekam tirdīt, tiesāt un kūdīt citus tautiešus un iestāties par to, lai arī mēs neliktos par Latviju ne zinis. Vai mūsu rakstu ļaudis patiešām domā, ka nevajaga iepazīties ar literātūru, kas Latvijā sacerēta tagad? Vai vairākums patiešām domā, ka tos, kas bijuši Latvijā, vajag izolēt no trimdas sabiedrības, apkaŗot kā nodevējus, brīdināt no tiem kā spitālīgiem?

Žēl, ka šādiem mudinājumiem jānāk no ārpuses, ka tos nav nokārtojuši biedri paši. Šādos apstākļos jaunas atbildīgas rakstnieku apvienības rašanās ir ne vien apsveicama, bet nepieciešama.

Ilze Šķipsna Teksasā

MĪĻIE, UZŅĒMĪGIE TAUTIEŠI ASV!

Iekšēji mēs visi jūtamies latvieši, bet liekas, ka gadu desmiti, kuŗus esam pavadījuši trimdā, tomēr atstājuši savu ietekmi. Vai mēs to apzināmies vai ne, mūsu izvēlētās mājvietas mūs ietekmē. Tā, piemēram, latvietis Vācijā tomēr atšķiras no latvieša Kanadā, Venecuēlā, Austrālijā vai Savienotajās Valstīs. Vietējās paražas „pielīp" gandrīz pašas nemanot. Tāpēc nav arī nekāds pārsteigums, ka dažreiz kādas zemes „manieres" citā zemē izrādās par nepieņemamām.

Šķiet, ka Kanada pārējās pasaules acīs tiek ieskatīta kā pievienota ASV, apmēram līdzīgi aklajai zarnai. Kā Kanadas iemītnieks es tomēr sajūtu, ka tā gluži nav. Pastāv atšķirības, kas, varbūt, pārāk daudz neiezīmējas, bet ar visu to ir reālas un nozīmīgas mūsu ikdienas dzīvē. Amerikāņi ir dinamiski, uzņēmīgi cilvēki, un (kas mani nepārsteidz) latvieši bieži vien kaut kā parādās priekšplānā. Jauki un skaisti, un lai viņiem gods un slava (un arī nauda), bet ir gadījumi, kad es jūtos, ka man kāds ir „uzkāpis uz varžacīm". Sāpes nu nav gluži neciešamas, bet ja aspirīns jālieto pārāk bieži, agrāk vai vēlāk pacietības mērs ir pilns.

„Jenkiju" uzņēmība ir vēsturisks fakts. Visu cienību pret vēsturi, bet tradicionālā uzņēmība citu kultūru apstākļos var kļūt par uzbāzību un spēt miermīlīgus pilsoņus tā aizkaitināt, ka viņi sāk rakstīt avīzēm — kā šajā gadījumā.

Nesen saņēmu dažādus sūtījumus no Savienotajām Valsīm. Vienā sainītī bija pasta kartītes, kas rādīja Latvijas karogus plīvojam Čikagas ielās. Skaists skats, teicama technika, bet, mīļais Dievs, ko lai es ar tām daru Kanadā?! Lai gan sūtītāju mērķi bija cildeni, man kartītes bija jāsūta atpakaļ. Tad pienāca kāda privāta izdevēja „vērtīga grāmata" (tie ir viņa vārdi, ne mani.). Diemžēl, tajā laikā mūsu mājā bija dažas pārbūves un vairums lietu atrodas iesaiņotas. Nesen saņēmu atgādinājumu no izdevēja, ka par „vērtīgo grāmatu" vēl neesmu samaksājis. Diemžēl, viņam uz samaksu būs ļoti ilgi jāgaida. Ja es šo „produktu" atrastu, nosūtītu to atpakaļ jau nākošā rītā, bet tā būtu absolūti pēdējā reize. Piedodiet manu iedomību, bet jautājumu par to, kas ir un kas nav „vērtīgs", es tomēr gribu izšķirt pats!

Es vēlos šādus sūtītājus brīdināt, ka nākotnē rīkošos precīzi Kanadas likumu robežās, t.i. nepasūtinātu preci es paturēšu mājās apmēram trīs mēnešus. Ja tajā laikā sūtītājs to nesavāks, tā nokļūs atkritumu kastē. Ne man, ne jums nav nekāds pienākums šķiest laiku un naudu, lai nepieprasītu preci sūtītu atpakaļ.

Es ieteiktu sūtītājiem iepriekš piezvanīt un pārliecināties, ka esmu mājās.

Viktors Kānbergs Toronto

Gaŗā avīžnieka jūdze

OĻĢERTA LIEPIŅA 50 GADI LATVIEŠU AVĪŽNIECĪBĀ

Jūs savā priekšā redziet cilvēku, kas atspoguļo vienu trešo daļu no latviešu preses vēstures. 21 gadu viņš nokalpojis dzimtenē un 29 trimdā, divos kontinentos.

Šis darba cilvēks ir Oļģerts Liepiņš, kas savu gaŗo avīžnieka jūdzi uzsāka 1923. gadā, brunojies ar neapslāpējamu jaunekļa entuziasmu. Laikraksta Latvja redakcijā viņš deva savu solījumu kalpot presei, kuŗa stāv vistuvāk tautas garīgam un politiskam pulsam. Oļģerts savu darbu uzsāka neparasti jauns, tikai 17 gadu sasniedzis un laimīgos apstākļos, jo latviešu tauta bija brīva, bija Latvijas valsts ar visiem tās suverēnitātes iestādījumiem.

Viens, kas uzņēmās augsti turēt preses karogu un staigāt pa Tinte ielu, nu bija Oļģerts Liepiņš ar talantu, izturību un nepārspējamām dziņām zināt arvien vairāk.

Latvja redakcijā Rīgā Oļģerts Liepiņš iesēdās literārā redaktora krēslā un tur sēdēdams iepazinās ar Rīgas latviešu literātiem, kas viņam nesa savus sacerējumus.

Pēc šī posma, kur Oļģerts mācās avīžnieka stilu no mūsu spējīgākiem žurnālistiem: Arvēda Berga, Hermaņa Asara, K. Kasparsona, viņš aiziet uz Pēdējā Brīdī redakciju, kur no 1930. g. līdz tā slēgšanai ir atbildīgais redaktors. Šis periods

Oļģerts Liepiņš

Liepiņam ir viens no smagākiem piepūles ziņā, jo lai laikraksts pastāvētu, jāvada konkurences cīņa ar Benjamiņa Jaunākām Ziņām. Tomēr Oļģerts Liepiņš ar Pēdējo Brīdi rada jaunu seju latviešu avīžniecībā. Viņš to modernizē, lieto spilgtu krāsu, lielus virsrakstus, dod sensācijas, ņemdams par paraugiem amerikāņu un Londonas avīzes.

Oļģerts Liepiņš nav preses luteklis vai valdības favorīts, jo parlamentārās iekārtas aizstāvji autoritārā laikā nobīdīti pie malas. Ap 1938. gadu Liepiņu aicina par redaktoru mēešrakstam Mājas Viesis, kam jāapkalpo lauku ļaužu aprindas. Darba kamera viņam uztic vadīt žurnālistu kursus ar plašu semināra vielu, sniedzot ieskatu pasaules presē, mācot, kā jāraksta reportāža, intervija, ievadraksts, kā īsa ziņa pataisāma gaŗa un otrādi. Šai preses kursā mācījās jauni cilvēki, kas vēlējās darboties preses laukā. Tur mācījās arī šo rindiņu rakstītājs.

Kad nav sava laikraksta, gavilnieks nododas savai otrai mīlestībai — daiļliterātūrai. Tāds ir arī viņa dzīves laiks Libekā un Rīgas beidzamos gados, kad literātūra dominēja viņa darbībā un brīžiem šķita, ka viņš avīžniecībai būs pagriezis muguru uz visiem laikiem, ievērojot vēl to, ka Kultūras fonda godalgu ieguva viņa Dzejnieki un valdnieki.

Sākās latviešu preses darbinieku organizēšanās un Latviešu preses biedrība 1947. g. var sākt rakstīt savu vēsturi. Britu joslā, Grēvenē, kad jubileju svin Jānim Jaunsudrabiņam, notiek pirmās vēlēšanas LPB, kuŗās par priekšsēdi ievēl Oļģertu Liepiņu. Priekšnieka amatā Liepiņš palika līdz pat izceļošanas laikam uz Amerikas Savienotajām Valstīm.

Bostonā Liepiņš kopā ar toreizējo DV priekšnieku Valdemāru Antiņu organizēja plašas rakstnieku dienas ar jundu un koncertiem. Te viņš atjaunoja LPB darbību un stingri nostājās pret tautiešu denunciācijām. Atceros, ka Bostonā daži iekaisuši vīri vērsās pret Latvija Amerikā redaktoru Dr. Hugo Vītolu.

Vilis Štāls Ņujorkā bija nodomājis izdot žurnālu, ko nodēvēja par Latvju žurnālu un par kuŗa redaktoru aicināja Oļģertu Liepiņu no Bostonas. Pēc četriem gadiem O. Liepiņš pats sāka izdot laikrakstu Amerikas Vēstnesi, patapinot nosaukumu no kādreizējā pirmā latviešu laikraksta Amerikā, ko izdeva Jēkabs Zībergs. Avīze dzima neiedomājami grūtos apstākļos, jo to taisīja divi cilvēki: Oļģerts ar savu dzīvesbiedri Paulu, kuŗa izmācījās burtliča amatu. Ar lielu stūrgalvību un sīkstumu viņi avīzi uzturēja 12 gadus (1955.—1967). Tā bija jāizbeidz ne finaciālu apstākļu dēļ, bet tāpēc, ka Paula vairs nav spējusi tekstu salikt, jo saslimusi, bet jaunu burtlici nav bijis iespējams dabūt.

Pēc savas dzīvesbiedres nāves, Oļģerts atkal parādījies pie trimdas debesīm. Bostonā viņš uzlēca kājās tai brīdī, kad jaunie sāka runāt par Latvijas satelitā stāvokli. Bez apdomāšanās un ne ar diplomāta izmeklētiem vārdiem, bet ātri un asi paziņoja, lai tādus sacerējumus neparaksta.

Aizgājis pensijā un gadiem krājoties, Liepiņš meklē izlīdzinājumu ar kādreizējiem oponentiem, taču ir vēl daudz ko teikt arī tāda, kas pat draugu ausīm nepatīkams. Šos apcerējumus mūsu avīzes neievieto, un tāpēc viņš atkal izdod latviešu trimdas „samizdatu" — Vēstnesi, kur sludina savu kvēlāko patiesību, cīņu pret ļaužu muļķību un latvju tautas nodevējiem un to ienaidniekiem, kas kavējas atstāt mūsu tēvzemi.

Osvalds Akmentiņš

JAUNKANADIEŠU TEĀTRA IZRĀDE
Veli Kudres

Cilvēks savā salā

1973. g. 10., 11. un 12. maijā pl. 8.30
Sv. Lavrenca mākslas centra „Town Hall" zālē
Režisors: Reins Andre
Galvenajās lomās: Rudīte Purva, Kurts Jacobs un citi
Biļetes iepriekšpārdošanā Sv. Lavrenca centrā vai pa tālruni 481-6973. Cena $3.00, studentiem $2.00.
Atkārtojums Ontario teātŗu festivālā Sv. Katrīnās 21. maijā, pl. 8.30 Brocka universitātes Thistle teātrī

Rudīte Purva (attēlā pa labi), kas tēlos galveno lomu lugā Cilvēks savā salā. Pa kreisi Kurts Jackobs Telmus lomā.

Cilvēks savā salā

JAUNKANADIEŠU TEĀTRIS IESTUDĒ JAUNU LUGU

Pēc vairāku gadu klusēšanas Jaunkanadiešu teātris atkal nāk klajā ar jaunu iestudējumu, izrādot no igauņu valodas tulkoto Veli Kudres lugu Cilvēks savā salā.

Šis teātris latviešiem labi pazīstams jau no iepriekšējiem iestudējumiem, kuŗos arvien piedalījies arī kāds no latviešu aktieriem. Tā pašā pirmajā iestudējumā, *Es atceros mammu*, pirms desmit gadiem redzējām lomu tēlotājos Hugo Miķelsonu un Imantu un Rudīti Purvu. Vēlākās izrādēs vēl piedalījušies Ausma un Henrijs Puķīši, Elza Zīverte, Rūdolfs Purvs, Voldemārs Pukats un Juris Dzeguze. Visas līdzšinējās lugas iestudējis pazīstamais igauņu režisors Reins Andre.

Jauniestudētā luga rāda cilvēka nekad nerimstošo meklēšanu pēc brīvības un patiesības — savas garīgās un fiziskās salas. Lugas raksturi, kā to norāda personu vārdi, atvasināti no grieķu mītoloģijas. Tā, piemēram, Erinis ir atriebības dieve. Jaunais architekts Lauders izbēdzis no kādas totālitārisma valsts cietumā, atstāj sabiedrību un civilizāciju, lai kopā ar savu mīļāko Silvāni atrastu pilnīgu brīvību. Atbrīvodamies no pasaules, viņš par vēlu gūst atziņu, ka vispirms cilvēkam jāatbrīvojas pašam no savām vājībām, kas to velk postā.

Erinis, skaistā un ļaunā miljonāra meita, vēlas salu sev un kārdina Lauderu atgriezties vecās dzīves ceļos. Lugā interesanti savīti piecu dažādu cilvēku iekšējās dzīves samezglojumi un skatītājam viegli identificēties ar kādu no skatuves tēliem, jo „visi esam tikai cilvēki".

Galvenās lomas Erinis tēlotājai Rudītei Purvai aiz muguras interesantas skatuves gaitas, kas sākušās jau agrā bērnībā. Uzaugdama ģimenē, kuŗas gaitas cieši saistītas ar teātri, Rudītei tas arvien bijis tuvs, lai gan pati atzīstas — „nekad pirmā mīlestība".

„Gribu pievērsties mākslai," saka Rudīte Purva, „teātris ir tikai viens no izteiksmes veidiem. Man tuvāka krāsa un forma."

Rudīte studē mākslu Ontario mākslas kolledžā. Jau ģimnazijas laikā tā tēlojusi galveno lomu filmā Brīvs, ko sagatavojuši paši skolēni, piedaloties sacensībā visas Kanadas mērogā un iegūstot pirmo vietu. Pagājušo vasaru, uzturoties Zviedrijā, Rudītei gluži nejauši radusies iespēja tēlot Eiropā labi pazīstamā režisora Hansa Dalina iestudētajā televīzijas serijā Brāļi Malmes.

„Tas bija bezgala interesanti," stāsta Rudīte Purva. „Nepratu gandrīz ne vārda zviedriski. Tā kā tēloju ļoti kautrīgu meiteni, man nebija daudz jārunā. Katru rītu man iedeva tekstu ainām, kuŗas tai dienā bija paredzēts filmēt, un kolēģas palīdzēja atrast pareizo izteiksmes veidu. Cilvēki bija ļoti laipni. Serijas ansamblis teicās mani 'adoptējis'. Pavaļas brīžos spēlēju ģitaru un mācīju zviedriem latviešu tautasdziesmas, kas tiem ļoti patika. Darbojoties serijā, man radās iespēja tuvāk iepazīt dzīvi un cilvēkus tipiskā zviedru vidē, kas citādi nebūtu bijis iespējams. Iemācījos arī daudz technisku lietu sakarā ar filmēšanu."

Rudīte Purva tēlo arī Zani Reiņa Birzgaļa iestudētā Nameja gredzenā, ko redzēsim DV dienās šā mēneša beigās Toronto. „Viss, kas Zanei jādara." smaida Rudīte, „ir aizkustinoši jāsadeg sārtā. Erinis turpretim ir pilnīgs pretstats. Viņā sakopoti visi tumšie spēki un kaisles."

Cilvēks savā salā izrādīs arī Ontario teātŗu festivāla ietvaros 21. maijā Sv. Katrīnās. Apkārtējo pilsētu latvieši šo izrādi varēs noskatīties Broka universitātes „Thistle" teātrī plkst. 8.30 vakarā.

Ieejas zīmes Toronto izrādēm 10., 11. un 12. maijā Sv. Lorensa mākslas centrā pie kases (tālr. 366-7723) vai vakaros zvanīt Intai Purvai, tālrunis 481-6973.

rd.

Prāvesta A. Birnbauma atvadīšanās Grand Rapidos

ŽURNĀLAM TREJI VĀRTI REDAKTORS VĒL NAV ATRASTS

Kā jau Latvija Amerikā ziņots, pēc 6 gadu darbības Treji Vārti izdevēja Detroitas Kristus draudzes „Auburn Hall" sabiedrība žurnāla turpmāko likteni nodevusi jaundibinātam apgādam „Aka" Grand Hevenā (Mič.). Sākot ar pirmo numuru, žurnāla redaktora pienākumus bija uzņēmies prāv. A. Birnbaums. Žurnālam pārejot jaunā īpašnieka pārziņā, tā vadītājs A. Rieksts aicinājis A. Birnbaumu arī turpmāk pārzināt Treji Vārti rediģēšanu, bet pēdējais izvēlējies aiziet pelnītā atpūtā uz Kaliforniju. Jauns redaktors vēl nav atrasts, kaut gan nākošais numurs jau solīts maija mēnesī.

Aizbraukšanas dienā, 15. aprīlī, bijušais Treju Vārtu redaktors A. Birbaums bija aicināts spredikot Grand Rapidu Vienības draudzes baznīcā. Pēc dievkalpojuma baznīcas sabiedriskās telpās tas referēja par tematu „Bīskaps un archibīskaps". Referāta temats bija veltīts atmiņām par bīskapu Kārli Irbi un archibīskapu Gustavu Tursu. Kārlis Irbe mācītāja gaitas Drustu draudzē sācis 27 gadu vecumā, bet pēc 16 gadiem tās tur turpinājis A. Birnbaums. Vēlāk referents tikpat saistoši stāstīja par archibīskapu Gustavu Tursu, kas vairākkārt viesojies pie viņa Drustu draudzē. Referāta beigās tas pārcilāja arī atmiņas par kopējām gaitām ar Grand Rapidu Vienības draudzes mācītāju J. Lazdu.

Māc. J. Lazda savukārt pateicās prāv. A. Birnbaumam un izcēla viņa centību zinību vairošanā, jo tas beidzis ne vien divas fakultātes, bet pēc tam vēl divus gadus papildinājies Parīzes universitātē. A. Birnbaumam vēl pateicās draudzes priekšnieks P. Golts, dāmu komitejas priekšniece E. Medne, viņa cienītāji un kopējā darba kollēgas.

Tūlīt pēc atvadīšanās A. Birnbaums, izvēloties dzelzeļu, devās uz jauno mājvietu. Viņš iecerējis apceļot Eiropu.

V. Boķis

Minsteres latviešu ģimnazisti ar lielu interesi iepazinās ar Garezera vidusskolas ēkām, Grāmatu klēti un Tautas mākslas krātuvi, pavadot šajā latviešu centrā 3 dienas. Augšējā attēlā minsteriešu grupa Gaŗezerā. Pirmā rindā no labās skolotāji Pēteris Purmalis un Mārtiņš Zandbargs; 2. rindā no kreisās uzveduma Mičotāji deju iestudētājs Austris Grasis.

Foto: Fr. Ritums

Minsteriešu iespaidi Ziemeļamerikā

LATVIJA AMERIKĀ KORESPONDENTA SARUNA AR AIZJŪRAS CIEMIŅIEM

Minsteres latviešu ģimnazijas audzēkņu turneja ASV un Kanadā ar uzvedumu „Mičošana" beigusies, attaisnojot uzņemtās grūtības un finanšu izdevumus. 25. aprīlī Eiropas latviešu jaunieši atstāja šo kontinentu lidojumam uz Ludvigsburgu, Vācijā. No 15 minsteriešu viesizrādēm pēdējās bija 21. aprīlī Klīvlandē un 23. aprīlī Vašingtonā, pēc veiksmīgas un atsaucīgas uzstāšanās 18. aprīlī Kalamazū. Ar tālīnajiem viesiem kopējās vakariņās Kalamazū latviešu biedrības namā satikās Latvija Amerikā korespondents.

„Mūsu pašu uzņēmības rezultātā un saņemot lielu atsaucību no jūsu puses, savu Ziemeļamerikas turneju ar apmierinājumu varam pabeigt, kas ar 32 dalībniekiem bija viens no lielākajiem riskiem, uzņemoties ceļojumu no Eiropas uz Ameriku," teica 25. g. v. uzveduma vad.un režisors Vilnis Zaļkalns, kas ASV un Kanadu skatīja pirmo reizi. Viņš paskaidroja, ka visos latviešu centros izrādes guvušas lielu atsaucību. Čikagā ieradušies 800 un Ņujorkā 600 apmeklētāju, kas bijuši kuplākie turnejā. Mazākos latviešu centros ieradušies gandrīz vai visi latvieši. Izkārtojuma ziņā par vienu no atzīstamākām vietām V. Zaļkalns minēja Vilimantiku. Sevišķi patīkamu pārmaiņu pēc ciemošanās viesmīlīgajās latviešu mājās devusi 3 dienu uzturēšanās Garezerā, kur arī darbojas latviešu vidusskola un kopīgi ar Minsteras ģimnaziju satiekas kopējos centienos par latviskā paturēšanu. „Mums vēl arvien nav skaidrs, kādēļ pārtrūka ievadītās sarunas par daļu Gaŗezera skolēnu pārcelšanu uz Minsteri. Tas būtu ideālākais izkārtojums abu skolu sadarbībā. Minsterē mēs tam nesaskatām nekādu grūtību," domā V. Zaļkalns, saskatot iespēju pat audzinātāju apmaiņā.

No turnejas 32 dalībniekiem nepilna puse bija pašreizējie Minsteres ģimnazisti, pārējie šīs skolas absolventi un tikai 3 pieaicināti no ārpuses.

Pēc V. Zaļkalna atzinuma, turnejas organizēšana, kuŗu veica Amerikas latviešu apvienība sadarbībā ar Amerikas latviešu jaunatnes apvienību un Latviešu nacionālās jaunatnes apvienību Kanadā, bijusi visai labi izkārtota, kaut gan sasteigta. Ieņēmumi līdzsvarojušies ar izdevumiem, kas dos iespēju atmaksāt 3000 dol. lielo ALAs aizdevumu. Visas 4 turnejā pavadītās nedēļas risinājušās bez negadījumiem. Viņš uzsvēra sevišķi viesmīlīgo uzņemšanu visas turnejas laikā, kas bijusi necerēti silta.

Pēc V. Zaļkalna izteicieniem Vācijā esot ap 300 jauniešu, kuŗus varētu uzskatīt par „īstiem latviešiem", kas latvietību likuši pirmajā vietā, kamēr pēc viņa vērojumiem daudziem Ziemeļamerikas latviešu jauniešiem trūkstot latviskās domāšanas. Teikto V. Zaļkalns pamato ar novērojumiem latviešu centros.

„Cik šeit ir tādu jauniešu, kas savstarpēji saruna latviski?" gandrīz vai sasāpināts jautā ciemiņš. Kā labāko līdzekli cīņai par latviskumu viņš ieteic Minsteres ģimnaziju. Šiem ieskatiem pievienojas Austris Grasis, sakot: „Latviešu kultūru mēs nevēlamies tikai saglabāt, kas nozīmētu tās iekonservēšanu, bet mēs vēlamies un cenšamies tanī arī dzīvot katru dienu. Ja arī jūs to vēlaties, sūtiet bērnus uz Minsteri!"

Temats par latvietību ir aktuāls, jo sevišķi minsteriešiem. To sevišķi apliecināja arī viena no uzveduma dalībniecēm, architekte Ruta Strobele no Frankfurtes, kuŗa, kā pati izteicās, izaugusi Anglijā, 6 gadus pavadījusi Ņujorkā, un tagad dzīvo Vācijā. Viņa teica: „Es latvietību izjūtu kā neatņemamu nepiecieamību, ja tās pietrūkst — ir tik liels tukšums, ka grūti dzīvot."

Ruta Strobele, Vilnis Zaļkalns, Austris Grasis, Juris Baltputnis, Kārlis Kangeris un vēl citi, ar kuŗiem gadījās izmainīt domas, atzina gan teicamo viesmīlību šajā kontinentā, bet Eiropu par piemērotāko zemi, kuŗā latvietība vissekmīgāk saglabājama.

V. Bokis

Pauls Reinhards 70 gadnieks

Diplomātam, politiķim un sabiedriskajam darbiniekam inž. Paulam Reinhardam 2. maijā piepildījās 70 mūža gadi.

Pauls Reinhards dzimis 1903. g. Jelgavā, prāvesta Jāņa Reinharda ģimenē. Studējis Latvijas universitātē, iegūstot inženiera grādu. Pēc tam vienu gadu papildinājies aviācijas inženiera zinībās Parīzē (Acole Superieure d' Aeronautique). Strādājis Latvijas kara aviācijā par inženieri - konstruktoru, vadot lidmašīnu darbnīcas. 1931. un 1932. gadā bijis satiksmes viceministrs Latvijā. 1934. gadā aicināts Latvijas ārlietu ministrijas dienestā, kuŗā bijis līdz 1940. gadam, šajā laikā pierādot izcilas diplomāta spējas, pildot konsulārā, rietumu un preses departamenta vadītāja amatus. No 1937. — 1939. g. Latvijas ārlietu ministrijas uzdevumā pildījis administrātora pienākumus Starptautiskā neiejaukšanās komisijā Spānijas pilsoņu kara laikā. No 1941. — 1942. g. strādājis par galveno inženieri satiksmes departamentā Rīgā, bet no 1942. — 1944. bijis darba dep. vadītājs. 1944. g. bēgļu gaitās devies uz Vāciju, kur no 1945. — 1946. g. bijisLatvijas sarkanā krusta Libekā, uzturot sakarus ar angļu militāro vadību. 1947. g. darbojies angļu militārā pārvaldē Hamburgā par asistentu atjaunošanas un reparāciju kontroles departamentā. 1947. g. ieradies Anglijā, kur sākumā pildījis pārziņa palīga un pārziņa pienākumus Eiropas strādnieku

Pauls Reinhards

nometnēs, bet kopš 1951. g. strādā, sākumā par techniski zīmētāju, vēlāk projektēšanas daļas inženieri angļu uzņēmumā.

Latvijas un latviešu tautas intereses Paulam Reinhardam bijušas pirmā vietā. Savas izcilās valodas zināšanas, diplomāta spējas un smalkjūtīgo taktu viņš nekad nav liedzis cīņā par latviešu tautas nākotni. Parastā aizbildināšanās ar laika trūkumu Paulam Reinhardam bijuši sveši jēdzieni. No 1950. g. viņš ir Latvijas ev.-lut. baznīcas archibīskapa vietnieka Anglijā sekretārs, no 1950. — 1955. g. Latviešu biedrības Lielbritanijā prekšnieks un kopš dibināšanas — Latvijas nacionālās padomes Anglijā loceklis. No 1952. g. ir Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centra (LAKEC) loceklis, bet ar 1970. g. tās prezidija loceklis un ārējās daļas vad. un 1971. g. kļūdams arī šī centŗa prezīdija priekšsēdis. Tai pašā laikā P. Reinhards ir Latvijas ziņu dienesta (LNA) periodiskā biletena vadītājs, 1969. un 1970. g. — Brīvās Pasaules Latviešu Apvienības (BPLA) valdes loceklis, bet kopš 1957. g. Eiropas apspiesto tautu (ACEN) Anglijas delegācijas loceklis, būdams vairākkārt tās priekšsēdis. Kā Eiropas Kustības Latvijas nacionālās komitejas valdes priekšsēdis Reinhards darbojas par locekli Starptautiskās Eiropas kustības (Comite Directeur) galvenajā pārvaldē.

Veicot šos daudzos uzdevumus, P. Reinhardam pavērušās plašas iespējas Latvijas neatkarības aizstāvēšanā. Eiropas kustības federālā padome sastādās no visu Eiropas valstu nacionālo komiteju pārstāvjiem, tajā pārstāvētas arī Austrumeiropas tautas, kas 2. pasaules kaŗa rezultātā zaudēja savu neatkarību. Šeit P. Reinhardam bijis uzticēts pārstāvēt visu Baltijas tautu nacionālās komitejas. Kā Eiropas centra priekšsēdim, bet jo vairāk kā Eiropas kustības komitejas loceklim viņam radās izdevība Federālā padomē un komitejā apgaismot mūsu taisnīgās prasības un vērst Eiropas politiķu uzmanību uz apspiesto tautu problēmām, lai arī Baltijas tautām ierādītu pienācīgu vietu Eiropas tautu saimē uz vienlīdzības pamatiem, nodrošinot brīvu un neapdraudētu attīstību. Divdesmit gadu neatlaidīgā darbā P. Reinhards aktīvi piedalījies daudzu un dažādu memorandu izstrādāšanā un iesniegšanā Eiropas valstsvīriem un valdībām, uzturot ciešus sakarus ar Eiropas kustības galvenajiem centriem Parīzē, Londonā, Briselē, Bonnā un citur.

Pauls Reinhards mūsu interešu aizstāvēšanai vairākkārt apmeklējis arī Savienotās Valstis un Kanadu, rakstījis latviešu un ārzemju presē. Sastāv un aktīvi darbojas korporācijā Lettonia, daudzus gadus būdams Anglijas kopas seniors.

Nikolajs Linājs

Vecās politiskās partijas turpina darbību

Nav daudz mūsu veco politisko partiju, kas turpinātu darbību vēl trimdā. Rosīgākā no tām ir Latvijas sociāldemokratiskā strādnieku partija ar centru Stokholmā, Zviedrijā kas ietilpst arī Sociālistiskajā internacionālē un Austrumeiropas sociālistu ūnijā un kuŗu vada Bruno Kalniņš. Partijas centrālās komitejas funkcijas tagad pilda Ārzemju komiteja ar sēdekli Stokholmā. Pagājušā gadā iespiesta arī partijas programma un statūti ar Bruno Kalniņa ievadu, ko angļu valodā tulkojis Atis Lejiņš.

Līdztekus tai vēl rosību parāda labā spārna partija — Latviešu zemnieku savienība, kuŗas Anglijas nodaļas gada sapulce notika 18. martā DVF namā Londonā, sapulci vadot Pēterim Priedītis un protokolu rakstot Jūlijam Stīpniekam. Valdes priekšsēdis E. Zelmenis savā ziņojumā atzina, ka visi pasākumi bijuši sekmīgi. Zemnieku savienība atbalstījusi trimdas nacionālos pasākumus, ziedojusi latviešu skolai, Jaunatnes sacensību fondam, Minsteres latviešu ģimnazijai un Almēlijas latviešu kapsētas fondam. Pieskaŗoties starptautiskajam stāvoklim, priekšsēdis norādīja uz darba svarīgumu dzimtenes atbrīvošanas centienos.

Valdē un revīzijas komisijā ievēlēja visus līdzšinējos: priekšsēdi E. Zelmeni, locekļus — E. Līci, L. Dreimani, Kr. Krūmiņu, J. Āpšu un A. Liepiņu; revīzijas komisijā E. Dambi, A. Veisu un J. Šāvēju.

Uzticīgais Latviešu zemnieku savienības darbinieks Eduards Līcis 25. martā pārkāpa savu 90. mūža gadu slieksni, vēl joprojām būdams žirgts un izdarīgs, piedalīdamies sapulcēs un sarīkojumos. Ed. Līcis ir rūjienietis, dzimis Idus pagasta Biķos. Ilgus gadus bijis Liepājas apriņķa vecākais un vācu laikā, līdz izceļošanai uz Vāciju un vēlāk uz Angliju, vadījis Liepājas pilsētas finanču nodaļu. Viņa ģimene palikusi Latvijā, zaudējot dēlu 2. pasaules kaŗā. Pirms pāris gadiem Ed. Līcis bija ieradies arī dziesmu svētkos Toronto, bet šogad gatavojas apmeklēt dziesmu svētkus Ķelnē un Klīvlandē. —ls—

Toronto latviešu kreditsabiedrība

Latvian (Toronto)
Credit Union Limited
491 College St., Toronto, Ont.
M6G 1A5

MAKSĀ
5½% par ilgterminā nogulđ.
5% par noguldījumiem.
IZSNIEDZ
apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10,000.00,
māju obligāciju aizdevumus līdz $40,000.00.
PĀRDOD
naudas orderus un ceļojumu čekus.

Sākot ar 1973. g. 14. maiju birojs slēgts pirmdienās. Atvērts otrd. — ceturtd. no pl. 10 rītā līdz 7.30 vakarā. Piektd. no pl. 10 rītā līdz pl. 8 vakarā. Sestd. no pl. 9 — 1 pēcp.

No 15. jūnija — 15. sept. birojs sestdienās slēgts.

TĀLRUNIS
924-2551
924-2552

Pievilcīgs Jandāla sarīkojums

Sv. Katrīnu tautisko deju kopas Jandāls sarīkojumā vietējā ukraiņu namā bija ieradušies apmeklētāji arī no Toronto, , Hamiltonas un citām vietām. Pārsvarā bija jaunā audze, ko ievērojami kuplināja lietuviešu un igauņu deju kopas. Jandāla deju priekšnesumi ir izveidojušies par gadskārtēju sarīkojumu, kas vienmēr saista sabiedrības uzmanību. Liels atbalsts kopai ir vietējā Daugavas vanadžu nodaļa, ko vada Milda Vītola. Ar dziesmām klausītājus iepriecināja trio Ceļinieki, ko vada V. Ādlers, kas daudz palīdzējis pie kopas veidošanas. Jandāla vienībā dejoja astoņi pāri. Šo deju kopu vada Hermans Šternbergs. Šī vakara viesi un programmas kuplinātāji — lietuviešu un igauņu deju kopas radīja vairāk deju prieka dažādības un baltiešu tautisko tērpu griezumu un krāsu vispusību. Nobeigumā Jandāla pārstāve Ingrīda Mukāne pateicās kopas labvēļiem, viesiem dejotājiem un visiem vakara dalībniekiem.

V. R.

Speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana

Intertrade Express Corp., 125 East 23rd. Street, New York, N. Y. 10010, kas speciālizējusies jau 23 gadus dāvanu sūtīšanā uz Pad. Savienību, ziņo, ka speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana piederīgajiem Latvijā.

Speciālie rubļi ir četrreiz vērtīgāki par parastiem, tāpēc tie ir izdevīgāki. Saņēmēji ar tiem var iegādāties visu speciālajos Vneshposyltorg ārzemju valūtas veikalos par apm. ¼ no mantu vērtības parastajos rubļos. Priekšmeti, kas parastajos veikalos maksātu 10 rubļu, iegūstami par 2½, vai pat lētāk.

Certifikātus var izdevīgi apmainīt arī parastajos rubļos.

Speciālo rubļu cena ir $2.60.

Jūs varat sūtīt, cik vēlaties, un tie tiek piegādāti jūsu piederīgiem 3 — 4 ned. laikā.

Pieprasiet jaunāko cenrādi un pārliecinieties, cik vērtīgi ir speciālie rubļu certifikāti.

Tuvākai inform. rakstiet: INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd. Street, 5th Floor, New York, N. Y., tālr. 932-1589.

Pasūtiniet tagad labāko dāvanu uz LATVIJU SPECIĀLOS rubļu CERTIFIKĀTUS

INTERTRADE EXPRESS CORP.

To sakām mēs un to saka arī jūsu piederīgie.

Par tiem jūsu piederīgie var iegādāties visu, ko vēlas, par daļu no parastās vērtības, tas ir apm. tā, kad jūs būtu iegājuši veikalā ar $100 un nopirkuši mantas $200 vai $300 rubļu vērtībā, vai pat vairāk.

INTERTRADE EXPRESS CORP.

var jums piesūtīt par šādiem darījumiem paraugus.

Speciālo rubļu certifikātus var arī ļoti izdevīgi apmainīt pret parastajiem rubļiem.

PILNĪGA GARANTIJA UN APDROŠINĀŠANA

Certifikātu piegāde mājās apm. 3 nedēļu laikā.

Speciālā rubļa vērtība ir $2.60

ŠĪ CENA IR VISS, KAS JUMS JAMAKSĀ. NEKĀDU CITU IZDEVUMU. Jūs varat sūtīt katru summu ko vēlaties.

Pieprasiet mūsu illustrētos katalogus.

PASŪTINIET TAGAD TIKAI

caur

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd. Street, Fifth floor NEW YORK, N.Y. 10010, tālr. 982-1530

Ļoti svarīgi — Automobiļi

Ātra piegāde.

Izvēlaties no šiem jaunajiem modeļiem:

	Cenas US $
Zhiguli Vaz 2101	**$3520.00**
Jaunais, uzlabotais (Export Model)	
Zhiguli Vaz 2103	**$4036.50**
Furgon Station Wagon	**$3881.25**
Moskvitch 412 IE (Export Model)	**3570.00**
Moskvitch 408 IE	**$3285.00**
Zaporochets Zaz 968	**2250.00**

Pieprasiet mūsu speciālo ilustrēto apkārtrakstu ar automašīnu attēliem. Pieņemam pasūtinājumus arī DZĪVOKĻIEM.

PĀRSŪTĀM LIETOTAS DRĒBES.

Iebraucēji no USSR, pieprasiet speciālo informāciju!

Mums ir 24 gadu pieredze šinīs darījumos un **mums ir tūkstošiem apmierinātu klientu.**

Tonija Kuika

(43. turpinājums)

„Jūs zināt šos avotus, Makdonella kungs?" jaunava raudzījās vecā vīra sejā.

„Jā. Tas ir Dāvids."

Telpa, priekšmeti pēkšņi iegrima necaurredzamā tumsā. Kad Dorisa pamodās, viņa atradās uz dīvāna, pārklāta ar siltu segu. Kurpes bija novilktas. Makdonells sēdēja pie rasējamā dēļa un uzmanīgi kaut ko aprēķināja. Jūtot jaunavas skatu vērstu uz sevi, vecais kungs pagrieza galvu pret gulētāju.

„Palieciet vien turpat, kur esat. Es pasūtināju mums abiem vakariņas. Raitis un Vizuma kundze atbrauks jums pakaļ."

Jaunava nesapratnē raudzījās architektā. Viņa mēģināja atcerēties notikušo, bet vienīgā skaņa, kas atbalsojās galvā, gluži tāpat kā tukšajā gaitenī kādreizējā tēva uzņēmumā, bija Dāvida: „Nolādēts!"

Tātad Doris ar savu ierašanos bija izjaukusi kādus no viņa neģēlīgajiem plāniem. Jaunava atstāstīja gadījumu Mkdonellam.

„Labs padoms ir vērtīgs tikai tad, ja persona, kam tas nepieciešams, nāk pie padomdevēja brīvprātīgi, kā, piemēram, šoreiz Jūs, mīļā Dorisa. Cilvēka fiziskā uzbūve, viņa smadzenes un raksturs tagad ir gluži tāds pats kā tanī laikā, kad Ēģiptē cēla piramidas. Taču, kaut arī cilvēks pašos pamatos nav mainījies, sabiedriskās dzīves uzbūve kļuvusi bezgala komplicēta. Šodien viszīmīgākā metode, kas jaunpiedzimušu bērnu lēnām pārveido pieaugušā cilvēkā, ir izglītība. Ikviens no mums ceļ pats sev pasauli, kurā tas dzīvo. Ieceres, atmiņas, jūtas un ideāli izveidojas no mūsu pašu pieredzes. Tā pieder tikai mums, mums vien. Bez mūsu ziņas neviens to nespēj mums atņemt. Jūsu tēvs uzauga priekšzīmīgā ģimenē, viņa paša ģimenes dzīve bija nelaimīga. Saimnieciskos darījumos viņš bija godīgs, uzņēmuma līdzīpašnieks negodīgs. Dāvidu viņš pats izpirka no cietuma, jo ticēja tā solījumiem un apgalvojumiem."

„Bet arī jūs ticējāt Dāvidam!" jaunava izsaucās

„Arī es," Makdonells skumji piekrita.

„Un arī mani viņš gribēja iznīcināt."

„Nē!" Dorisa iekliedzās. „Nē, nē, tas ir par daudz!"

„Mēs neviens tam nespējam ticēt, bet narkotiskās vielas pārvērtušas viņu necilvēkā. Nekas tam nav svēts, nekas nav jārespektē."

„Un es gatavojos ar Dāvidu saistīt savu dzīvi uz mūžu," jaunava nopūtās.

„Varbūt man vajadzēja jūs un Velsa kungu brīdināt, bet ar kādām tiesībām? Jūsu tēvs pie manis iegriezās tikai saimnieciskos darījumos, par notikumiem savā dzīvē viņš nekad nestāstīja. Diemžēl, mani vada jau sākumā izteiktā, novecojušā dzīves ziņa, 'dod padomu tam, kas tev to prasa'; šādā veidā es izvairos no liekiem pārpratumiem."

Dorisa bija piecēlusies sēdus un uzvilkusi kurpes.

„Mans tēvs savas problēmas mēģināja pats risināt, kas ne vienmēr izdevās. Protams, viņš nekad nepielaida varbūtību, ka firmas līdzīpašnieks un mans līgavainis būs neģēļi un krāpnieki."

„Tiesnesim Britnelam Ņujorkā ir visi jūsu tēva uzņēmuma dokumentu foto novilkumi, kas jums palīdzēs novērst aizdomas ne tikai par Velsa kunga pašnāvību, bet arī daudz citu apsūdzību," sirmais kungs noteica un noglauda pār deniņiem pārkārušos matu šķipsnu.

„Man pagaidām jāatstāj mūsu īpašums un jāpārceļas uz dzīvokļu namu. Vai jūs gadījumā nezinātu kādu darbu, ko es spētu veikt? Man nav nekādu praktisku zināšanu, tikai laba griba."

„Piezvaniet rītā, man ir kas padomā," Makdonells labsirdīgi saņēma Dorisas roku.

Pie durvīm kāds klauvēja.

„Droši vien no restorāna ar vakariņām," architekts noteica un aizgāja atvērt durvis.

„Nolādēts!" Dorisai negribot paspruka, jo durvīs stāvēja Dāvids. Jauneklis sarāvās kā čūskas dzelts.

„To vulgāro sarkanmati, skretāri, ko tēvs necieta, kas tik ļoti neiederējās viņa uzņēmumā, to tu pieņēmi," jaunavas balss drebēja, visa viņas būte bija pārvērtusies no maiga, nevarīga bērna naidīgā uzbrucējā.

„Sarkanmati?" Dāvids pārvaicāja, mēģinādams iegūt laiku nākamajam pretuzbrukumam.

„Neizliecies, tev bija ļoti slikta un lēta gaume, to pieņemot pret tēva gribu. Diemžēl, savu dzīvi un nākotni es nekādā ziņā negribu saistīt ar vīru, kas tik vāji pazīst cilvēkus," Dorisa noteica un pagrieza muguru.

„Bet mīļā, kas noticis? Es nekā nesaprotu!" Dāvids mēģināja tēlot netaisni apvainoto.

„Dāvid, esi tik laipns un atstāj šīs telpas," sirmais architekts noteica un atvēra durvis.

Jauneklis nobāla. Viņa roka ieslīdēja svārku kabatā, bet kāds to no mugurpuses sagrāba.

„Veikli nostrādāts, Makdonell," *Dāvids šņāca caur zobiem, kad Raitis izvilka pistoli no viņa kabatas.*

„Tātad slepkavība," jaunava izdvesa un salima krēslā.

Vecajiem Grīvām šī bija pirmā ziema un pirmais pavasaris Plasidā, tāpēc turienes laika apstākļi viņiem bija sveši. Likās, ka daubļainais aprīlis nekad nebeigsies, jo laiks pieturējās lietains, miglains un drūms. Merilīna atrada dažus pusplaukušus pūpolu zarus ezera piekrastē. Viņa nebeidza vien jūsmot par koši dzeltenajām vītolu pazarēm, kas iezīmēja spilgtu kontrastu starp ūdeņaini pelēkajām debesīm un netīri brūno zemi.

Grīvas mātes dārzs vēl dusēja zem sniega segas, kaut gan kalnu strauti, izlauzušies no ledus sprosta, čalodami un čurkstēdami steidzās uz upi.

Vitums arvien biežāk iegriezās pie kapteiņa. Pavasaŗa jausmās arī vecais Grīva likās atžirgstam, un, kā Plasidas pastāvīgam iedzīvotājam viņam bija tiesības zināt, kas notiek pilsētas domē, kādi lēmumi pieņemti. Jā, vecais kapteinis to visu gribēja zināt. Sevišķu interesi viņš izrādīja par nodokļu maksājumiem, par ko Vitumam bija vislabākā informācija, jo Latvijā tas strādājis nodokļu departamentā. Grīvas māti šie apciemojumi iepriecināja. Tie likās labākā medicīna viņas vīram. Ārsts par slimnieka straujo atlabšanu neticīgi raustīja plecus.

Lai gan Lieldienas šai pavasarī iekrita aprīļa beigās, Plasidas iedzīvotāji necerēja uz laika maiņu. Aprīļa vidū plūdi un lietusgāzes apkārtnei nodarīja daudz posta.

Kādu nakti, gulot tumsā un klausoties lietus lāšu vienmuļajos piesitienos pie guļamistabas logiem, Grīvas māte domāja par Mirilīnu. Svešā meitene bija kļuvusi bezgala tuva, kā pašas bērns. Ar bažām viņa vēroja un klausījās meitenes skolas gaitas aprakstos. Grīvas māte zemapziņā nojauta, ka tik jūtīgam raksturam, kāda bija Merilīna, agrāk vai vēlāk būs jācieš sirdssāpes. Meitene iedomājās, ka viņa sūtīta pasaulē, lai dziedētu brūces visiem dzīves pabērniem, ka pasaule ir ļauna un netaisna. Valdība un Amerikas iedzīvotāji zināja vairāk par bada cietējiem Afrikā nekā par saviem tuvākajiem kaimiņiem. Un vai meitenei zināmā mērā nebija taisnība? Grīvas māte pagriezās uz labajiem sāniem un mēģināja atvairīt drūmās domas.

(Turpinājums sekos)

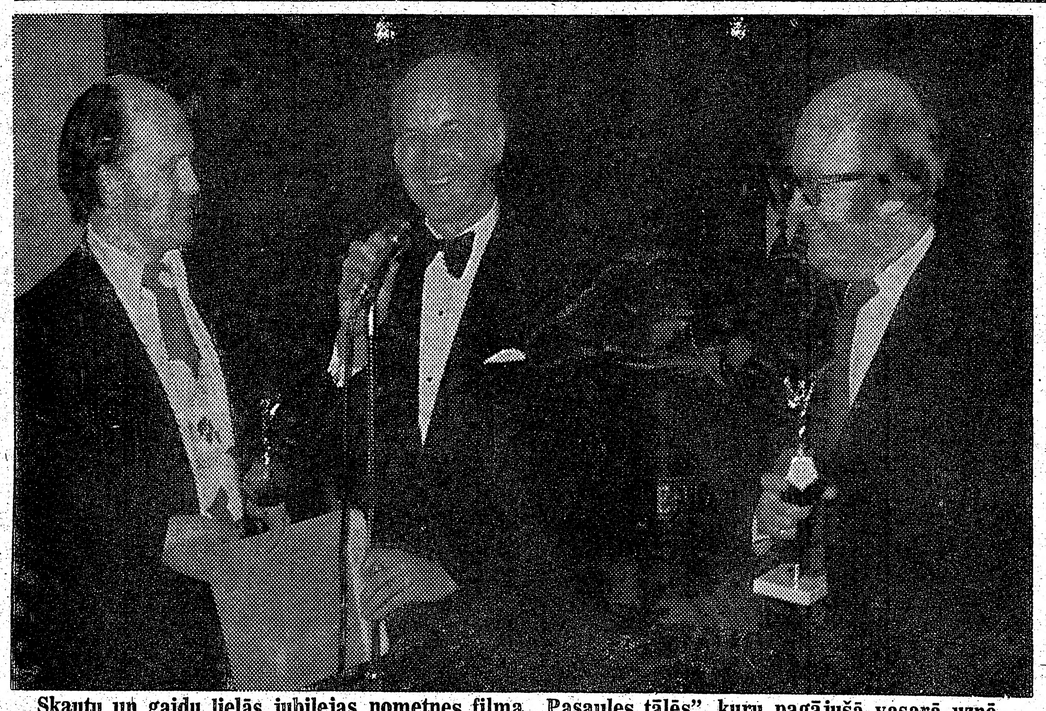

Skautu un gaidu lielās jubilejas nometnes filma „Pasaules tālēs", kuŗu pagājušā vasarā uzņēma nometnes laikā Saulainē, iet tautā. Augšējā attēlā no kreisās: Ilgvars Broks (filmas fotorežija un apdare), skautu vad. Gunārs Kārkliņš un Uldis Gustavs (skaņa un grafika) ar saņemtajām balvām filmas pirmizrādē skautu un gaidu vadītāju sanāksmē Hamiltonā.

Foto: J. Tannis

Miljonu dolaru liels budžets

AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDA PILNVARNIEKU SANĀKSME

Amerikas latviešu palīdzības fonda budžets jau otru gadu pārsniedz vienu miljonu dolaru, bet pabalstos izmaksāts 653.000 dol. Fonda gadskārtējā pilnvarnieku sanāksmē 8. aprīlī Vašingtonā 33 delegāti noklausījās fonda valdes priekšsēža L. Bērziņa ziņojumu, revīzijas komisijas atzinumus, mainīja dažus statūtu punktus, pārvēlēja revīzijas un vēlēšanu komisiju, bet latviešu nacionālās dzīves vajadzībām piešķīra 5000 dol.

Sanāksmi atklāja fonda valdes priekšsēdis L. Bērziņš, apsveicot 33 pilnvarniekus, kas pārstāvēja 12.000 apdrošinātos. Četri pilnvarotie bija no rietumu krasta. Par sapulces vadītāju ievēlēja A. Reinu, par protokolētājiem A. Spuriņu no Vašingtonas un A. Truci no Filadelfijas.

Priekšsēdis L. Bērziņš norādīja, ka pagājušā gada darbība bijusi sekmīga. Fonds dzīvības, ārstniecības, apbedīšanas un negadījumu apdrošinājumos izmaksājis 653.000 dol. Fondam papildinātas rezerves, galvenokārt dzīvības apdrošinājumiem, par 184.000 dol. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, bilance pieaugusi par 216.0000 dol.

Fonda valde izmantojusi labu akciju tirgus stāvokli un ar peļņu pārdevusi daļu Amerikas latviešu palīdzības fondam piederošās ieguldījumu fonda dalības zīmes. Par pārdotām dalības zīmēm fonds iegādājies vērtīgus zemes gabalus, kas atrodas Filadelfijas tuvumā pie lieliem satiksmes centriem (dienvidos no Filadelfijas). Fonds savus brīvos līdzekļus neiegulda vienā vietā vai veidā, bet tos sadala dažādos ieguldījumos.

Revīzijas komisijas pārstāvis K. Balodis ziņoja, ka izdarītas vairākas revīzijas, pēc kuŗām valdes darbība atzīstama par priekšzīmīgu. Sapulce izteica atzinību valdei un revīzijas komisijai.

Pagājušā gada darbības atlikums bijis 18.000 dol. Amerikas latviešu palīdzības fonds katru gadu atbalsta nacionālās dzīves mērķus. Latviešu valodas saglabāšanai un mācīšanai, kā arī mācības līdzekļu sagādei un jaunatnes audzināšanai piešķīra 5000 dol. Darbības gada budžetu pieņēma 1.004.600 dol. apmērā, līdz ar to jau otru gadu pārsniedzot miljona dolaru robežu. Veselības un citu apdrošinājumu izmaksai paredzēts 763.000 dolaru.

Pārveidoja un papildināja dažus apdrošināšanas noteikumus, tā radot dažus uzlabojumus vecajiem cilvēkiem. Ar 1. janvāri ASV Medicare paaugstināja maksājumus veciem cilvēkiem no 50 uz 60 dol. Paaugstinātas arī maksas slimnīcās, kas kārtojamas pašiem vecajiem ļaudīm. Pārveidoja attiecīgos pantus, lai vecajiem ļaudīm no saviem līdzekļiem nebūtu jāpiemaksā vairāk nekā līdz šim.

Fonda valdi šogad nepārvēlēja. Vienu gadu pārvēl 3, otru divus no valdes locekļiem, bet trešajā valdes vēlēšanas nav, jo valdi ievēl uz trim gadiem. Revīzijas komisijā ievēlēja līdzšinējos K. Balodi, A. Tauriņu un J. Eklonu. Katru gadu pārvēl arī vienu trešo daļu no pilnvarotiem, ko izdara vēlēšanu komisija. Vēlēšanu komisijā sapulce apstiprināja līdzšinējos locekļus B. Albatu, V. Reisu, A. Tauriņu, J. Krašēvski un O. Jurjānu.

Debates bija lietišķīgas un raitas.

Amerikas latviešu palīdzības fonds apdrošina dalībnieku dzīvību, kā arī izdara dažāda veida slimību apdrošinājumus tāpat maksā pabalstus bezdarba gadījumos. Fondam ir dalībnieki visā Amerikas kontinentā un pilnvarnieki ASV un Kanadā.

—be

Gatavojoties jauniešu rīkotajām DV dienām no 26. — 28. maijam Toronto

JAUNIEŠU KOŖA MĒĢINĀJUMI

notiek katru svētdienu plkst. 3 pēc pusd. DV nama apakšējā zālē Toronto, 125 Broadview Ave.

Visi jaunieši aicināti piedalīties.

Vienveida DV svinīgā solījuma teksts

DV centrālās valdes prezidija sēdē Līdsā, Anglijā, piedalījās DV priekšnieks J. Frišvalds, sekretārs N. Bisenieks un kasieris Z. Lindiņš. Informācijas nozares vadību uzņēmās sekretārs N. Bisenieks, bet iekšējās informācijas nozares vadību kasieris Z. Lindiņš. Abi amati jāapstiprina DV CV sēdē 19. un 20. maijā Londonā. Naudas līdzekļus arī turpmāk pārzinās un kārtos DV ģenerālsekretārs Minsterē. DV CV prezidija konts atvērts pie DVF un to pārzinās DVF darbvedis A. Lazdiņš Londonā, Anglijā.

Valdes sēdē 19. un 20. maijā piedalīsies DV ASV valdes priekšsēdis J. Utināns un DV Kanadas valdes priekšsēdis E. Krūka, kā arī pārstāvji no Anglijas, Vācijas un Zviedrijas. Iespējams, ka Austrāliju pārstāvēs pārdeleģēts pārstāvis.

DV CV Kultūras nozares vadītājs E. Krūka ierosinājis visām DV zemēm pieņemt vienādu tekstu DV svinīgajam solījumam, kas dažādās zemēs atšķirīgs. Kopējais DV svinīgais solījums būtu:

Mēs nešaubīgi ticam, ka Latvija būs atkal brīva, nacionāla un neatkarīga valsts, kuŗā visa valsts vara piederēs latviešu tautai.

Mēs sveicam sarkanbaltsarkanos karogus, kas vadīja mūsu pulkus kaujās un, plīvojot pāri Latvijas zemei, arvien mums atgādināja upuŗus, ar ko bija pirkta mūsu brīvība. Mēs nešaubāmies, ka šie karogi atkal reiz plīvos dzimtenes vējos pie Dzintarjūŗas.

Mēs godinām mātes un tēvus, kuŗu dēļi atdevuši savas dzīvības par Latvijas brīvību, latvju sievas un bērnus, kuŗu vīri un tēvi palika kaŗa un cīņu laukos, visus kaŗavīrus, kas no Latvijas senvēstures laikiem cīnījušies brīvības vārdā: vecos strēlniekus, atbrīvošanas cīņu dalībniekus, varoņus lāčplēšus, latviešu kaŗa invalidus un latviešu leģiona vīrus.

Mēs pieminam savus kritušos biedrus. Lielākais piemineklis viņu upuŗiem ir mūsu griba dzīvot, strādāt un cīnīties par tiem pašiem mērķiem, par kuŗiem viņi atdevuši savas dzīvības.

Mēs solāmies palikt mūžam uzticīgi sarkanbaltsarkanajam karogam, mūsu tēvzemei Latvijai un mūsu tautas brīvības ideāliem. Mēs mīlam mieru, bet vairāk par mieru — brīvību.

Par Latvijas brīvību esam gatavi ziedot dzīvības.

Par kopējo vienveida DV tērpu E. Krmūka ierosina pieņemt Ziemeļamerikas kontinentā valkāto tērpu. Abus šos projektus apspriedīs CV sēdē.

Neveselības dēļ DV priekšsēža amatam Vācijā vairs nekandidēja Jānis Cīrulis. Par jauno priekšsēdi ievēlēts Jēkabs Leitītis. Pirmajā DV Vācijas valdes sēdē sadalīja amatus. Par vicepriekšsēdi ievēlēja J. Plato no Manheimas, par valdes sekretāru A. Mežalu Minsterē, par kultūras nozares vadītāju O. Baltputni Pinebergā, iekšējās informācijas vadītāju R. Skadiņu Siterhofā, aprūpes nozares vadītāju A. Burmeistaru Ludvigsburgā, ārējās informācijas vadītāju A. Stuburu Frankfurtē un par Bērzaines invalidu nama jautājumu kārtotāju A. Glāznieku Memingenā. Vanadžu nozari vadīs līdzšinējā T. Gūtmane Bēlemā-Vērtē. Valdes sēdeklis paliek Minsterē.

Par DVF vadītāju Anglijā ievēlēts L. Rumba. —be

Pūpolsvētdienas garīgais koncerts Klīvlandē

Apvienotās ev.-lut. draudzes garīgo koncertu statistika ļoti vienkārša: 10 gados 20 koncerti. Mākslinieciski augstvērtīgi divi koncerti katru gadu nu jau kļuvuši par draudzes tradiciju un pati draudze — it kā stabīla koncertapvienība, kuŗa katrā koncertā piepilda dievnamu līdz pēdējai vietai. Šos 20 koncertus noklausījušies vismaz seši tūkstoši. Šoreiz klausītājos arī daudz jauniešu.

Programmas smagumpunktā draudzes koris, solistu debijas mazākas kā iepriekšējos koncertos. Kā atsevišķi solo priekšnesumi bija tikai prof. Verēnas Stelps Dambrānes divas Felsona un Hendeļa ērģeļu miniatūras. To pašu programmu tie paši izpildītāji deva Ohio galvaspilsētā Kolumbusā jau nedēļu pirms Pūpolsvētdienas.

Koncerts iesākās ar diviem Štainera korāļiem ērģeļu pavadībā un Brāmsa Rekviēma „Cik Tavas mājas mīlīgas" daļu. Koŗa izpildījums šīnī tehniski tik ļoti prasīgajā Brāmsa lielkompozicijā nevainojami tīrs intonācijā un ritmos, smalki izslīpēts dinamikā pat tanīs posmos, kur komponists pietuvojies cilvēka balss iespēju galējām robežām. Tieši šinī plāksnē diriģenta Dr. Viļņa Ciemiņa sasniegumi koŗa smalkslīpējumā pēdējā gadā, gluži vienkārši — lieliski. Vispār — pateicoties koŗa balsu intelligentam sastāvam un diriģenta — profesionāla mūziķa meistarībai, Brāmss atskanēja nevainojamā tehnikā un iejūtu pilnībā.

Verēnas Dambrānes pavadījumi precīzi, smalkjūtīgi, līdzi justi un izsekoti diriģenta dinamikas notonējumiem.

Tehniski trūcīgo ērģeļu dēļ nemta iespēja izteikties par Dambrānes ērģeļu solo sniegumiem. Šī anormālā situācija uzlika Dambrānei roku un kāju dzelžus, no kuŗiem viņa,gudri darīdama, atbrīvojās koncerta galvenajā daļā, pārsēžoties no ērģeļu sola pie klavierēm. Kaut bez stīgu orķestŗa, arī šādā veidā tehniski ļoti grūtais un komplicētais Fauré septiņu daļu Rekviēms izskanēja viņam pienācīgā kvalitātē. Par meistarīgo atskaņojumu lai sumināti visi: Dambrāne, Ciemiņš, koris un abi solisti — soprāns Lauma Lagzdiņa un baritons Torilds Barbiņš. Visas koŗa balsis grupās skan vienādi saliedēti, bagātā izteiksmes dažādībā. Korī vismaz ducis labi skolotu solo balsu, bet koŗa dziedājumos tās nevainojami ieklaujas koŗa kopējā sonoritātē: ir noticis neticamais — „sagājušas kopā" pat abu tenora solistu — mācītāja Ivara Gaides un Andŗa Ūdŗa košās, bet citādi ļoti atšķirīgās balsis. Paliek nezināms, kā Cieminš to panācis. Šā vai tā, bet var gan liecināt, ka šis koncerts bija draudzes koŗa pats augstākais sasniegums. —

Priecājoties par koŗa solistu vareno devumu, nāk prātā kāda doma, kuŗa, varbūt, būtu reālizējama. Proti, pēdējā laikā daži koŗi ar ļoti labiem panākumiem devuši kopējus koncertus, apvienojoties lielākā vienībā, piemēra dēļ, Montrealas vīru koris Junda un Toronto Viesturs. Vai ko līdzīgu noorganizēt nevarētu arī abi izcilākie draudžu koŗi — mūsējais un Toronto Sv. Andreja draudzes A. Purva vadītais koris?

J. Kalnietis

☆ Angļu laikraksts The Sunday Telegraph raksta, ka Ēģiptes prezidents Sadats paredzējis izveidot internacionālu sabedrību, lai financētu jaunu ūdensceļa izbūvi parallēli Suecas kanālim, kas slēgts kopš 1967. g. Vidējo austrumu kaŗa dēļ. Sabiedrībā piedalītos 42 valstis, ieskaitot Kanadu, ASV, Angliju, Pad. savienību, Franciju, Itāliju, Japānu, Rietumvāciju, Holandi, Skandinavijas valstis, Austrāliju, arabu valstis un Ķīnu. Ar jaunajām tehniskajām ierīcēm lielkanāla izbūvi varētu nobeigt 18 mēnešos. Jauno Suecas ūdensceļu izbūvētu uz arabu pārvaldītām teritorijām, lai nodrošinātos pret Izraēlas militāro iejaukšanos.

PATEICĪBA.

Sirsnīgi pateicamies tēvam Jānim, Dr. G. Zepes kundzei, solistei A. Sapalei-Raikovska kundzei, Toronto Latviešu Katoļu draudzei un visiem pārējiem par ziediem, līdzjūtības apliecinājumiem un piedalīšanos mūsu māsīcas

MARIJAS MALCĀNES

izvadīšanā uz pēdējo dusu.

M. ĪLĒNS

Lielākais latviešu valodnieks

ENDZELĪNA „PORTREJA"

III

Alberta Prandes izdotajā grāmatā Latvju rakstniecība portrejās (1926. g.) Jāņa Endzelīna „portreja" sākas šādiem vārdiem: „Slavens, Eiropā pazīstams zinātnieks, lielākais latvju valodnieks." Šis raksturojums šodien ir tikpat patiess cik toreiz. „Lielākais latvju valodnieks" — šis apzīmējums Endzelīnam pienākas kā karalim valdnieka kronis.

Kāpēc man, domājot par Endzelīnu, nāk prātā karaļa kronis? Vainīgs varbūt kāds sens notikums. Liekas, tas bija trīsdesmito gadu pašā sākumā. Jānim Jaunsudrabiņam bija kāda jubileja, kurai gatavoja adresi, kas būtu visu Rīgas skolu sveiciens rakstniekam. Uz izglītības ministriju Valdemāra ielā tika aizvesti no katras skolas skolēniem daži pārstāvji adreses parakstīšanai. Bija tā sagadījies, ka man, toreiz vēl gluži mazai knīpai, bija nu jāsēž taksametrā blakus visu bijātajam skolas pārzinim Eduardam Ozoliņam un savai latviešu valodas skolotājai Emīlijai Lūsei, lai dotos minētajā „misijā" uz izglītības ministriju.

Braucot pa Lāčplēša ielu, netālu no Valdemāra ielas, taksametra šoferis saņēma rīkojumu braukt lēnāk, bet mums, skolēniem, milzīgā cieņā tika norādīts uz kādu lielu mūra namu, jo „te dzīvo profesors Jānis Endzelīns". Ja namā būtu dzīvojis kāds karalis, tad apbrīnas pieskaņa parasti tik ļoti mazrunīgā pārziņa balsī nebūtu varējusi būt lielāka. Pārzinis noteikti zināja, ko viņš runāja, kāpēc viņš mums rādīja namu, kurā dzīvo Endzelīns, jo viņš bija daudz ar Endzelīnu kopā strādājis, gatavodams dažādas vārdnīcas (pareizrakstības, vācu, svešvārdu). Pārdzīvojums no šī brīža nebija tik liels, lai no manis iznāktu valodniece, bet pietika, lai es visam mūžam atcerētos: godā savu mātes un tēva valodu! Un godā profesoru Jāni Endzelīnu!

Tagad, kad pagājuši 100 gadi, kopš 1873. gada 22. februārī Vidzemē, Kauguru pagasta „Mičkenu" saimnieka ģimenē piedzima dēls Jānis, un tikai nedaudz vairāk par desmit gadu, kopš 1962. gada 1. jūlijā Koknesē nomira lielākais latviešu valodnieks Jānis Endzelīns, ir tā, it kā šai laika sprīdī mūsu rakstu valoda būtu no nevarīga zīdaiņa izaugusi par varenu, pasakās notēlotu stiprinieku.

DARBI, DARBI, DARBI

Jānis Endzelīns beidzis Rīgas pilsētas ģimnaziju, beidzis Tērbatas universitāti, studēdams tanī klasiskās valodas, baltu un slavu valodas, salīdzināmo valodniecību. Bijis par docentu šai pašā Tērbatas universitātē, par profesoru Charkovas universitātē un pēc 1. pasaules kara beigām — par profesoru (vairākus gadus arī par filoloģijas fakultātes dekānu) Latvijas universitātē. Jau kopš 19. gadu simteņa beigām piedalījies RLB Zinību komisijas darbā, publicēdams apcerējumus Rakstu krājumā, būdams Zinību komisijas un valodniecības nodaļas, tāpat arī latviešu ortogrāfijas komisijas loceklis. Latvijas neatkarības laikā bijis terminoloģijas, sieviešu uzvārdu, svešvārdu, vietu vārdu rakstības komisijas loceklis, Folkloras krātuves kolēģijas loceklis, Latviešu filologu biedrības priekšnieks, šīs biedrības izdoto rakstu redaktors, dažādu ārzemju Zinātņu akadēmiju loceklis un vairāku universitāšu goda doktors.

Bez tam Endzelīns ir vairāk nekā 350 zinātnisku sacerējumu autors. Šie sacerējumi parādījušies ne vien grāmatās un ne vien latviešu valodā, bet arī vācu, krievu, leišu, franču poļu, itaļiešu zinātniskos izdevumos. Šie darbi ir kardināli pētījumi par latviešu, leišu, senprūšu, kuršu valodas problēmām.

Savu doktora disertāciju Endzelīns izstrādāja par tematu — Baltu un slavu studijas. Tā kā nereti nākas sastapties ar apgalvojumu, ka baltu valodas ir tikai slavu valodu atzarojums, tad svarīga šai jautājumā ir Endzelīna liecība: „No visām indoeiropiešu valodām slavu valodas vistuvākā sakarā ar baltu valodām. Tomēr pēc tam kad indoeiropiešu vienība bija zudusi, slavu un baltu priekšteči nav runājuši vienu valodu.

Starp slavu un baltu valodām ir veca starpība." (skat. J. Endzelīna „Lekcijas par baltu valodu salīdzināmo gramatiku")

Endzelīna pirmā publikācija, liekas, ir 1893. gadā Austrumā iespiestā recenzija par Kārļa Mīlenbacha dažu Odisejas dziedājumu atdzejojumu latviski. Tāpat kā Mīlenbachs savu pirmo apcerējumu parakstījis ar pseudonimu, tā arī šis Endzelīna raksts parādījies ar pseudonimu J. Cilvēks.

Pirmais Endzelīna zinātniskais apcerējums par latviešu valodu „Diftongu un garo vokāļu izruna latviešu valodā" iespiests 1897. gada RLB Zinību komisijas XI Rakstu krājumā. Apcerējumu Endzelīns iesāk ar raksturīgiem vārdiem: „Gan valodniecība nav tik cieši saistīta ar dzīvi kā rakstniecība, tomēr ir valodniecībā nākas diezgan grūti iegūt vispārīgu atzinību jauniem uzskatiem." Taču ja aiz jauniem uzskatiem stāv liela personība un liels apzinīgs un precīzs darbs, tad arī jaunie uzskati iegūst vispārīgu atzinību. Šai vietā iederētos citēt Arturu Bērziņu resp. viņa citātu par Jāni Grīnu attieksmē pret Jāni Endzelīnu: „Bet ja griboja sakarsēt J. Grīnu, tad tikai tīši vajadzēja kādam ierunāties par Endzelīna jauno ortografiju un drusku nostāties profesora oponentu pusē. Mūsu draugs tad patiesi noskaitās un tai vakarā vairs nebija lēti nomierināms. Nākamo reizi atkārtojās viss no jauna kā pēc notīm. Arī viņa stingrā argumentācija: 'Ja aptēknieks ir maisījis zāles, ņem droši iekšā, ja valodnieks liek tā rakstīt, raksti!'"

NOTEIKTĪBA, DROŠĪBA UN PILNĪBA

Ko lai īpaši piemin no Endzelīna zinātnisko darbu milzīgā klāsta? Visi, kas Latvijas ģimnazijās mācījās latviešu gramatiku, mācījās pēc Endzelīna „Latviešu valodas mācības", kam sintakses daļu gan bija izstrādājis Mīlenbachs. Abiem valodniekiem vedās sadarbība. Abi kopā viņi apceļoja Latviju, vākdami izlokšņu materiālus, abi kopā izstrādāja dažu labu zinātnisku darbu. Kad Mīlenbachs nomira, nespējis sagatavot izdošanai savus ilgi krātos latviešu valodas vārdnīcas materiālus, tad viņa darbu turpināja un pabeidza Endzelīns. Vārdnīcas vērtību jo īpaši noteic paskaidrojumi vācu valodā — vārdnīca tādā kārtā ērti lietojama arī cittautiešiem.

Arī 1922. gadā izdoto zinātnisko latviešu gramatiku Endzelīns izstrādājis vācu valodā — „Lettische Grammatik". Līdz ar to tā kļuvusi visiem valodniekiem par baltu valodu studiju stūrakmeni. darbus šai gramatikai Endzelīns iesācis jau 1903. gadā un turpinājis arī 1. pasaules kara laikā. Gramatikas ievadā Endzelīns raksta: „Visos datos esmu, cik vien iespējams, tiecies pēc noteiktības un pilnības. Lai cik pašas par sevi saprotamas arī šīs īpašības liekas esam, vispār sastopamas tās tomēr, diemžēl, nav." (tulkojums no vācu valodas) Vēl mazliet tālāk viņš piebilst: „Speciālo literātūru, savuprāt, esmu diezgan pilnīgi izmantojis un, cik likās ieteicams, arī citējis. Ja tāpēc kāds šeit nemanītu norādījumus uz savu darbu, tad viņam nebūtu jāsecina, ka es attiecīgo darbu nepazīstu, bet gan tikai iespējams, ka šis darbs, manuprāt, ir bez vērtības vai pat neizdevies. Un bez tam — speciālistam jau manis nepieminētie darbi un uzskati nepaslīdēs garām." (Tulk. no vācu val.)

Pirmajā brīdī šie pārs Endzelīna teikumi varētu likties aroganti. Taču turpat nākamajā lappusē varam pārliecināties, ka Endzelīns nebūt neliedz godu, kam gods pienākas. Viņš raksta: „Nobeigumā lai ar pateicību ir pieminēti četri zinātnieki, kuru darbi par baltu valodām laikā, kad es vēl studēju klasisko filoloģiju, mani ierosināja pilnīgi pievērsties manas mātes valodas studijām: Kārlis Mīlenbachs, kas, diemžēl, nomira, pirms paspēja nobeigt savu latviešu valodas vārdnīcu un piedzīvot neatkarīgās Latvijas valsts nodibināšanu; Filips Fortunatovs (krievu zin. — ref.), kas sev par laimi nomira, pirms viņa Krievija tika iegrūsta tagadējā neizsakāmā postā: un Adalberts Becenbergers (Bezzenberger — vācu valodn. — ref.) un Jozefs Zubatijs, kuriem lai vēl ilgi lemts dzīvot un strādāt!" (Tulk. no vācu val.)

Tāpat Latvijas vietu vārdu II daļas nobeigumā viņš raksta: „Bet visvairāk man žēl, ka dzīvo starpā nav vairs K. Būgas (lietuviešu valodn. — ref.), kas vairāk kā jebkurš cits būtu pasteidzies zinātniski izmantot te savāktos vietu vārdus."

LIELĀKAIS LATVIEŠU VALODNIEKS NOSTĀSTOS

Bieži vien cilvēku un viņa darbu vislabāk raksturo nostāsti, sīki atgadījumi. Arturs Bērziņš ir rakstījis: „Kaut kur ir lasīts, ka galmos agrākos laikos pastāvējusi paraža likt zobgalīgiem un attapīgiem cilvēkiem sadomāt visādus jaukus nostāstus un saistīgus anekdotus, lai daudzinātu, cildinātu un pazobotu augstos valdniekus. Labākas ticamības dēļ tādiem sadomājumiem vajadzējis kurmet saskanēt ar valdnieka tīri cilvēcīgām īpašībām. Bet atļauti bijuši arī pārspīlējumi, papušķojumi, ironizējumi."

Arī par Endzelīnu kādreiz Latvijā cirkulēja dažādi nostāsti, anekdoti — vai patiesi, vai ne — nav šoreiz svarīgi. Svarīgi ir, ka tie patiešām raksturoja Jāni Endzelīnu (J. Cilvēku), kāds viņš bija ar viņa izcilākajām, viņa paša minētajām īpašībām: noteiktība, drošība un pilnība. Minēšu tikai dažus piemērus.

Endzelīns cienīja pilnību, precizitāti. Pārsteigtajiem studentiem, kas gatavojušies atbildēt uz sarežģītiem gramatikas jautājumiem, viņš esot gluži negaidot noprasījis: „Ko jūs zināt par leišu un latviešu tuvināšanās biedrību?" Apjukusi atbilde parasti skanējusi — nekā, un students sev par lielu sašutumu un pārsteigumu saņēmis nepieciešamo atzīmi, līdz beidzot kāds skaidri un vienkārši, bet pilnīgi pateicis: „Profesora kungs, par leišu un latviešu tuvināšanās biedrību es nekā nezinu!" — „Teicami," atzinis profesors, „uz jautājumu arvien jāatbild ar pilnu teikumu."

Ārēju godinājumu Endzelīnam nevajadzēja, it sevišķi, ja tie nāca no viņam nepieņemamu svešinieku rokām. Tāpēc Endzelīna mūža pēdējā posmā daža laba viņam par godu rīkota jubileja tika nosvinēta bez paša jubilāra klātienes.

Mugurkauls, kā mēdz teikt, Endzelīnam nebūt netrūka. 1940./41. gadā Endzelīns universitātē lasīja nelielu priekšmetu — latviešu valodnieki. Studenti ar nenoliedzamu ziņkāri gaidījuši, ko profesors teiks, kad nonāks līdz valodniekam Jānim Endzelīnam. Nekas sevišķs jau nav noticis. Profesors no katedras runājis mierīgi, objektīvi kā par kādu viņam svešu, nepazīstamu personu. Tikai nobeigumā piebildis — „Endzelīns nāk no Kauguru pagasta, un, kā zināms, kaugurieši drīzāk lūst, bet nekad neliecas, nevienam.

Valija Rungе

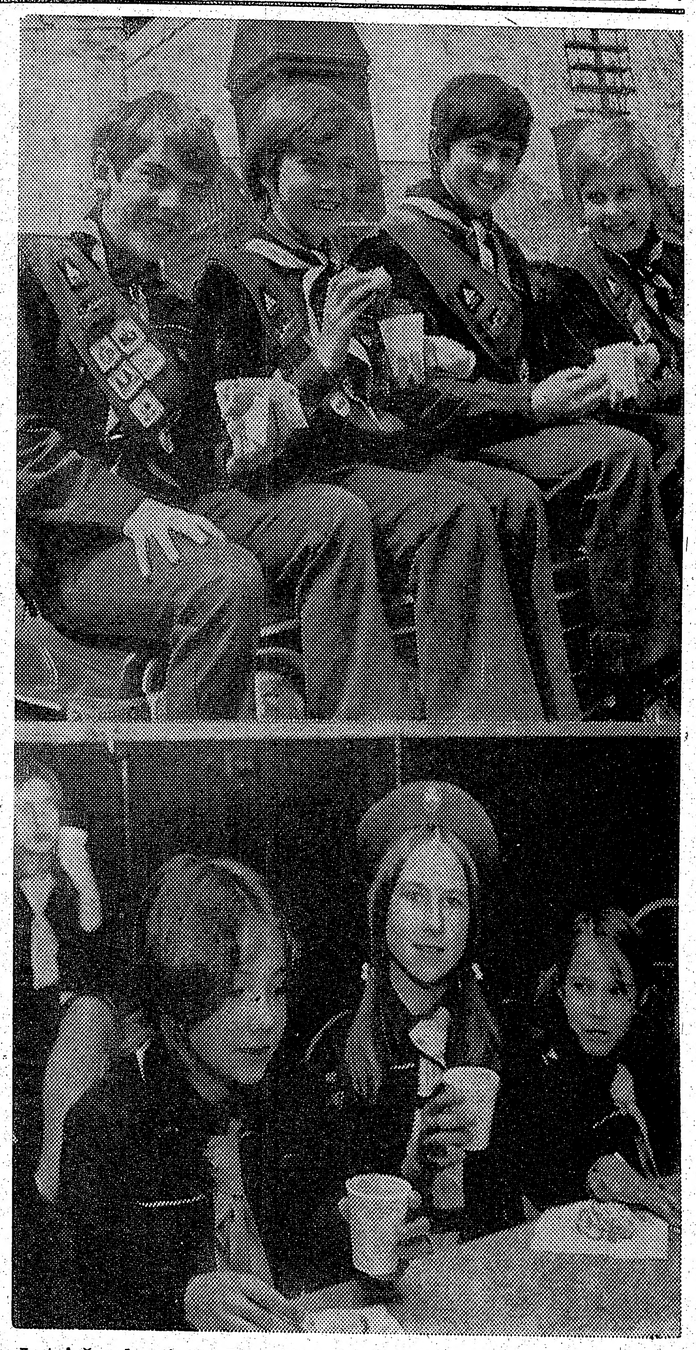

Latviešu skauti Sv. Juŗa dienas salidojumā, no kreisās: Sv. Katrīnu Jelgavas skautu vienības dalībnieki Mārtiņš Pētersons, Arnis Bērziņš, Dāvids Bokalders un Gunars Šteinbergs; apakšā — Saulkrastu gaidas, no kreisās: Dorīte Dālberga, Nora Grīnberga un Maira Bērziņa.

Foto: J. Ligers

Kopēja kantāte trijos kontinentos

No Eiropas Klīvlandē atgriezās 5. ASV vispārējo dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdis Edvīns Auzenbergs. Vācijā viņš bija saticies ar Eiropas dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdi Longinu Apkalnu un apspriedies par Eiropas un ASV dziesmu svētku rīkošanu. Kā Eiropas, tā ASV dziesmu svētkos paredz saņemt svētku informācijas materiālus un arī piemiņlietas. Ķelnes dziesmu svētkos būs dabūjams ASV svētku vadonis un citi izdevumi, varbūt arī svētku simtgades medaļa ar saukli Sasauc dziesma, bet Klīvlandē Ķelnes svētku vadonis un citi informācijas materiāli.

Komponists H. Pavasars veltījis dziesmu svētku simtgadei kopēju kantāti ar Andreja Eglīša tekstu, un to atskaņos Eiropas, Amerikas un Austrālijas kontinentā. ASV 5. dziesmu svētku pārstāvis ar karogu dosies uz Ķelni svētku atklāšanā, bet Eiropas svētku rīkotājs ieradīsies Klīvlandē dziesmu svētku atklāšanā. Abi priekšsēži apmainījās ar informāciju par svētku sarīkojumiem un informācijas materiāliem.

Pārrunās ar Eiropas latviešu sabiedriskiem darbiniekiem radusies atziņa, ka latviešiem svešumā jācenšas saglabāt savu kultūru, cik vien iespējams, jo komūnistu apspiestajā dzimtenē tas nav iespējams. Eiropas latviešu dziesmu svētkiem pieteikušies 430 koristi un 200 dejotāji. Sagaida ap 4000 apmeklētāju. Tiek gatavots tautas deju lieluzvedums, rakstnieku cēliens, jaunatnes sarīkojums, instrumentālās mūzikas koncerti u.c. sarīkojumi. ASV Vašingtonas ansamblis apsolījis divas teātŗa izrādes. Svētku budžets sabalansēts uz 200.000 RM.

Daudzi Eiropas latvieši ieradīsies dziesmu svētkos Klīvlandē. „Latviešu simtgades dziesmu svētku svinības sāksies Eiropā, turpināsies ASV, bet nobeigums būs Austrālijā", izteicās rīcības komitejas priekšsēdis E. Auzenbergs. Aizbraucot no Eiropas, E. Auzenbergs pasniedzis L. Apkalnam ASV dziesmu svētku nozīmi. J. E.

TORONTO ZIŅAS

● Latviešu katoļu studentu apvienības Dzintars Toronto un apkārtnes kopa 29. aprīlī studentu klubā, 89 St. George Str., bija rīkojusi svinīgu konventu ar piederīgo un pārējo latviešu piedalīšanos. Konventā pasniedza krāsas Jurim Lejam. Pēc tam viesi pakavējās pie dzintariešu dāmu aprūpētā kafijas galda. Skolotājs J. Svilāns iepazīstināja ar Dr. P. Cakulu, kas referēja par tematu: Vai mūsu sabiedrība ir veselīga? Referātu noklausījās ap 100 apmeklētāju, kas referentam beigās uzdeva jautājumus.

● Tēlnieks Augusts Kopmanis par sasniegumiem mākslā apbalvots ar zelta medaļu un goda diplomu, kā arī uzņemts par goda biedru (Membro honoris causa) starptautiskā literātūras, mākslas un zinātnes akadēmijā (Akademia Tommaso Campanella) Romā. Tomasa Kampanello akadēmijas locekļiem ir tiesības piedalīties visos akadēmijas kultūras un mākslas kongresos, publikācijās un izstādēs „Colleseo" mākslas galerijā Romā. Sešas Augusta Kopmaņa medaļas nule iegādājies Kanadas publiskā archīva kollekcionārs Alfreds E. H Petrie, kas tagad vāc kollekciju valdības archīvam Otavā.

● Mākslinieka Eduarda Dzeņa gleznu izstādi Sv. Jāņa baznīcas telpās 27. aprīlī atklāja Latvijas goda konsuls Toronto Dr. E. Upenieks. Klāsts ar 34 darbiem, vairums liela formāta gleznas, bija izvietots abās sarīkojumu zālēs. Izstādi slēdza 29. aprīlī un to trijās dienās apskatīja 250 apmeklētāju, iegūstot savā īpašumā 20 darbus, vairums zirgu gleznojumu. 1967. gadā Ed. Dzenis saņēma Kultūras fonda balvu. Mākslinieks sarīkojis 12 patstāvīgas savu darbu izstādes Kanadā un ASV, un piedalījies 10 kopizstādēs dažādās mākslas galerijās un mūzejos.

● Gleznotājs inž. Jūlijs Popelis, kas pazīstams ar savām gadskārtējām darbu izstādēm, kopš aprīļa sākuma ar dzīvesbiedri Brigitu atrodas mākslas studiju ceļojumā Eiropā. Viņš ilgāku laiku uzturējās Portugalē, no kurienes apmeklēs arī Spāniju.

● Amerikas latviešu teātra Bostonas ansambļa viesizrādi, Mārtiņa Zīverta Minchauzena precības, režisora Reiņa Birzgaļa iestudējumā Toronto 28. aprīlī noskatījās 800 apmeklētāju. 29. aprīlī ansamblis viesojās Sirakūzās. Pēc tam režisors R. Birzgalis atgriezās Toronto, kur kopā ar palīgrežisoru Ernestu Jurševski turpinās iestudēt DV dienu lieluzvedumu, Aleksandra Grīna Nameja gredzens, kurā piedalās ap 50 tēlotāju.

● Toronto latviešu pensionāru apvienības valdes sēdē 23. aprīlī Latviešu namā ar kluma brāli pieminēja no dz ves aizsaukto Augustu Eglīti. Pensionāru labklājības veicināšanai nodibināta Ont. vecāko pilsoņu sav-ba The united senior citizenship of Ontario, Inc.), kuras kongress notiek ik gadu, nodaļām sūtot savus delegātus. Kongress šogad notiks 21. un 22. augustā Sadberijā. Valde par delegātiem izraudzīja A. Retigu un L. Jankoviču. Pensionāru apvienība rīko 13. maijā, plkst. 5 pēcp. Latviešu namā Ģimenes dienas pēcpusdienu. Tajā piedalīsies Dainuvītes dziedātājas, solisti Alberts un Ženija Vītoli un čellists Juris Ķeniņš ar pavadītāju Anitu Rundāni. Apvienības valde uzsākusi vasaras nodarbību plānošanu ar izbraukumiem un ekskursijām. Paredzēts arī divu dienu izbraukums uz Otavu. Sēdē piedalījās priekšnieks A. Retigs un locekļi: A. Liepiņš, N. Pētersons, J. Rolavs, A. Budže, R. Roze, O. Dzērvītis, K. Tannis un K. Purmals. Klāt bija arī dāmu komitejas priekšniece E. Rolava, bet no revīzijas komisijas tās priekšsēdis N. Austriņš un sekretārs J. Ozoliņš.

● Jauniešu koŗa mēģinājumi, gatavojoties jauniešu rīkotajām DV dienām no 26. — 28. maijam Toronto, notiek katru svētdienu plkst. 3 pēcp. DV nama apakšējā zālē, 125 Broadview Ave. Visi jaunieši aicināti piedalīties.

● Kopmēģinājums Toronto un apkārtnes koŗiem Klīvlandes dziesmu svētku programmas dziesmām notiks 12. maijā plkst. 11 rītā Bloor Collegiate telpās 1141 Bloor St. W. Mēģinājumu vadīs virsdiriģenti. Par koristu pacienāšanu rūpēsies Sv. Andreja draudzes koris. Plkst. 8 vak. Dainas koris ielūdz visus kopmēģinājuma dalībniekus un citus viesus savā pavasaŗa sarīkojumā.

● Mednieku un makšķernieku kluba rīkotās vispārējās ezeru foreļu makšķerēšanas sacensības 28. apr. Bīvera upē pie Tornburijas piedalījās 10 kluba biedri un 4 viesi. Sacensības iekrita nelabvēlīgos laika apstākļos, kādēļ rezultāti izpalika. Vienīgo foreli izvilka V. Pundors, kas saņēma sacensību vadītāja J. Birznieka pasniegto balvu. Kluba pirmās šīs sezonas tītaru šaušanas sacensības 29. aprīlī Bērzainē pulcināja apm. 70 dalībnieku. Izcīnīja 72 tītarus, kuŗus laimēja apmēram puse no sacensību dalībniekiem. Lielāko tītaru skaitu (7) ieguva M. Aviks, 5 tītarus — A. Zilgalvis, bet pa 4 — A. Ozoliņš, G Vilmanis,, A. Tropiņš un J. Muskats. Šaušanas sacensības vadīja kluba sporta daļas vad. K. Šverns ar palīgiem, A. Gūtmani, Veltu Krieviņu, J. Mikelsonu un K. Blumbergu. Bērzaines uzpošanas talka notiks 6. un 13. maijā.

● Baltijas studiju veicināšanas biedrības rīkoto priekšlasījumu par „tautas demokratijas" statusu Baltijas valstīs, par ko Tartu kolledžā referēja igauņu politisko zinātņu profesors Reins Tagepera no Kalifornijas, 29. aprīlī noklausījās 90 apmeklētāju, to vidū 25 latvieši, arī LNAK padomes locekļi — padomes prezidija priekšsēdis V. Upeslācis, vicepriekšsēdis A. Rāviņš un valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Priekšlasījums ilga tikai pusstundu, bet debates divas stundas. Otras dienas vakarā igauņu profesors runāja par nacionālitātēm Pad. savienībā, ko noklausījās 70 apmeklētāju. Prof. R. Tagepera apcere par „tautas demokratijām" būs lasāma arī amerikāņu žurnālā „The Nation".

● DV Toronto nodaļas sporta kluba futbola sekcijas 20 sezonas atklāšanas balle 28. aprīlī Latviešu namā pulcināja ap 200 apmeklētāju. Sarīkojuma ievadījumā sporta kluba priekšnieks R. Kadiķis uzrunāja sarīkojuma viesus un cildināja kluba futbola komandu tās 20 gadu darbības atcerē. norādot, ka tā ir vecākā latviešu futbola vienība brīvajā pasaulē. Viņš pasniedza īpašu piemiņas velti pašreizējam futbola sekcijas vadītājam Arturam Aliksnim sakarā ar 35 nokalpotiem gadiem latviešu sportā. DV tautas deju kopa Daugaviņa Edv. Kalviņa vadībā un viņa akordeona mūzikas pavadījumā nodejoja vairākas tautas dejas. Futbola karalienes vēlēšanās sacentās 8 dalībnieces. Apmeklētājiem balsojot ar ieejas kartēm, ievēlēja Sandru Richteri no Hamiltonas. Viņu ar lenti apveltīja iepriekšējā gada futbola karaliene Sarmīte Bulte. Ziedus un karalienes lenti bija dāvājis Crest Florist puķu veikals (E. Gulbe). Deju mūziku spēlēja Runči trimdā, apmeklētājiem iegādājoties arī viņu pirmo deju plati.

● Austrumu draudzes lauku īpašumā Tālava pavasaŗa talkā 29. aprīlī pulcējās 40 talcinieku, kas piedalījās draudzes mājas un brīvdabas bazničas apkārtnes apkopšanas un izdaiļošanas darbā. Draudzes mājas jaunā paplašinātā daļā talcinieki pabeidza grīdas ielikšanu, kā arī izdarīja mājas krāsošanas darbus. Iestādīja košumkrūmus nostiprināja upes krastus pie tilta iebrauktuves, apstādot tos ar kārkliem. Tālavas sezonas atklāšanas sarīkojums 19. maijā ar Pētera Kārkliņa gleznu skates atklāšanu pl. 5.30 pēc pusd. draudzes mājā. Pē tam groziņu vakars ar priekšnesumiem.

● Latviešu paražu kopēju Burtnieki bārenītes daudzinājums 6. maijā, plkst. 3 pēcp. Latviešu nama augšējā zālē. Dižrunu „Bārenīte mūsdienu skatījumā" teiks Arvīds Memenis. Tēlnieks Augusts Kopmanis referēs par latvju rakstu kompoziciju, stāstījumu papildinot ar krāsaino diapozitīvu demonstrējumu. Daudzinājumu vadīs Ainis Freimanis.

● Toronto East General slimnīcā ar plaušu karsoni 23. aprīlī miris 53 g. vecais Augusts Zariņš. Viņu 26. aprīlī uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. R. Ekšteins, kur nelaiķi guldīja blakus viņa mātei Kapsētā bija pulcējušies nelaiķa piederīgie, tuvākie draugi un darba biedri. Aizgājējs, kas atstāj meitu Ilonu, dēlu Arni, māsas un brāli ar ģimenēm Toronto, strādāja nekustāmo īpašumu pārdošanas nozarē.

● Toronto latviešu koncertapvienības gada sapulce 14. maijā, plkst. 8 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās. Aicināti piedalīties visi abonenti un organizāciju pārstāvji.

● Darba talka Saulainē 5. un 6. maijā. Talciniekiem būs brīvas pusdienas un pārnakšņošana. Darba rīki — lāpstas, zāģi u. c. ņemami līdz.

Toronto latviešu biedrības gada sapulci sākot (pie reģistrācijas galda), no kreisās: kasieris Reinis Eiserts, biedrības priekšnieks Imants Alksnis un sekretārs Jānis Briedis. Reģistrācijas lapā ierakstās skolas pārzine A. Martinsone. Aizmugurē J. Skrastiņš un Fr. Linde.

Foto: J. Liģers

TLB gada sapulce

Toronto latviešu biedrības gada sapulcē 29. aprīlī Latviešu namā piedalījās 25 biedri. Tā kā gada darbības pārskats biedriem jau bija iepriekš piesūtīts, tad nolasīja tikai revīzijas komisijas ziņojumu, ko sapulce pieņēma. Jaunajā valdē ievēlēja līdzšinējo valdes priekšsēdi Imantu Alksni ar 21 balsi, Imantu Briedi (21), Vilni Āpši (20), Mildu Matīsu (18), Jāni Skrastiņu (15), bet no jauna Arnoldu Bērziņu (17) un Vili Ķuzi (14) ar 2 valdes kandidātiem — Armandu Siksnu un Fridrichu Lindi. Revīzijas komisijā ievēlēja līdzšinējos N. Pētersonu (17) un Augustu Briedi (20), bet no jauna R. Rozi (18) ar vienu kandidātu — Liliju Eiserti. Nolēma paturēt līdzšinējo biedru maksu un pieņēma budžeta projektu ar 1825 dol. ieņēmumos un izdevumos. Ar klusuma brīdi pieminēja mirušo goda biedru Jāni Gobu un biedrus Valdi Krauli, Voldemāru Muižarāju un Vili Uisku. Valdes priekšsēdis I. Alksnis pakavējās pie „Mērķu, statūtu un biedru saraksta" brošūras (24 lp.), kuŗā izdarītā statistika rāda, ka biedru caurmērs vecums ir 53 gadi, kamēr 1969. gadā tas bija 50 Katrs biedrs sapulcē saņēma šādu brošūru. Nolēma iestāties Latviešu fondā, izdarot maksājumus pēc saimnieciskām iespējām un tai pašā laikā tikpat lielu summu iemaksāt Latviešu nacionālai apvienībai Kanadā kultūrāliem mērķiem. I. Alksnis ziņoja, ka TLB 25 gadu jubilejas izdevuma priekšdarbi jau ievadīti. Biedrības jubilejas atceri atzīmēs šāgada 23. oktobrī ar aktu un īpašu uzvedumu. Sapulci, kuŗa ilga 2 stundas, vadīja V. Upeslācis, protokolēja Lilija Eiserte. Biedrības dāmu komiteja darbosies līdzšinējā sastāvā.

—re

Londonas pensionāru apvienība sāk darbību

Londonas latviešu pensionāru apvienība savu darbību atklāja ar īpašu sarīkojumu 29. aprīlī vietējā Kivanis kluba telpās, svētbrīdi vadot E. Laviņam. Pēc apvienības valdes priekšsēža T. Zandersona uzrunas un mūsu valsts himnas nodziedāšanas apvienību sveica Toronto latviešu pensionāru apvienības valdes priekšsēdis A. Retigs un vietējo draudžu un laicīgo organizāciju pārstāvji. Sarīkojumu, kuŗā bija ieradušies ap 100 apmeklētāju, ar dziesmām kuplināja soliste Erika Beitāne, klavierpavadījumu spēlējot Dorisai Šervinai. Īpašu klavieršolo deva Inta Zvagule, bet mežraga solo — Mārtiņš Jurjāns, Mārlinas Dalmanes pavadījumā. Programmas izpildītāji koncertu sniedza par brīvu. Daugavas vanadzes savukārt deva brīvu cienastu. Kopīgu velti — tautisku svečturi bija dāvinājuši L. un A. Caukas, A. Ādmine, N. Tiltiņš, O. Zars, A. Sarmanis, K. un O. Atars. Londonas pensionāru apvienībā pašlaik ap 50 biedru.

—ls.

LATVIJA
AMERIKA
atsevišķi numuri pērkami
HAMILTONĀ
Northland Grocery
173 Glendale Ave., North

Vai ALA biedru vairums kļūs pensionāri?

KALAMAZŪ ŠOGAD 94% VAIRĀK ALAs BIEDRU NEKĀ IEPRIEKŠĒJĀ GADĀ, BET NO KOPSKAITA 60% PENSIONĀRU

Janvāŗa sākumā, kad Kalamazū un apkārtnes tautiešiem tika izsūtītas 594 ALAs biedru kartes, nevienam nebija jausmas par panākumiem. Organizāciju darbinieki un pat atsevišķas personas par to bija skeptiskas. Kā gan kāds varētu pārveidot līdzšinējo veco kārtību?

Tagad, pēc 4 mēnešiem, atklājās aina, ka jaunais ceļš bijis pareizs. Kopības uzturēšanai, izpērkot savu biedru karti, ir jau atsaukušies 266 tautieši — 45% no visa kopskaita. Atpakaļ atsūtītas 208 neizpirktas kartes, un 120 tautieši nekādi nav reaģējuši. Ja paskatāmies sarakstā, atklājas ne visai iepriecinoša aina, jo starp „klusu cietējiem" ir turpat 90% tādu, kas ierindojami jaunajā un vidējā paaudzē. Arī neizpirktās kartītes sūtījuši atpakaļ lielāko tiesu strādājošie.

No Kalamazū ALAs biedriem koskaitā 60 proc. ir pensionāri, ŗas vēl arvien vēlas ne tikai piederēt, bet arī uzturēt latviešu kopību. Kāds turpat 90 gadu vecs latvietis savu 5 dol biedru naudu bija atnesis, nākot kājām; zinot viņa grūtos materiālos apstākļus, tam piedāvāja ALAs biedra karti bez maksas, bet viņš to atraidīja ar vārdiem: „Katru gadu esmu to pircis un darīšu, kamēr vien spēšu, jo bez naudiņas neko nevar paveikt." Kad šim pašam latviešu tēvam aizrādīja, ka jaunākie latvieši nav tik devīgi, tas kā izlīdzinot atteica: „Kad viņi nāks vecāki, gan jau dos arī."

Kā minēts, šai gadā izpirktas 266 ALAs biedru kartes, pārsniedzot pag. gadu ar 137 kartēm, tā dodot 129 pieaugumu vai 94%. Šogad Kalamazū ev. lut. draudzē ir 71 ALAs biedrs (pag. gadā 40), no kuŗiem 70% pensionāri, Sv. Jāņa latv. draudzē — 51 (25) — 69% pensionāri, Latviešu b-bā — 42 (26) — 40% pens., korī Dziesmu Vairogs 37 (26) — 26% pens., Daugavas Vanagu apvienībā — 27 (15) — 30% pens., Karšu pārdošana vēl turpinās. Atklājies, ka koŗa Dziesmu Vairogs jaunos koristus ar ALAs biedru kartēm vecākā paaudze apdāvina, ar to iemantojot „krusttēva" apzīmējumu. Šādā veidā, iesaistot jauniešus centrālās organizācijas darbā, koris Dziesmu Vairogs starp Kalamazū organizācijām pensionāru procentu nobīdījis viszemāk — 26%.

V. Boķis

Latviešu mākslinieki Eduarda Dzeņa gleznu izstādē Toronto, no kreisās A. Jaunzems, Ēriks Dzenis, H. Mercs, Valija Mērniece, Eduards Dzenis, Z. Jurševskis, A. Nulītis, A. Kerāns un I. Šteins.

Foto: J. Liģers

Indra Gubiņa

Zirgi, ziedi un zivis

Mākslinieka Eduarda Dzeņa gleznu izstāde Toronto, Sv. Jāņa baznīcas telpās, ilga tikai nedēļas nogali, un 27. aprīlī to atklāja Latvijas goda konsuls Dr. E. Upenieks, piezīmējot, ka šis ir viņa pirmais oficiālais pienākums jaunajā amata kapacitātē. Šajā ziemā Toronto redzētas jau vairākas ievērības cienīgas gleznu skates, un Eduarda Dzeņa darbu skati daļēji var uzskatīt kā šīs sezonas nobeigumu, pie tam — ļoti iespaidīgu nobeigumu.

Mākslinieks pazīstams kā izcils grafiķis, bet šoreiz bija tikai eļļas vai tempera un eļļas gleznojumi. Pēdējo reizi torontiešiem bija izdevība redzēt Ed. Dzeņa darbus pirms 4 gadiem, un dažus no iepriekšējās izstādes darbiem redzējām arī tagad, bet lielākā daļa bija pēdējā laika darbi, vairums zirgu.

Ja tautā pazīstamais apzīmējums „Zirgu Dzenis" radies praktiskas nepieciešamības dēļ, lai nesajauktu ar otru Toronto mākslinieku — Ēriku Dzeni, tad izstāde rādīja, cik pareizs šis apzīmējums tomēr ir. Izstādē dominēja zirgi. Dinamiski, spēcīgi, sprieguma vai smaguma pilni zirgi nāca skatītājam pretim no visām pusēm.

Ir tiešām jābūt lielam māksliniekam, lai vienu tematu gleznotu gadiem un pat neatkārtotos. Eduardam Dzenim tas ir izdevies. Katrā gleznā sastopam vienreizējus zirgus, kuŗi ar saviem augumiem aizpilda visu gleznu. Varbūt tie nav anatomiski perfekti zirgi, bet gleznieciski gan perfekti, kas ar savu dinamiku un vizošām krāsām rada īpatas noskaņas. Fons Ed. Dzeņa gleznās ir šķietami nesvarīgs, kaut allaž harmonisks, veiksmīgi izbalansēts papildina zirgu straujumu, spēku vai smagumu. Tā gleznā Uz ceļa zirgi it kā izaug no zemes, vai — it kā ielīst zemē. Krāsu un formu saplūšanā panākta īpata mijiedirbe, daļēji abstrakts ekspresīvisms. Visas gleznas viz gaismās un krāsās, arī tās, kas ieturētas vienā krāsu gammā. Vairākās gleznās mākslinieks zirgu zīmējumu rādījis it kā primitīvu ieskrāpējumu uz senatnīgas alu sienas, atklājot līniju rotaļīgumu un ritmu, kā piemēram Zaļie zirgi vai Vīrs ar zirgiem. Šajos darbos zirgiem ar apkārtni vairs nav nekādu saistību, tie izaug no krāsas, iegūstot it kā pārlaicīgu nozīmi.

Ed. Dzeņa rādītie zirgi ir brīvi, tajos salijis zemes smagums vai arī saule. Nav svarīgi, no kurienes pār zirgiem līst gaisma, jo šī gleznieciskā gaisma drošos, izplānotos triepienos izceļ zirgu spēku. Daudzi zirgi rādīti darbā, patumšās krāsās, tomēr tajos ir spēcīgi izteikts prieks, un man gribētos pat teikt — latvisks prieks. Kas zirgā latvisks vai nelatvisks, gan būs grūti definējams, bet Ed. Dzeņa zirgi latviešu sirdij un acij tuvi varbūt izteiksmīgi parādītās brīvības un darba prieka dēļ.

Ja savos zirgos mākslinieks rāda spraigumu, dinamiku, tad tieši pretējo figūrālajās gleznās, kuŗās Ed. Dzenis apzinīgi izvairījies no figūrālā akadēmisma gan krāsās, gan apdarē. Cilvēkus gleznotājs atklāj skulptūrāli tvertās formās, liekot līnijām atklāt patstāvīgu gleznieciskū vērtību, kamēr laukumi rāda statisku monumentālitāti.

Klusā daba daudzu uztverē saistās ar pudelēm, āboliem, vāzēm un beigtām zivīm. Arī Eduards Dzenis šoreiz rāda zivis, bet tās nav beigtās, gleznošanai uz kāda galda stūŗa uzliktās zivis. Dzeņa zivis, tāpat kā zirgi, dzīvo. Kompozicionāli ieņemdamas centrālo vietu, tās atklāj mākslinieka virsmas apdares, formas un gaismas harmoniju.

Jau iepriekšējā izstādē Ed. Dzenis rādīja puķes īpatā, it kā palielinātā tuvskatā. Šo gleznošanas veidu viņš turpina, aizpildīdams samērā liela apmēra gleznas tikai ar dažiem ziediem. Arī puķes rādītas bez parastajiem kluso dabu atribūtiem, tās nav grieztas, tās nav vāzēs, tās nav arī reāli atainotā dabā, tās rādītas gleznieciski izsvērtā, neparastā kompozicijā, dažkārt neparastā krāsu kombinācijā — it kā dabā. Reālāki tverts ekspresīvais pīpeņu lauks, kur plūsma, perspektīva, gaisma un laukumu līniju spraigums panāk spēcīgu iespaidu.

Noskaņojums Ed. Dzenim svarīgs visos darbos, tomēr tikai dažos parādās drūmums, glezna Pēc zvejas smagā laiva, stilizētie zvejnieki, pelēki līstošās debesis ir viena no drūmākajām gleznām visumā priecīgo, iespaidīgo darbu vidū.

Izstāde, kas aizņēma abas Sv. Jāņa baznīcas telpas, rādīja ne tikai meistarīgās gleznas, bet arī meistarīgu gleznu izkārtojumu, iezīmējoties kā viena no iespaidīgākajām un priecīgākajām šajās telpās redzētajām gleznu skatēm. Ka Eduarda Dzeņa māksla spēcīgi ietekmējusi Toronto skatītājus, liecina arī īsajā laikā pārdotie 20 darbi.

☆ Vašingtonas zinātņu cents iedzīvotāju interešu labā publicējis ziņu, ka bekons varbūt ir visbīstamākā pārtika; Tas satur vēža slimības iedīgļus, jo tanī atrod natrija nitratu, ko lieto arī šķiņķu, „karsto suņu" un citu vārītu vai citādi sagatavotu pārtikas līdzekļu konservēšanai. natrija nitratam ir vislielākā iespēja izraisīt vēža slimības.

Savienotajās Valstīs

KLĪVLANDE

◍ Apvienotās draudzes svētdienas skola izrādīja skolotāja Pēteŗa Dūma dramatizēto K. Skalbes pasaku Kaķīša dzirnaviņas. Izrāde režisora A. Rubeņa vadībā bija labi sagatavota un skatītājiem sagādāja lielu prieku. Krāšņas dekorācijas bija darinājusi M. Gruzīte, dejas sagatavojusi un iestudējusi A. Pirktiņa. Piemērotus greznus tērpus gatavojuši skolēnu vecāki I. Ieviņas vadībā. Mūziku spēlēja J. Kalnietis, bet skatuvi sagatavojuši V. Zemesarājs un I. Briedis. Abas izrādes bija labi apmeklētas.

◍ ALA Kultūras birojs Apvienotās draudzes namā rīkoja filmu izrādi — Mēs, latvieši, brīvā pasaulē. To atklāja ar uzrunu ALAs Kultūras biroja vadītājs M. Grīns. Šo filmu uzņēmuši 17 filmētāji visā brīvajā pasaulē režisora V. Lapenieka vadībā. Pateicoties viņiem, latvieši svešumā iegūst skaistu izrādi, kuŗu klīvlandieši uzņēma atzinīgi, kā arī kultūrvsturisku dokumentu par svešumā izklīdušo latviešu dzīvi.

◍ Veco latviešu strēlnieku kopas gada sapulci Apvienotās draudzes namā vadīja J. Zikmanis, protokolēja J. Ezergailis. Kopas priekšnieks J. Ozoliņš deva pārskatu par pagājušā gada darbību un iepazīstināja ar strēlnieku globālā pārstāvja P. Dardzāna apkārtrakstu. Revīzijas komisijas atzinumu nolasīja komisijas priekšsēdis R. Juriķs un paziņoja, ka kopas darbība bijusi rosīga. Ar aklamāciju uz vienu gadu atstāja līdzšinējo vadību. No 51 kopas biedra sapulcē bija ieradušies 20.

J. E.

KALAMAZŪ

◍ Par vienu no kuplākajiem sarīkojumiem ar apm. 350 apmeklētājiem izvērtās 18. aprīļa uzvedums Mičošaņa, viesojoties Minsteres ģimnazijas audzēkņiem. Pirms izrādes īsā uzrunā Austris Grasis aicināja atbalstīt Minsteri. Skatītājus suminăja raitā spēle un saliedētais tēlojums. Latviešu biedrības dāmu komiteja bija rīkojusi kopējas vakariņas, kuŗās ieradās vairāk nekā 100 viesu. Uzrunas teica biedrības priekšnieks J. Šverns un vicepriekšsēdis J. Grotēns. Pirms un pēc izrādes minsterieši viesojās Gaŗezerā, kur par viņiem gādāja Kalamazū jauniešu pulciņš.

◍ Kalamazū jauniešu pulciņš gadskārtējā sapulcē J. Laurēna ģimenes mājā ievēlēja jaunu valdi. Par priekšnieku izraudzīja Ati Lizenbergu, palīgu Agri Krautmani, sekretāri Dainu Vizuli, kasieri Sarmīti Kajaku, biedrzini Ivaru Osi un speciāliem uzdevumiem Modri Krautmani. Līdzšinējā priekšniece Mārīte Laurēna būs sakarniece DV apvienībā. Sapulce, kuŗā piedalījās 30 jaunieši, atzina, ka pulciņam materiāli jāatbalsta jauniešu sporta klubs un jāsagatavo izdošanai jauniešu žurnāla Zibeņklimpa nākošais numurs. (Pirmo numuru sagatavoja Milvoku jaunieši).

V. M.

ŅUJORKA

◍ Ņujorkas jaunietis Juris Millers cietis autokatastrofā. Aprīļa sākumā Ņujorkā viesojās Minsteres jaunieši. Juris Millers bija aizvedis minsteriešus uz lidlauku, bet atgriežoties viņa vadītā automašīna sadūrusies ar kādu smagās kravas mašīnu, J. Millera jauno mašīnu sadauzot. Pats braucējs tomēr guvis tikai vieglus ievainojumus. Viņš tikai pirms nedēļas bija iegādājies jaunu mašīnu.

DV Toronto nodaļas sporta kluba gadskārtējā sarīkojumā kluba priekšnieks R. Kadiķis (pa kreisi) pasniedza atzinības balvu ilggadējam futbola vienības kapteinim Arturam Alksmim par 35 aizvadītajiem gadiem aktīva futbolista gaitās.

Foto: J. Liģers

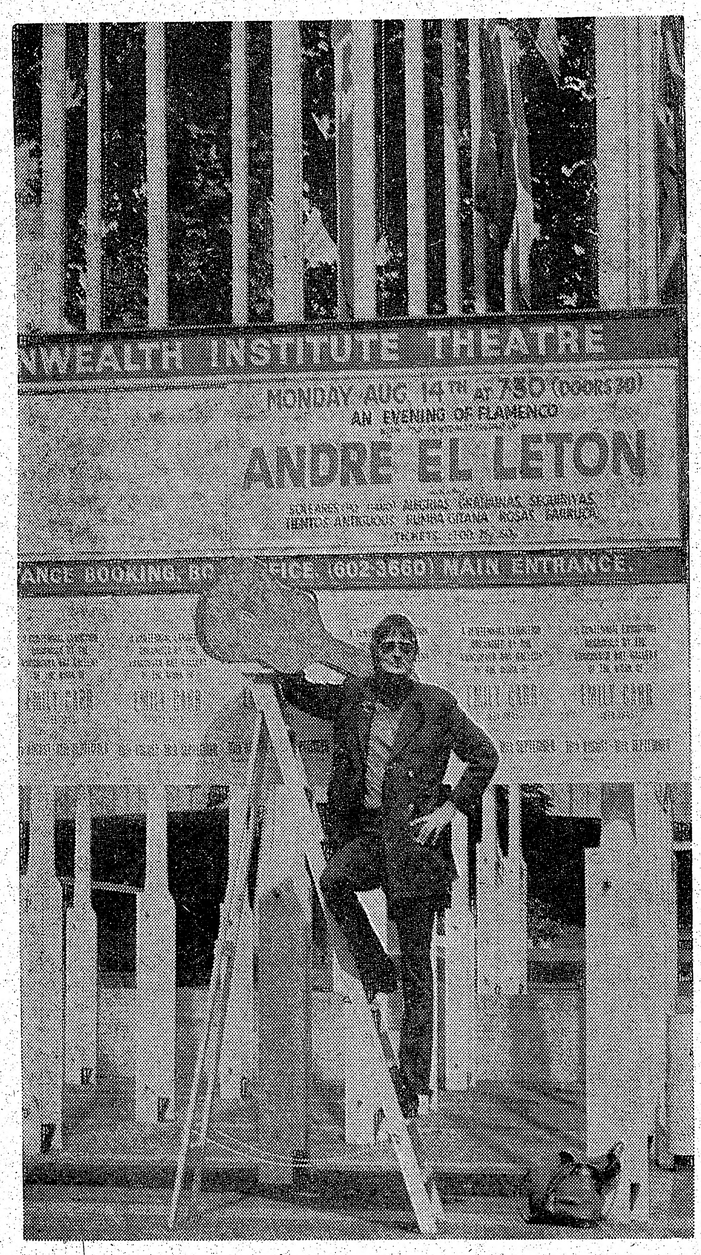

André el Leton — Andris Kārkliņš pie reklāmas dēļa ārpus Commonwealth Institute Theatre Londonā, Anglijā, kur pagājušā gada augustā notika viņa koncerts.

Andrē el Leton Toronto

DV dienās, kas risināsies Holiday Inn telpās Toronto no 25. — 27. maijam, svētdien, 27. maijā, plkst. 4.30 vakarā paredzēts jaunatnes sarīkojums „Jaunatnes latviskā sasaukšanās". Sarīkojumā aicināti daži no jaunatnes izcilākiem ansambļiem un solistiem. Piedalīsies arī izcilais solists Andris Kārkliņš, pazīstams arī kā André el Leton, iecienītais flaminko ģitarists. A. Kārkliņš sācis ģitaru spēlēt 12 gadu vecumā. Lielāko daļu no pēdējiem 10 gadiem A. Kārkliņš pavadījis Moron de la Frontera, ap 70 km no Seviļas, Spānijā. Viņš pavada savu laiku ar turienes flaminko ģitaristiem un iepazinies ar tādiem flaminko ekspertiem kā Diego del Gastor, Paco del Gastor, Diegito, Juan el Africano u.c. Viņi izprot Andŗa Kārkliņa talantu un dotumus, uzņemot viņu — cittautieti savā vidū, tomēr Andris ir lepns ar savu tautību, jo viņa vārds André el Letton — nozīmē Andris, latvietis.

A. Kārkliņš savā sniegumā spēj paust dziļu flaminko izpratni, ko vienīgi īsts čigānu flaminko ģitarists var izjust. Viņa paskaidrojumi par savu mūziku, turienes cilvēkiem un dzīves veidu liek klausītājiem labāk iedzīvoties vidē, kurā šī mūzika radusies. Andŗa Kārkliņa sniegums vienmēr labākais, ko viņš spēj, vienalga, vai publikā sēdētu viņa iecienītais skolotājs Diego del Gastor, vai klausītāji pirmo reizi dzird šāda veida mūziku. Viņš spēj ne tikvien atdarināt citu flaminko ģitaristu stilu, bet izveidot arī pats savu, komponējot savus darbus.

Andris Kārkliņš koncertējis ASV, Kanadā un Eiropā. Pagājušā gada augustā viņam bija pirmais koncerts Londonā, Anglijā. 2. Vispasaules jaunatnes kongresā Anglijā viņš vadīja ģitaras spēles puduri un daudzkārt demonstrēja savu talantu kongresa dalībniekiem atsevišķos sarīkojumos un intimos vakaros. A. Kārkliņš pašreiz atrodas Meksikā.

Savā priekšnesumā jaunatnes sarīkojumā DV dienās A. Kārkliņš paredzējis ne tikai spēlēt flaminko mūziku, bet arī vienu latviešu tautas dziesmu šai stilā, lai illustrētu publikai, kā izveidojas šāda stila mūzika. Šī būs viņa pirmā uzstāšanās Toronto. Andris Kārkliņš iecerējis uzstāties arī latviešu dziesmu svētkos šovasar Ķelnē, Vācijā. **BŠK**

Linas Karlsones koncerts Kalamazū

Kalamazū latviešu biedrības šās sezonas koncertu ciklā sarīkojumam Kalamazū kolledžas telpās no Montrealas bija aicināta soprāns Līna Karlsone ar pianistu Valdi Treimani pie klavierēm. Māksliniecei šī bija pirmā tikšanās ar Kalamazū koncertu cienītāju saimi. Liekas, ka Līnas Karlsones mūža gaitas ritējušas sabiedrības skatam atturīgāk, mūzikāli iezīmīgi un it padziļi. Šo dziļumu viņa parādīja pagājušajos dziesmu svētkos Klīvlandē (1968), kad dziedāja jaundarbu koncertā un piepeši tai bija jāaizstāj saslimušā soliste Jurjāņu Andreja kantātē Tēvijai. Tas izrādījās par jaunu, priecīgu atradumu: kantātes solo sen nebija dzirdēts tik izlīdzinātā, izjustā dziedājumā ar tik brīvu, nesamocītu un nepārforsētu augsto „la" nobeigumā. Klausītāju tūkstoši to aplieciņāja sirsnīgiem aplausiem. Tad Līna Karlsone šejienes klausītājiem atkal nozuda. Turpat pēc pieciem gadiem viņu atkal sagaidīja Kalamazū un Čikagas tautieši, bet ieradās tikai 51 klausītājs, un, ja neskaitām pašu jauno Latviešu biedrības priekšnieku, nebija arī neviena jaunieša.

Viešņa koncertam bija izvēlējusies četrus latviešu autorus: Jāzepu Vītolu, Haraldu Berīno, Tālivaldi Ķeniņu un Jāni Mediņu — no vecākajiem ik pa pusducim, bet no Berīno un Ķeniņa pa trim dziesmām. Visai kļūdaini iespiestās programmas lapiņas vedināja domāt, ka arī koncertu rīkotāji kļuvuši pavirši un nevar lepoties ar „vecā" pārzināšanu, jo kā gan citādi varētu ierakstīt Jāņa Mediņa Berenikas dziesmu (no operas Dievi un Cilvēki) par „Bērenieku" dziesmu. Ja esam paraduši kritiski raudzīties uz koncertu devējiem, tad ne mazāk rūpības klausītājs drīkstētu sagaidīt kaut vai glītas, gaumīgas programmas lapiņu sagatavošanā.

Koncertu ievadīja J. Vītola Sapņu tālumā (Aspazija), kas izskanēja ar Jāņa Mediņa Ilgu laivu (Leja). Karlsones parādīšanās ir sirsnīgi vienkārša, pazemīga, sevi it kā paturot aiz skaņdarba mūzikas un teksta autoriem. Tā Jāzepa Vītola mūzika Līnas Karlsones interpretācijā ieguva cildenumu, vītolisku cēlumu, svinīgumu: bez pieminētās Sapņu tālumā, Mazā cilvēka vakara lūgšana (Bārda), Kam lai dziedu (Skalbe), Aiju dzismiņa (Plūdons), Jūras meita (Naurena), Smejošie ūdeņi (Frīdenbergs). Haralda Berīno mūzika pienesa sakrālu jūtu piedevu ar Es paceļu savas acis (121. psalms). Ka māksliniece ir elastīga pret nejaušībām, pierādīja divu nākošo dziesmu pavadījumu nejauša apmaiņa — Zvaigžņu lietus (Zālīte) un Ceļa jūtīs (Poruks), kad pavadījumam soliste bez kāda apjukuma dziedāja to, kas bija pavadījumā.

Ja Ķeniņa mūzikā klausītājs vēl varēja sagaidīt ko „modernu", tad pēc Mākoņu dziesmas (Dāle), Glāsta (Lazda) un Virpuļu jūras (Zemdega) ar pārsteigumu atskārta, cik tehniski veikli, viegli un pārliecinoši tajās bija iestrādājušies abi mākslinieki.

Ja Valdi Treimani atalgojam ar trafareto — bija elastīgs un uzmanīgs Karlsones partneris, tad šoreiz viņa klasisko nopietnību pret klausītājiem vēl turklāt bija krietni pakausējis smaids un noblese.

Piedevas, ziedi — tikai žēl, ka tik maz klausītāju.

Roberts Zuika

Nozīmīgs veikums tagadnei un nākotnei

BENJAMIŅŠ JĒGERS, LATVIEŠU TRIMDAS IZDEVUMU BIBLIOGRAFIJA

1940—1960. 2. DAĻA, 406 LP., DAUGAVAS APGĀDS, 1972.

Pirms četriem gadiem Dr. Benjamiņa Jēgera redakcijā un Daugavas apgādā iznāca Latviešu trimdas izdevumu bibliografija 1940 — 1960 pirmā daļa. Tajā bija aprakstītas alfabētiskā kārtībā visu apzinātu autoru izdotās grāmatas un brošūras, sākot ar 1940. g. vasaru kā robežstabu, kad Pad. savienības okupācijas rezultātā Latvija zaudēja savu neatkarību. Daļa bibliografijā minēto grāmatu iznāca vēl Latvijas territorijā, bet to lielais vairums radušās vai pārspiestas pēc 1944. gada trimdā Vācijā un citās Vakareiropas un aizjūŗas zemēs. Pirmās daļas priekšvārdos bija teikts, ka drīz sekos otra daļa ar pārējo izdevumu aprakstiem.

Materiālu vākšanu un aprakstīšanu Dr. B. Jēgers neatlaidīgi turpināja blakus profesora darbam universitātē, un nu pirms dažiem mēnešiem tas pats apgāds laidis klajā otru daļu, kurā ietilpst periodikas, nošu, karšu, dažādu sarīkojumu programmu un katalogu apraksti. Abi sējumi kopā sniedz aptuveni pilnīgu pārskatu par trimdas pirmo divdesmit gadu laikā iespiestiem latviešu autoru un organizāciju izdevumiem.

Pirmais sējums, ieskaitot latviešu autoru grāmatas un brošūras arī svešvalodās, aptvēra 2677 izdevumus. Otrā resp. šeit aplūkojamā sējumā izdevumu numerācija turpinās, un tā nobeidzas ar 4200. Bez titullapā minētiem izdevumiem redaktors šai grāmatā sniedzis arī papildinājumus un labojumus kā latviešu, tā svešvalodās. Grāmatas beidzamā daļā sniegti ar lielu rūpību un zinātnisku precīzitāti izstrādāti lietu, izdevēju, izdošanas vietu, personu un nosaukumu (Index of titles) rādītāji, kas atvieglina orientāciju arī bibliografijas principu nezinātājiem. Jau recenzējot pirmo sējumu, esmu aizrādījis uz Dr. B. Jēgera erudīciju bibliografa darbā, un šeit viņa komendācija būtu lieka, vienīgi varu pasvītroti atzīmēt viņa pacietību, godprātību, rūpību un pašuzupurēšanos, jo šim darbam veltītās stundas neviena trimdas latviešu iestāde nespēj autoram atlīdzināt. Protams, apstākļos, kur latviešu sabiedrības grupas un puduŗi izkaisīti vai visos kontinentos, arī visrūdītākam zinātniekam vienam pašam nebūtu iespējams visu veikt. Viņš jau pirmā sējuma ievadvārdos bija minējis virkni līdzstrādnieku, palīgu un labvēļu, kas veicinājuši materiālu vākšanu, bet tieši pašā grāmatas tapšanas procesā viņš kā tuvākos palīgus abiem sējumiem ar atzinību min Melburnas latviešu biedrības bibliotēkas (pilnīgākā latviešu iespiestā vārda krātuve trimdā) pārzini L. Dunsdorfu Austrālijā un bibliotēkāri M. Rozentāli ASV.

Ja bija slavējams bibliografu darbs pašu zemē un valstī, kur katrs iespiestais izdevums tika nodots valsts un pilsētas bibliotēkās, tad daudz augstāk slavējams un dziļāk vērtējams bibliografa darbs svešumā, kur tas pa lielākai daļai veicams personīgas iztaujas vai korespondences ceļā. Par spīti visām grūtībām Dr. B. Jēgers ir paveicis vienreizīga lieluma darbu.

Šo rindu autoram arī pie vissīkākās 2. sējuma analizes būtu grūti uzrādīt tajā kādus trūkumus, jo metodes ziņā Dr. B. Jēgers ir mācīts un piedzīvojis bibliografs, bet iztrūkstošos materiālus varēs uzrādīt tikai tie, kuŗu rīcībā tādi vēl būtu, bet kuŗi redaktoram nebija pieejami. Šādam darbam nevar pēdējo un galīgo punktu pielikt. Latviešu gara radošais process turpinās, arvien tiek izdotas jaunas grāmatas un iznāk periodika, un ir tikai jācer, ka Dr. B. Jēgers gatavos arī trešo sējumu par nākamiem desmit vai vairāk gadiem.

No visa sacītā izriet nopietns vēlējums, lai ASV un Kanadas latvieši beidzot radītu centru, kurā satecētu pēc iespējas pilnīgi ne tikai visi iespiestā vārda materiāli un rokraksti, bet kļūtu par krātuvi arī latviešu gleznotāju un lietiskās mākslas darbiem.

Dr. B. Jēgera Latviešu trimdas izdevumu bibliografija ir ļoti vērtīgs veikums, kas būs noderīgs katram lasītājam, bet jo sevišķi trimdas un dzimtenes latviešu literātūras un kultūras dzīves pētniekiem tagadnē un nākotnē. **H. Tichovskis**

Uzmanības centrā . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

atliekama. Lietuviešiem ir savs centrs, ELTA, kas sniedz ziņojumus ik mēnesi. Katra tautība turpinās apzināt savus jau pastāvošos informācijas avotus.

Lineburgā, Vācijā, notikusi sekmīga baltiešu sanāksme. Baltiešu apvienība Vācijā cieši saskaņos savu darbību ar Pasaules baltiešu apvienību. Baltiešu zinātnieku apvienība (AABS) noturējusi sekmīgu konferenci Kalifornijā, ASV, par Baltijas jautājumiem 2. Pasaules kaŗa laikā.

Madrides raidītājs tagad pārraida ar spēcīgāku raidītāju. Raidījumi turpinās visās 3 baltiešu valodās. Latviešu darbinieki izteikuši lielāku vajadzību gan pēc financiāla, gan morāla atbalsta.

Igaunis Edgars Avīks no Austrālijas atrodas pasaules ceļojumā. Viņš apmeklē dažādu valstu iestādes, uzdodoties ar Igaunijas pēdējās likumīgās valdības ministru, kas nesaskan ar patiesību. Tas radījis jau vairākas nepatikšanas igauņiem. Avīks referējis arī baltiešu zinātnieku (AABS) konferencē, tagad dodas uz Eiropu. Igauņi lūdz tādēļ baltiešu organizācijām Eiropā uzmanīties, lai šī persona neizjauktu attieksmes Eiropas ārlietu ministrijās.

Lietuviešiem, tēvam un dēlam Brazinskiem, kuŗi izbēga uz Turciju, nolaupot krievu lidmašīnu, kuŗā dzīvību zaudēja lidmašīnas apkalpes locekle, 20. aprīlī, Lielā Piektdienā, sākās jauna prāva.

Laikā starp ASV 200 gadu svinībām un Olimpiskām spēlēm Montrealā, notiks igauņu 2. Pasaules festivāls Baltimoras un Vašingtonas apkārtnē. Par pirmo festivālu pag. gadā Toronto televīzijas raidītājs CBC sagatavoja 1 stundas garu televīzijas programmu. Raidījuma filma (angļu valodā) tagad pieejama visiem interesentiem.

Baltiešu apvienība arī izvērtēja Brežņeva apciemojumu Zviedrijā un paredzamu līdzīgu apmeklējumu ASV. Pārrunāja iespējamas akcijas pret šādu apmeklējumu.

Sakarā ar Eiropas drošības konferences tuvošanos, turpmākās sēdes notiks katru mēnesi. Šī bija Pasaules baltiešu apvienības otra sēde. Tajā piedalījās lietuvieši J. Valiunas, J. Valaitis un V. Razgaitis, no igauņiem I. Plīrs un P. Sārs, bet no latviešiem U. Grava un A: Lejiņš.

Pēc sekmīgajiem panākumiem savā gleznu izstādē Trešajā galerijā Toronto, gleznotājs Valdis Teteris 28. un 29. aprīlī rīkoja savu darbu izstādi Čikagā, bet 5. un 6. maijā Milvokos, izstādot abās vietās 40 gleznu. Augšējā attēlā Valža Teteŗa glezna Pavasari gaidot.

Foto: J. Liģers

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

5. maijā pl. 7.30 vak. Toronto Latviešu Koncertapvienības pēdējais koncerts, Ņujorkas kokļu un dziedātāju ansamblis, St. Lawrence Centre — Town Hall.
5. maijā 7. Kanadas latv. meistarsacīkstes peldēšanā, University Settlement peldētavā, 23 Grange Rd., plkst. 3.00.
6. maijā — svētdien, plkst. 2 Masoņu telpās, 888 Janga ielā TLB sestdienas skolas Ģimenes diena.
6. maijā, pl. 3 pēcp. Latviešu namā latvisko paražu kopēji burtnieki noturēs bārenītes daudzinājumu. Pēc tam referāts par latvju rakstu kompoziciju. Visi ielūgti.
12. maijā pl. 7 vak. Sv. Jāņa baznīcas zālē Baltijas sieviešu padomes referātu vakars, referents — baltiešu traģēdijas „Posts ar milžiem" autors Lens Petersons. Kafijas galds.
12. maijā pl. 8 vak. Dainas koŗa pavasaŗa sarīkojums Latviešu namā.
15. un 16. maijā — darba talka Saulainē
13. maijā — plkst. 5 pēcp. Latviešu namā Pensionāru apvienība rīko apvienības piederīgiem ar dzīvesbiedriem Ģimenes dienu. Piedalās Dainuvīte, Ženija un Alberts Vītoli, Juris Ķeniņš un Anita Rundāne.
25., 26. un 27. maijā DV dienas Toronto.
2. jūnijā, sestdien, pulkst. 10 no rīta Latviešu namā Toronto TLB sestdienas skolas izlaiduma akts.
2. jūnijā pl. 7.30 Latviešu nama dāmu komitejas sarīkojums Pavasaŗa jausmas Varavīksnes zāles jaunā ietērpa atklāšanas zīmē.
11. jūnijā pl. 7 vak. Latviešu namā Jāņu siera siešanas demonstrēšana Latv. nama dāmu komitejas izkārtojumā.
14. un 15. jūlijā — Sidrabenē 20 g. jub. sarīkojums ar sporta spēlēm, deju vakaru un raibu pēcpusdienu.

KIČENERA

5. maijā pl. 7 vak. DV Kičeneras - Vaterlū nodaļas Ceriņu balle Croatia klubā (bij. Shantz Station), 2 jūdzes ziemeļos no Breslavas. Programmā: tautas deju kopa Daugaviņa. Edelveiss deju orķestris E. Zakuļa vadībā.

DRUVA — ŠELBURNA

28. aprīlī pl. 7.30 vak.: Pavasaŗa trakumi.

HAMILTONĀ

5. maijā pl. 7.30 HLB kopā ar HLJP „Rota" rīko maija baliRainbow zālē, Sanford un King ielu krustojumā. Maija karaļa un karalienes vēlēšanas. Dejotāju godalgošana. Deju mūziku spēlē — Runči.

TLB darbs

Toronto latviešu biedrības darbība pagājušo gadu izpaudusies tās daudzo nozaŗu un kopu darbībā, kā arī biedrības iekšējās dzīves veidošanā un organizēanā. Biedrības valdes priekšēdis I. Alksnis, kas ir arī Latviešu nacionālās apvienības Kanadā valdes vicepriekšsēdis, pārstāvējis Toronto latviešu biedrību citu organizāciju svētkos. Valde sarīkojusi divas referātu pēcpusdienas, Balto bērzu vakaru, Birutas Senkēvičas Vakarēšanas uzvedumu, kas piedzīvojis 4 atkārtojumus, un gadskārtējo kostīmu vakaru „Kā var aizmirst". Referātus lasījuši paidagogs L. Vīks, prof. L. Latkovskis un inž. mežkopis H. Jeckalējs.

Biedrība šoruden atzīmēs 25 gadu darbības atceri ar jubilejas sarīkojumu, sagatavojot šim gadījumam īpašu jubilejas izdevumu, kuŗa redakcijas kollēģija pašreiz strādā pie rakstu un citas vielas sagatavošanas. Biedrība atbalstījusi Tautas augstskolas piektdienas ģimnaziju, atvēlot bez maksas savas telpas katru piektdienas vakaru. Aizvadītajā darbības gadā miruši 4, uzņemti 10 jauni biedri. Pašlaik biedrība apvieno 287 biedrus, kuŗu skaits no 1969. g. septembŗa līdz 1973. g. palielinājies par 22,9 proc.

Latviešu biedrības kases pārskats aizvadītā darbības periodā rāda, ka ieņemts 2281 dol.: biedru naudās 583 dol., sarīkojumos 997 dol., kapitāla noguldījuma procenti 334 dol. un ziedojumos 240 dol., bet izdots 1798 dol., pie kam lielākie izdevumi bijuši par īri Latviešu namam un piemaksa sestdienas skolai 550 dol.,dodot 483 dol. atlikumu. Kopīgais kases atlikums uz šo gadu, kopā ar 1971. gada atlikumu, bijis 2243 dol. Biedrības kapitālā uzkrāts 11.600 dol., no tiem 6600 ieguldīti Latviešu nama akcijās, 1000 dol.— Latviešu kreditsabiedrībā un 4000 dol. Permanent Trust sabiedrībā.

Dāmu komiteja priekšnieces E. Āpšes vadībā sarīkojusi 3 vecākās paaudzes pēcpusdienas. Turpmāk tās vairs nerīkos, bet pēc vajadzības palīdzēs Toronto pensionāru apvienībai saviesīgo vakaru sarīkošanā. Sarīkoti 7 rokdarbu vakari etnografes Aleksandras Dzērvītes un daiļamatnieces O. Mežules vadībā. Lielākais sarīkojums bijis „Rudens tirgus", kuŗa atlikums 400 dol. nodots Ministeres ģimnazijai. Bez tam vēl ziedots Divreiz divi nometnei — 125 dol. un 50 dol. Toronto pensionāru apvienībai. Komitejā darbojas 12 locekles, kas rūpējušās par bufeti visos biedrības sarīkojumos. Komiteja iekārtos un vadīs ēdnīcu šāsvasaras „Internacionālās karavānas" Rīgas paviljonā, no 23. jūnija līdz 1. jūlijam, darbdienās no pl. 6 pēcp. līdz 12 naktī,, bet sestdienās un svētdienās no pl. 12 dienā līdz 12 naktī. Dāmu komitejas locekles aicina talcinieces ēdienu gatavošanā, cepumu cepšanā mājās un palīdzēšanā Karavānas laikā.

Nozīmīgākā ir sestdienas skola, kuŗai pagājušā mācības gada sākumā bija 280, bet gada beigās 273 skolēni. Skolā darbojas 8 klases, pirmskola, bērnudārzs un speciālā klase skolēniem, kas vāji vai nemaz nepārzina latviešu valodu. Bez kārtējām skolas mācībām notiek koklētāju un koŗa nodarbības. Pastāv bibliotēka un reizi gadā, pavasarī, iznāk skolēnu žurnālītis Auseklītis. Skolu 18 gadus vada A. Mārtinsone.

Diždancī, kam apritējis jau 24. darbības gads un ko vada Z. Miezītis, pašlaik dejo 24 dejotāji. Diždancis piecu pāŗu sastāvā piedalījies Vankuveras dziesmu svētkos un šovasar jau desmito gadu piedalīsies Pitsburgas tautu festivālā 6 pāŗu sastāvā, kā arī kopā ar Diždancīti sniedzis priekšnesumus Rīgas paviljonā Internacionālās karavānas laikā, aizpildot pusi no sarīkojuma programmas. Sidrabenes daudzsarīkojumu nedēļas nogalē Diždancis un Diždancītis piedalījies kopējās tautas dejās. Koklētāju kopa, ko vada K. Staško, piedalījusies dažādos latviešu sarīkojumos. Bridža kopas 24 dalībnieki pulcējās katru piektdienas vakaru YMCA telpās.

Inženieŗu un tehniķu kopa sarīkojusi inž. V. Kasparoviča un inž. J. Švanka referātus. Pagājušā darbības gadā inženieŗu un tehniķu kopa organizējusi Latviešu tehnisko zinātņu kongresu. Kopa apvieno 96 biedrus un tās priekšgalā ir U. Lūsis.

— ls.

Kaŗavīrs aizsaulē

Vācijā, Hamburgā, 77 gadu vecumā miris vecais latviešu strēlnieks Kārlis Kreišmanis. Viņš bija dzimis Valmierā. Pirmā pasaules kaŗa laikā cīnījies 5. Zemgales latviešu strēlnieku pulkā. 1934. gada rudenī uzsāka tautsaimniecības studijas Latvijas universitātē, līdztekus strādājot par biroja vadītāju 2. Rīgas pilsētas slimnīcā. Studiju laikā pievienojās korporācijai Fraternitas Livonica. 1944. gadā izceloja uz Vāciju. 1950. g. sāka strādāt kādā tirdzniecības firmā Hamburgā līdz aiziešanai atpūtā 1965. g. Nelaikis guldīts Ottensee kapos pie Hamburgas-Bārenfeldas.

A. Sed.

PATEICĪBA

Dziļi izjustu pateicību izsaku savā un tuvinieku vārdā mācītājam A. Brieža kungam par sirsnīgajiem atvadu vārdiem mana dzīves drauga Pēteŗa Rudzīša izvadīšanā un pēdējo dusu. Tāpat mīļš paldieš visiem radiem un draugiem par sirsnības parādīšanu ar vārdiem un darbiem.

Minna Rudzītis

Vilijs Brants . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

jās. Eiropa savukārt pārmeta, ka ASV to gribot saimnieciski sašķelt un militāri pamest.

Rietumvācijas valdība tādēļ apsveic Kisingera atbalstu Eiropas savienībai un viņa apgalvojumu, ka ASV spēku stiprums Rietumvācijā netiks samazināts. Brantam amerikāņu spēku atrašanās Rietumvācijā ir arī svarīga viņa miera un samierināšanās politikas nodrošināšanai. Branta politiskā ietekme augusi, kopš viņš saņēmis Nobela miera prēmiju. Politiskie novērotāji secina, ka Brants katrā ziņā solīs Eiropas sadarbību, lai atrisinātu ASV problēmas, bet tajā pašā laikā uzsveŗ, ka Eiropa sagaida, lai ASV to uzskatītu kā līdzvērtīgu sabiedroto pasaules problēmu risināšanā.

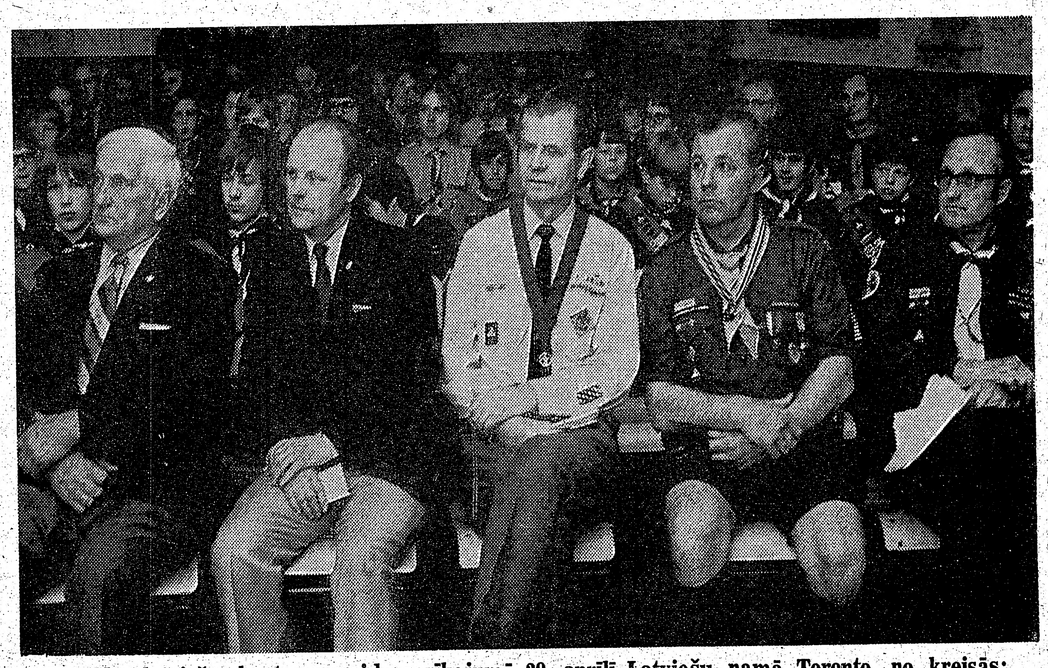

Kanadas latviešu skautu un gaidu sarīkojumā 29. aprīlī Latviešu namā Toronto, no kreisās: A. Tīcmanis, DV KV priekšsēdis E. Krūka, Kanadas skautu novada priekšnieks Edm. Ozols, Kanadas latviešu skautu jendas priekšnieks E. Dāvidsons un vadītājs A. Leimanis.

Foto: J. Liģers

SPORTS

JAUNATNES BASKETBOLA ZIBEŅTURNĪRS TORONTO

Jau otru gadu pēc kārtas notiek Toronto jauno basketbolistu zibeņturnīrs. Pagājušā gadā uzvarēja latviešu YMCA, bet šogad, YMCAs 5 spēlētājiem pārejot senioros, vienību spēku samērs bija ļoti līdzīgs. Spēlējot tikai divas reizes 8 minūtes, ikviena vienība varēja uzvarēt. Uzvaras izšķīrās ar samērā niecīgu punktu starpību. Stabilākā vienība, šķita, bija joprojām latviešu YMCAs jaunatnei, kas uzvarēja, nezaudējot nevienu spēli. Uzvaru tomēr nenācās viegli gūt. Otrā vietā tika strauji progresējošā Hamiltonas Sparta, kas bija visbagātākā ar rezervēm.

Turnīrā piedalījās YMCA, TLSK, Sparta un DV. Pirmā spēlē YMCA tikās ar TLSK. Ja pats spēles sākums bija līdzīgs, tad tālākā spēles gaitā YMCA lēni palielināja punktu starpību. YMCA uzvarēja ar 35:20 (16:8).

YMCĀ spēlēja A. Līdums — 9, J. Jansons — 7, J. Ozoliņš — 10, I. Kārkliņš — 4, M. Kārkliņš — 6, E. Kiršs, E. Goba.

TLSK — G. Paukšēns — 8, M. Lents — 2, J. Bruniņš — 6, V. Skujiņš — 2, G. Tannis, D. Kuksis, A. Ozoliņš, A. Lauris.

Otrā spēlē Sparta spēlēja ar DV jaunatni, kas bija tikai 6 spēlētāju sastāvā. Sparta spēlēja ļoti strauji un bieži mainīja spēlētājus un uzvarēja DV ar 40:28 (28:16).

Spartā spēlēja: A. Lagzdiņš — 8, V. Lagzdiņš — 2, V. Matisons, G. Dāboliņš, J. Bleks — 4, A. Žulps — 10, E. Bitmanis, J. Bērziņš — 6, Dzelme — 8, E. Treimanis — 2, A. Jēkabsons, H. Amoliņš.

DV: A. Siksna — 14, R. Krūze — 12, A. Paukšēns, V. Jaunkalns, R. Jaunkalns, A. Bergvalds — 2.

Nākošā spēlē tikās abas zaudētājas vienības — TLSK ar DV. Šajā spēlē DV sagādāja nepatīkamu pārsteikumu TLSK. DV spēlēja labi un bija arī veiksmīgi punktu guvēji. Pirmais puslaiks beidzās neizšķirti, bet spēlei beidzoties DV bija uzvarējuši ar 31:23 (11:11). DV spēlēja: A. Siksna — 14, R. Krūze — 12, A. Paukšēns — 6, V. Jaunkalns, R. Jaunkalns — 4 un A. Bergvalds — 1.

Ar interesi tika gaidīta YMCAs un Spartas vienību spēle. YMCA bija labāka un uzvarēja ar 23:17 (10:9).

YMCĀ spēlēja: A. Līdums — 12, I. Kārkliņš — 4, J. Jansons — 2, J. Ozoliņš, E. Kiršs, — 3, M. Kārkliņš — 2, E. Goba.

Spartas punktu guvēji bija: A. Lagzdiņš — 4, V. Matisons — 3, A. Žulps — 2, E. Bitmanis — 2, J. Bārziņš — 2, J. Dzelme — 4.

Saistoši ritēja Spartas un DV spēle, jo DV visu pirmo puslaiku bija līdzvērtīgi pretinieki, bet vēlāk pagura, trūkstot maiņām.

Sparta uzvarēja ar 24:18 (10:9). Spartai punktus guva: A. Lagzdiņš — 2, U. Lagzdiņš — 6, V. Matisons — 1, J. Bleks — 2, A. Žulps — 4, E. Bitmanis — 1, J. Bērziņš — 2, J. Dzelme — 2.

DV spēlēja: Siksna — 3, Krūze — 10. R. Jaunkalns — 5.

Finālā tikās YMCA ar Spartu. YMCA bija visu laiku nelielā vadībā, bet spēles beigās Sparta gandrīz „noķēra" pretinieku. YMCA uzvarēja ar niecīgu 7 punktu starpību. Rezultāts bija 28:21 (16:13).

YMCAi punktus guva: A. Līdums — 11, I. Kārkliņš — 8, J. Ozoliņš — 5, M. Kārkliņš — 4.

Spartai: A. Lagzdiņš — 3, U. Lagzdiņš — 2, A. Žulps — 4, J. Bērziņš — 4, J. Dzelme —6.

Uzvarētāji ieguva Jāņa Daugavieša dāvāto ceļojošo balvu otru gadu pēc kārtas. Sporta apvienība bija savukārt parūpējusies par individuālām balvām. Sacīkšu atbildīgais vadītājs bija Jānis Daugavietis.

Ž. Zentiņš

PELDĒŠANAS MEISTARSACĪKSTES UN DAŽI CITI IEVĒROJAMI DATUMI

Kanadas latviešu meistarsacīkstes peldēšanā notiek 5. maijā plkst. 3 pp. University Settlement peldētavā, 23 Grange Road, Toronto. Programmā sacensības zēniem un meitenēm, sākot ar 1963. gadā dzimušiem. Vecuma grupas ik pa diviem gadiem, un sacensības brīvā stilā, uz krūtīm, uz muguras un tauriņstilā. Šīs būs jau septītās regulārās meistarsacīkstes. Piedalīties var visi latviešu zēni un meitenes Kanadā. Uzvarētājiem LSAK balvas un lentes.

★

9. un 10. jūnijā LSAK pavasara sporta svētki Sidrabenē. Parasti to rīkoja DV, kas šogad rīkošanu atteikuši sakarā ar iepriekš notiekošām DV dienām. Sarīkojumu tāpēc organizēs LSAK. Sestdien notiks nacionālie jaukto vienību un zēnu volejbola vienību turnīri, kā arī basketbola sacensības. Vakarā ugunskurs ar sekojošu deju. Bez tam sestdien darbosies šaušanas, golfa, novusa un basketbola stendi. Pirmo reizi būs zīmēšanas sacensības par sporta tematiem. Svētdienas programmā vieglatlētika visu vecumu grupām un Hamiltonas — Toronto jaunatnes futbola vienību sacensības.

7./8. jūlijā Sidrabenē LSAK sarīkojumā paredzētas gadskārtējās Ziemeļamerikas baltiešu meistarsacīkstes vieglatlētikā vīriešiem un sievietēm.

10. novembrī Toronto notiks Latviešu sporta padomes brīvajā pasaulē 13. kongress, ko organizē LSAK. Vakarā Latviešu namā gadskārtējais LSAK sarīkojums ar sportistu apbalvošanu un balli

— 0 —

GOLFA SPĒLES SEZONU ATKLĀS 10. JŪNIJĀ

Toronto un apkārtnes latviešu golfa entuziasti sezonu atklās 10. jūnijā, plkst. 11 no rīta Hornby Tower golfa laukumā. Turpat notiks arī Kanadas latviešu atklātās meistarsacīkstes, 11. augustā plkst. 12 dienā un 12. augustā, plkst. 10.30 no rīta. Golfa laukums ir ļoti tuvu pie Sidrabenes, kur iespējama apmešanās spēļu laikā. Spēlētāji aicināti rakstīt vai zvanīt Rolandam Skrastiņam: 17 Chesterhill Rd., Toronto, Ontario M4K 1X4, tel. 466-7200, līdz 31. maijam, lai spēles laikā, 10. jūnijā, varētu paziņot izlozi. Pārējiem turnīriem pieteikties pie Arnolda Dzilnas: 71 Thorncliffe Pk. Dr. Apt. 810, Toronto, Ontario, M4H 1L3, tālr. 421-8698, vai arī pie Kārļa Grunduļa 139 Fitzgibbon Ave., Scarbarough, Ontario, M14 4A6, tālr. 751-1718. Vija Grimba cer, ka arī dāmu grupa būs lielāka un lūdz pieteikties: 60 Anewen Dr., Toronto, Ontario, M4A 1L3, tālr 757-8669. Latviešu sporta apvienības Kanadā valdes priekšsēdis Arnolds Dzilna ir arī golfa kopas vadītājs. Nākošajā gadā paredzētas arī „bowling un curling" sacensības.

Laikraksta
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā,
491 College St.,
kā arī LA spiestuvē,
125 Broadview Ave.

Kā izbēgt no piesārņošanas problēmām?

Ontario ir ātri augoša province — ik dienas vairāk cilvēku, auto, fabriku, mašīnu.

Līdz ar to mūsu apkārtnei draud dažādu piesārņošanu briesmas.

Apkārtnes aizsargāšanas ministrija (The Ministry of Environment) rūpējas par mūsu gaisa, zemes un ūdens aizsardzību.

Tālāk būs paskaidrots, kas ir Apkārtnes aizsardzības ministrija un ko mēs darām.

Gaisa piesārņošana.

1. Mēs pārbaudām gaisa piesārņošanas daudzumu un, ja vajadzīgs, liekam piesārņotājiem izdarīt nepieciešamos labojumus.

2. Mēs mēģinām atrast dažādu smaku, kā arī bezsmakas kaitīgus gaisa piesārņošanas cēloņus un panākt to novēršanu, ja tie ir bīstami.

3. Mēs uzmanīgi pārbaudām dažādu gaisa piesārņojumu ietekmi uz cilvēkiem un viņu īpašumiem.

4. Mēs esam atbildīgi par trokšņa iespaidu uz cilvēkiem un mēģinām panākt likuma pieņemšanu trokšņu kontrolei.

Zemes piesārņošana

1. Mēs rūpējamies par mūsu šīsdienas pārticībā dzīvojošās sabiedrības saimnieciskiem pārpalikumiem — industriāliem, organiskiem un ikdienas virtuves. Mēs gādājam par šo pārpalikumu aizvešanu un novietošanu.

2. Mēs pētām pārpalikumu pārstrādāšanas iespējas, tā samazinot šo pārpalikumu daudzumu, lai neradītu dabas bagātību noplicināšanu.

3. Mēs kontrolējam dažādu insektu apkaŗošanas līdzekļu lietošanu.

Ūdens piesārņošana

1. Mēs aizsargājam Ontario ūdeņu piesārņošanu.

2. Mēs rūpējamies par jaunām iespējām kontrolēt ūdens rezervju aizsardzību.

3 Mēs uzmanām varbūtējas ūdens piesārņošanas cēloņus.

4. Mēs plānojam, būvējam un financējam modernas ūdens sūknēšanas stacijas, kā arī netīrā ūdens novadu sistēmas Ontario pilsētām.

5. Mēs pārzinām privātos, dažādu saimniecisko pārpalikumu aizvākšanas uzņēmumus.

Ontario provincei ir visiespaidīgākie likumi mūsu dzīves vides aizsargāšanai visā Ziemeļamerikas kontinentā. Tomēr, lai ar panākumiem varētu cīnīties ar piesārņošanas briesmām un problēmām, ir nepieciešama katra iedzīvotāja līdzdalība.

Vai jūs nāksit talkā?

Tuvāku informāciju varat iegūt, rakstot:

ENVIRONMENT ONTARIO

Ontario Ministry of the Environment.
Hon. James A. C. Auld, Minister. Everett Biggs, Deputy Minister.

Ja jums ir nepieciešama palīdzība piesārņošanas problēmu atrisināšanā, lūdzu zvaniet:

ŪDENS
135 St. Clair Avenue West, Toronto, Ontario
Tel.: (416) 965-6967

GAISS
135 St. Clair Avenue West, Toronto, Ontario
Tel.: (416) 965-5895 vai Zenith 3-3220

ZEME
135 St. Clair Avenue West, Toronto, Ontario
(416) 965-1071
Tel.: (416) 965-2401

Plašāku informāciju varat iegūt rakstot: Information Service Branch, 135 St. Clair Avenue West, Toronto M4V 1P5.

LNJAK iestājas Latviešu fondā

Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā valdes sēdē 29. aprīlī Dainas Dreifeldes mājā Toronto pārrunāja turpmākās ieceres. 2. jūnijā paredzēts plašāks sarīkojums ar vakariņām un izklāstu par LNJAK darbu, kā arī uzvedums „Emigrācijas apskaidrošana" ar Baņutas Rubesas sakārtotu tekstu. Pēc tam balle.

Draudzības dienās Niagarā, kas risināsies 21. un 22. jūlijā, LNJAK piedalīsies ar savu programmu. Pludmalē notiks arī „smilšu piļu" celšanas sacensības. Tajā pašā laikā būs sarīkota izstāde par žurnāla Jaunā Gaita 100. numura tapšanu, kas izņāks nākošā gada sākumā.

Minsteres ģimnazijas mičotāji nodevuši LNJAK 1000 dol. no Toronto viesizrādes atlikuma. Lai iepazīstinātu Kanadas latviešu jauniešus par jaunatnes darbību Eiropā, visiem LNJAK biedriem izplatīs par brīvu Eiropas latviešu jaunatnes apvienības Informācijas izdevumu, kā arī veiks latviešu jauniešu aktīvitāšu apzināšanu Ziemeļamerikā.

Kursi par tematu „Latvija šodien", kas bija iecerēti 12. maijā Londonā (Ont.), notiks turpat LNJAK 19. kongresa laikā no 5. līdz 8. oktobrim. Kongresa plašajā programmā ietverts „Rīgas daudzinājums" dzejā un prozā, darbosies „Rīgas kafējnīca", risināsies paneļdiskusijas („Vai trimdai vajadzētu atgriezties uz Latviju?") ar teātŗa izrādi un balli vakarā. Paredzēta arī kopēja programma ar lietuviešu un igauņu jauniešiem. Kāds cits panelis, kuŗā paredzēts aicināt arī mūsu centrālo organizāciju pārstāvjus, debatēs par jauniešu organizāciju lomu un mērķiem trimdā. Kongresa nobeigumā „Pidriķa Piparkūkas" diena ar jokiem un pārsteigumiem. LNJAK kongresā izraudzīs jauniešu reportieŗu grupu, kas referēs par visiem notikumiem jauniešu dzīvē.

Viesturs Zariņš un Roberts Freimuts Toronto sagatavojuši skaņu lentēs un diapozitīvos īsu kursu par Divreizdivi nometni, iepazīstinot ar to jauniešus rietumu krastā, tāpat citos latviešu centros.

LNJAK valdē notikušas mazas pārmaiņas. No tās izstājusies līdzšinējā kasiere Daina Liepa, viņas pienākumus pārņemot Elmāram Bērziņam. No 333 loterijas LNJAK saņēmusi 3244 dol. Pēdējā no saviem līdzekļiem 100 dol. piešķīrusi Mārai Ozoliņai un Sarmai Zubānei kā stipendiju latviešu valodas kursu apmeklēšanai Rietummičigenas universitātē, ar noteikumu, ka viņas mācīs latviešu skolā Toronto. LNJAK valde paredzējusi arī 200 dol. stipendiju nākošās Divreiz divi nometnes apmeklēšanai, kas pieprasāma LNJAK valdei līdz Draudzības dienām Niagarā — 21. jūlijam. Latvisko zinību semināra vajadzībām Toronto paredzēja 200 dol. LNJAK ar 10000 dol. iestājās Latviešu fondā.

Otavas jaunieši ziņojuši, ka viņi 9. jūnijā rīko „Saules svētkus" ar saules daudzinājumu. Hamiltonas latviešu jaunatnes pulciņš Rota savukārt iecerējis pirms Jāņiem rīkot īpašu sarīkojumu, lai rādītu etnografiski pareizu Jāņu svinēšanu.

Valdes sēdē piedalījās Baiba Rubesa, Jānis Zemītis, Arnis Gubiņš, Viesturs Zariņš un Mārtiņš Valdmanis. **Rd.**

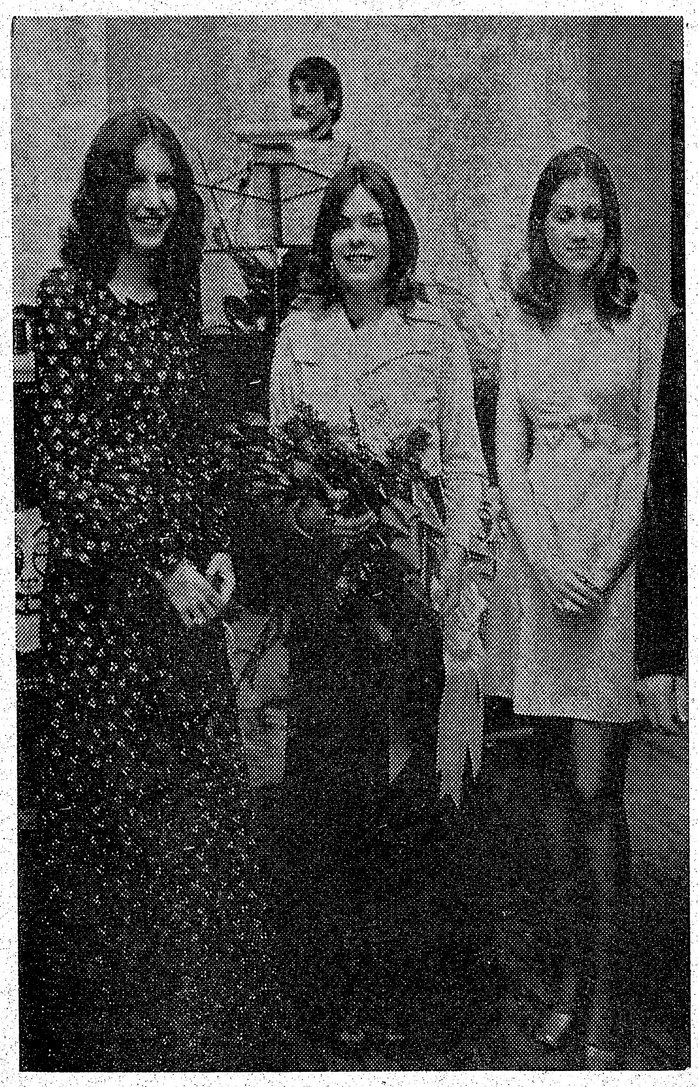

Par futbola karalieni DV Toronto nodaļas sporta kluba futbola sekcijas sarīkojumā 28. aprīlī Latviešu namā ievēlēja Sandru Richteri no Hamiltonas, bet par galma dāmām Ritu Lāci (pa kreisi) un Silviju Kārkliņu. Foto: J. Liģers

Mūžībā aizsaukta

Lūcija Kalna

1973. g. 16. aprīlī Toronto

Viņu un viņas pašaizliedzīgo darbību pirmajos gados šajā zemē Bramptonā, Ont., neaizmirstamā piemiņā paturēs

Antonija Norīte ar ģimeni
Scarborough, Ont.

Osvalds Liepa

No Toronto līdz Akapulko

Moto:
Pa Misisipi kuģīts peld,

Tam pretim peld vien govs,
Tas kuģīts piebrauc krastmalā,
Lai gaŗām tiek tā govs.

Ne nu tā upīte tik šaura nekā — sencim misējies — vai arī tas bijis varen lielīgs letiņš. Izrādījās krietna straumīte, pie tam vēl augšgalā, kontinenta vidū. Tālāk uz dienvidiem tā droši vien pilnam attaisno savu stāstos un filmās rādīto varenību. Bet par to vēl pāragri runāt, Misisipi krustojām tikai otrā dienā.

Ceļojums sākās Toronto. Bija saulains, bet auksts sestdienas rīts. Tomēr par beigām nekad nevar galvot: var uznākt sniegputenis, atkala, var sabojāties mašīna. Kanadas ziemas viltīgas, ātri vis neliecas pavasarim.

Braucam pretim pavasarim. Astoņās stundās tam bijām jau pietuvojušies par veselu mēnesi. Sākām ticēt izteikām, ka vecā zemes lode sarāvusies. Izrādījās, ka šķērsotas jau 4 pavalstis un noripotas 665 jūdzes — vairāk nekā piektdaļa no visa 3000 jūdžu ceļa — bet kļuva arī skaidrs, ka bez 6 dienām mērķi nesasniegsim.

Nav laikam tādas pazīstamākas vietas nosaukuma citos kontinentos, ko nevarētu kāds atrast Amerikā. Pat Rīgu esot kāds pusducis. Uz ceļa kartes ievērojām Kairo. Tur bija jāšķērso Misisipi, tur esot tilts. Saprotams, arī citur ir tilti. Bet atrodoties arī vēl prāmju pārceltuves. Tā mums bija stāstījuši zinātāji. Šim dzīves pirmreizējam notikumam tāpēc tuvojāmies ar lielu bijību. Jau laikus sacerējām pantu:

Mēs Misisipi krustojām
Pie Kairo Ēģiptē,
To govi gan vēl redzējām,
Bet kuģīti vairs nē.

Pēdējās divas panta rindas tomēr izrādījās nepareizas. Cauri neamerikāniskai pilsētiņai un neēģiptiskai apkārtnei uzbraukuši uz augstā, šaurā tilta, kuģīti gan vēl redzējām, bet govi vairs ne. Kuģīši patiesībā bija vairāki. Neviens no tiem tomēr neizskatījās kā filmās. Kāds vecīņš tur mierīgi makšķerēja.

Atstājuši aiz muguras piekto valsti, iebraucām sestajā. Visu dienu ripinājāmies uz dienvidiem. Ceļi aizvijās līdzeni un slaidi. Pēcpusdienā mazliet izstaipījām kājas pie Baltās upes. Vakarā jau tumsā, pēc 660 jūdžu pievarēšanas atkal ieraudzījām kādas brīvdiennieku iebraucamās vietas uguņus. Vakariņas izvēlējāmies saldas. Vēl saldāks naktī nāca miegs.

Trešās dienas rītā iebraucām Teksasā. Zinājām, ka tur viss liels, ne tikai vīri un cepures. Kaut kur Teksasā, kā paši teksasieši apgalvo, atrodoties arī Amerika. Priekšpusdienā līņāja un migloja, tāpēc to neredzējām. Bet nesķumām. Amerikas vietā ievērojām vairākas architektoniski izdaiļotas labsajūtas stacijas, jeb, kā mēs to izlasījām — „comfort station".

Izbraucām cauri šaubīgajai un prezidentam Kenedijam liktenīgajai pilsētai Dallasai, tālāk — Vako, Austinai, Sanantonio un, jau vakara tumsā, melnīgsnēji nabadzīgajā ASV robežpilsētā Laredo. Tur, zināmā lētā viesnīcā, kur visi runāja tiklab angliski kā spāniski, nākamajā rītā bija vēl kārtojamas dažas robežpārejas formālitātes. Pēc tam bija jāsākas ceļojuma otram — interesantākajam, satiksmes ziņā grūtākajam un dažā ziņā arī bīstamākajam posmam.

Ja, braucot pa Ziemeļamerikas ceļiem, 2000 jūdzes no Toronto uz Laredo izrādījās veicamas 3 dienās bez sevišķas piepūles, tad uz Meksikas robežas aplēses mainījās. Atlikušo attālumu līdz Akapulko, apmēram 1000 jūdzes, nemaz necerējām nobraukt ātrāk par otrām 3 dienām. Kāpēc īsti — īsumā grūti pateikt. Tas nav slinkums, tā nav paviršība vai vienaldzība, kas meksikāņiem, tāpat kā citām Latīņamerikas tautām, liek nesteigties. Kad vajadzīgs, viņi spēj būt zibeņātri, arī izturīgi un mērķtiecīgi. Tā ir atšķirīga mentālitāte, ko veidojusi saules un siltuma pārpilnība. Mūsu vasara īsa — mums jāsteidzas.

Muitas formālitātes nerit tik raiti, bet arī ne tik „stīvi" kā, piemēram, Vindzorā, Sarnijā vai Toronto lidlaukā. Ne tieši pie rakstāmgalda vai pults, bet dažā labā citā vietā to norisi var pasteidzināt maza dzeramnauda. Bet kad tās beigušās un ceļš brīvs, vēl nenozīmē, ka ceļš tiešām brīvs. Pārbaudes var atkārtoties, un nereti arī atkārtojas tālu aiz robežpārejas — desmitiem, pat simtiem jūdžu dziļi zemes iekšienē.

Jaunlaredo Meksikā daudz neatšķiras no savas vecākās māsas aiz lielās upes — Rio Grande ASV. Tur tikai vēl vairāk smilšu un bērnu — mazāk asfalta un koptu namu. Pati upe apmēram kā Buļļupe Rīgas jūrmalā. Parādās pirmie ielas tirgotāji, aiz mašīnas logiem rokās šūpodami visādus niekus. Gaŗām tiem jābrauc lēnām, turpat pieaugušajiem pa kājām ložņā vai grūstās mazi baskāji.

Lielceļš, kas ved zemes iekšienē, sākumā diezgan grumbuļains, pat bedrains, bet vēlāk uzlabojas. Ātrumi apzīmēti kilometros — 60, 80, 100, un tie mainās bez saskatāma iemesla. Apkārtne apmēram tāda pati kā Teksasas dienvidos: smilšains krūmājs, gandrīz bez zaļuma, izkaltis. Ir gadalaiks, kad daudz nelīst. Ik pēc apmēram piecām jūdzēm ceļmalā pie stabiņa uz dēliša saimniecību nosaukumi. Ēku tomēr tikpat kā neredz, vienīgi tādas kā ganu būdiņas. Šur tur tālumā arī pa govju vai cūku bariņam. Satiksme niecīga.

Apkārtne pamazām kāpj. Pusceļā uz pirmo lielpilsētu Montereju, kam gandrīz miljons iedzīvotāju, tas jau pāri par 2000 pēdām virs jūras līmeņa. Tik tikko neizveidojas sadursme. Ceļa pacēlumi vietām tik slaidi, ka nemaz nelieka kā pacēlumi. Pret sauli tie pagrūti izvērtējami. Mašīna visu laiku reaģējusi kā Kanadas līdzenumos, bet, apbraucot kādu kravenieku, pēkšņi jāsatrūkstas: gāzes pedālis gan nospiests līdz grīdai, bet ātrums tomēr nepieņemas. Un pretī nāk otrs kravenieks, kā tagad liekas — trīsreiz ātrāk par apbraucamo. Pussekundes laikā darbojamies visi trīs: gan ar uguņiem, gan grozi, gan bremzēm. Nedomājam par tiesībām, darām katrs, ko spējam. Un, pateicoties abu meksikāņu apķērībai, nekas nenotiek. Taisnība bija viņiem.

Beigas nākošajā numurā)

RELIĢISKĀ DZĪVE

Dziedināšanas brīnums

Pagājušā gada rudenī latviešu trimdas presē lielu interesi un pārrunas izraisīja rakstnieces Irmas Grebzdes pieredze Katrīnes Kūlmanes dziedināšanas dievkalpojumos Pitsburgā, ASV, Ņujorkā rakstot, ka pirmo reizi dziedināšanas dievkalpojumu dzirdējusi pirms kādiem 3 gadiem, kad televīzijā sākusi skatīties raidījumu „Es ticu brīnumiem". Pagājušā gada 5. oktobrī rakstniece kopā ar kādu interesentu grupu izbraukusi autobusā no Montrealas uz Pitsburgu, ceļojumu vēl atkārtojot 19. oktobrī. Pēc šiem braucieniem viņa atzinusi, ka Dieva spēks patiesi dziedina medicīnai neārstējamus. Abos dievkalpojumos rakstniece redzējusi, ka tiek dziedināti vairāki cilvēki — ar kustības, dzirdes un citiem ķermeņa traucējumiem, pat plaušu vēzi pēdējā stadijā.

Katrīne Kūlmane

Par Katrīnes Kūlmanes dziedināšanu bijušas arī citas mūsu tautiešu liecības. Mēnešrakstā Ceļa Biedrs, kuru izdod Latviešu ev. lut. draudžu apvienība Amerikā, nesen liecinājuši arī Marija un Jānis Ansoni, pēdējam cita vidū rakstot:

„Esmu piedalījies vairākos Kūlmanes dziedināšanas dievkalpojumos, kā arī vērojis neskaitāmas viņas televīzijas programmas." Tālāk J. Ansons pastāsta, ka Kūlmane jau 16 gadu vecumā sajutusi Dieva aicinājumu, atstājusi vecāku mājas Misūrī pavalstī un uzsākusi evaņģelija sludināšanu. Pēc dažiem gadiem jau ordinēta mācītāja kapacitātē. Pirmie dievišķās dziedināšanas brīnumi atklājušies Franklinas pilsētiņā Pensilvēnijā. Cilvēki liecinājuši, ka dievkalpojumu laikā tie kļuvuši izdziedināti no dažādām slimībām. Viņas sludināšanas pamatā ir cilvēka garīgā pārdzimšana. Kūlmanes dziedināšanas dievkalpojumi Pitsburgā turpinās jau daudzus gadus. Pēdējā laikā tie notiek Pirmā prsbiterāņu baznīcā, 6. avēnijā, Pitsburgas centrā, vismaz katrā otrā piektdienā, bet katru svētdienu Jangstaunā, Ohio pavalstī, pa laikam arī Kanadā.

J. Ansons savu liecību nobeidz šādiem vārdiem:

„Kāpēc cilvēki brauc simtiem jūdžu un stāv, segās satinušies, piecas un vairāk stundas pie dievnama durvīm, gaidot, kamēr tās vērsies? Kādēļ turpretim tai pašā laikā lielākai daļai parasto draudžu ir nemitīgi jāatgādina cilvēkiem, lai tie nāk uz baznīcu?

Sekojot Kūlmanes darbam jau vairākus gadus, jūtu rosāmies vēl kādu citu jautājumu. Vai ir vairāk jābrīnās par to, kas notiek Kūlmanes draudzē, jeb vai par to, kas notiek mūsējās? Vai gadu tecējumā neesam aizskaloti tālu projām no kristīgās draudzes standartiem? Vai universitātēs un semināros Kristus evaņģeliju ar 'Zinātniskām' acenēm analizējot, neesam pazaudējuši Viņa stiprumu. Viņa dzīvo spēku un savu pirmo dedzību?"

Katrīne Kūlmane, savu veco bībeli ar abām rokām pie krūtīm spiezdama, saka: „Šis ir dzīvā Dieva dzīvais vārds; es tam ticu ar visu savu būtni!"

Marija Ansone savukārt pastāsta:

Ir pagājuši jau trīs gadi no dienas, kad pirmo reizi aiz gara laika nejauši uzgriezu Katrīnes Kūlmanes televīzijas raidījumu. Rezēju 16 gadu vecu zēnu, kas kopā ar tēvu liecināja par izdziedināšanu no kurluma. Zēnam kopš dzimšanas bija bijis tikai 15% dzirdes spējas un vēlāk arī šis mazumiņš izgaisis.

No tā laika esam bijuši K. Kūlmanes garīgos dievkalpojumos (spiritual service) Jangstaunā un dziedināšanas dievkalpojumos Pitsburgā neskaitāmas reizes. Ikkatra reize ir kaut kas sevišķs, kas neatkārtojas. Pirmo reizi apmeklēdama dievkalpojumu Jangstaunā, jutos kā brīnišķīgi apdāvināta. Sekoju dievkalpojumam, aizmirsusi laiku un telpu, un notiekošo pārdzīvoju ar aizrautību. Notika arī dažas dziedināšanas (no krūts vēža, sirds slimībām). Pēc četrām stundām – kas bija likušās ļoti īsas — iznākot no dievkalpojuma, konstatēju, ka manā labajā rokā pazudušas reumatisma sāpes, kas mani mocīja nedēļām no vietas un nebija izgaisušas, arī ieejot dievnamā. Gaidīju uz sāpju atgriešanos, bet nu jau ir trīs gadi pagājuši un tās nav atkārtojušās, otrādi —jūtu roku tikai stiprāku, nekā tā kādreiz bijusi.

Pirms vairāk nekā gada saslimu ar atkārtotu žultspūšļa iekaisumu. Cietu lielas sāpes un gaidīju uz ievietošanu slimnīcā. Kāda paziņa aicināja mani līdz uz dziedināšanas dievkalpojumu Pitsburgā. Baidījos braukt, bet beidzot ļāvos pierunāties, jo jutu, ka mana klātiene paziņai darītu labu. Mājās atgriezos vesela. Nemāju to brīdī, kad mana dziedināšana notika, bet kad divas dienas vēlāk mani ievietoja slimnīcā uz izmeklēšanu, ārsti neatrada ne mazāko norādījumu, kas liecinātu par kādu iekaisumu. Sāpes nekad nav atkārtojušās.

Trešā dziedināšana man notika pag. gada martā Jangstaunā. Šajā laikā braucām uz turieni, jo patika Lieldienu priekšsvētku laika spredikļi, kas mērķtiecīgi veda baznīcēnus uz Kristus nāves un augšāmcelšanās nozīmes izskaidrošanu. Katrā dievkalpojumā jo daudzi saņēma dziedināšanu. Kūlmane izjūt Svētā Gara pieskaršanos slimniekam un spēj pateikt, kur dziedinātais baznīcā atrodas un no kādas slimības viņš tiek atbrīvots. Pēkšņi jutu, ka arī es tieku dziedināta, pie kam Svētā Gara pieskārienu izjutu kā kaut ko ļoti skaistu, kā kaut ko ļoti tīru, un tomēr arī kā vieglus drebuļus plūstam no galvas vidus pāri visam ķermenim uz leju; nonākot pie kājām, pieskāriens it kā kļuva stiprāks, tad tas izgaisa pēdās. Manas labās kājas papēdis bija dabūjis darbā sitienu un no tā laika bija radies sāpīgs apkaļķojums. Cerēju, ka tur nu notikusi dziedināšana, bet, kad palocīju potīti, jutos vīlusies, jo karstā sāpe, kā vienmēr agrāk, atkal skaudri iedzēla papēdī. Tai pašā brīdī Kūlmane, rādot manā virzienā, sacīja: „Tur kādas personas kājas tiek dziedinātas!" Tuvumā esošā sieviete, kas palīdzēja vietu ierādīšanā un kārtības uzturēšanā, pienāca pie manis un teica: „Jūs esat dziedināta!"

LŪDZU KLAUSIETIES
Toronto Latviešu misijas radio raidījumu 17. gadagājumā
BRĪDIS AR DIEVU
katru svētd. no pl. 9—9.30
Niagaras WHLD raidījums
(vilnis 1270)
Informācija — tālr.
Toronto 261-4218.
Adrese: 106 Dorset Rd.
Scarboro, Ont. A. Lakšmanis

Lielākais sajukums

Cilvēkam viņa sirds nav kārtībā. Tas ir lielākais sajukums pasaulē. Senie romieši mēdza teikt: „Homo hominis lupus est," cilvēks cilvēkam ir zvērs. Ko viņi teiktu par mūsdienu cilvēku, ja viņi varētu iznākt no savām kapenēm?

Cilvēkam no cilvēka vairāk jābīstas nekā no dabas untumiem. Ziemeļvēji, sniega kupenas, trausmīgās upes, zemes garozas drebēšana paņem dažu, jā, diezgan daudz cilvēku dzīvības, bet kas tas ir, salīdzinot ar to, ko cilvēks nodara cilvēkam? Vislielākās briesmas pasaulei draud no cilvēka paša. To savā laikā jau bija sapratis apustulis Pāvils, viņš rakstīja: „Netaisnības noslēpumainais spēks jau darbojas, tikai vēl tam, kas to aizkavē, jātop atņemtam nost, tad parādīsies netaisnais." Šie vārdi lasāmi Pāvila 2. vēstulē tesaloniķiešiem 2. nodaļā.

Lielais apustulis tomēr nobeidz šo nodaļu ar vārdiem, kas ļauj mums pacelt galvu uz augšu: „Mūsu Kunga Jēzus Kristus Dievs un Tēvs, kas mūs mīlējis... lai dara jūs stiprus ikvienā labā darbā un vārdā."

Mums jābūt stipriem labos darbos un vārdos, iekām mūsu sirdis nav apstājušās pukstēt.

MĀTEI

„Ko mātes roka svētīs, tas drošs caur dzīvi ies." — Šos vārdus dzirdēju Mātes dienā Latvijā, skolā, no mūsu skolotājas Lorijas Krūzes. Toreiz man tie likās tikai vārdi, šodien — pārbaudīta patiesība. Manai mātei nebija plašas rocības, taču viņa deva man labāko, kas viņai bija — mātes dziļo mīlestību! Pie mana šūpuļa viņa dziedāja, pie manas slimības gultiņas raudāja un aizlūdza Visuvareno. Manas mātes neatlaidīgās lūgšanas pavadījušas mani trīsdesmit gadus un pavada vēl šodien. Viņas lūgšanas, varbūt, bijušas ļoti vienkāršas, kaut vai: Kungs, esi manam dēlam svešumā žēlīgs!

Taču ikkatru mātes lūgšanu pavadījušas asaras. Šajos gaŗajos gados asaru biķeris piekrājies pilns. Gara acīm redzu sava Pestītāja priekšā mātes asaru biķeri. Viņš savā neizmērojamā žēlastībā žēlsirdīgi uzklausījis manas mātes lūgšanas. Pazemīgu lūgšanu Dievs uzklausa.

Dārgais draugs, nešaubos, ka arī tava māte par tevi Dievu lūgusi. Arī viņa, kaut acis varbūt slēgdama Sibirijā, domās bijusi pie tevis. Vai esi bijis pateicīgs savam Pestītājam, kas tavas mātes lūgšanas uzklausījis? Vai esi pieņēmis Viņu kā savu Kungu un Glābēju?

Ernests Kuplais

Dievkalpojumi Kanadas baznīcās

TORONTO

Archibīskaps A. Lūsis, 5 Valleymede Rd., Toronto 3, Ont., tālr. 767-2310. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Svētdienās dievkalpojumi pl. 11.00; Svētdienas skola pl. 10,30; jauniešu grupa pl. 10 un iesvētes mācība pēc dievkalpojuma.

13. maijā — Ģimenes diena un Svētdienas skolas mācības gada nobeigums. Jauniešu grupas nodarbības plkst. 10 no rīta. Iesvētes mācība pēc dievkalpojuma.

20. maijā, plkst. 11 no rīta jauniešu iesvēte.

27. maijā, plkst. 11 no rīta, dievkalpojums.

Māc. A. Cops, 38 Balaby Cr., Don Mills, tālr. 449-4087; Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto 9.

29. apr. pl. 11 dievkalp. Iesvētes māc., Jauniešu grupa.

6. maijā pl. 3 dievkalpojums.

13. maijā pl. 11 Ģimenes dienas un Svētdienas skolas mācības gada nobeiguma dievkalp.

20. maijā pl. 3 dievkalpojums.

27. maijā pl. 11 jauniešu iesvētes dievkalpojums. Piedalās koris.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā, 361 Danforth Avenue.

Kristīgs latviešu
radio raidījums
PRIEKA VĒSTS
katru svētdienu pl. 2.45 p.p.
no Niagaras WHLD raidītāja
Vilnis 1270 AM
Vadītājs Dāvids Miķelsons
60 Stevenson Rd., Rexdale,
Ont., tālrunis: 749-0832

13. maijā, plkst. 2 pēcp. Ģimenes dienas dievkalpojums un svētdienas skolas nobeigums. Pēc dievkalpojuma pirmiesvētes jauniešu grupas pēdējā sanāksme šai pavasarī.

27. maijā, plkst. 11 dievkalpojums Tālavā.

BRAMPTONĀ

6. maijā, plkst. 1.30 pēcp., Ģimenes dienas dievkalpojums ar dievgaldu Grace United baznīcā.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel. HU 9-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd.; tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

6. maijā dievkalpojums Otavā nebūs. Mācītājs notur Ģimenes dienas dievkalpojumu Soo.

13. maijā Ģimenes dienas dievkalpojums plkst. 2 p.p. Dievkalpojumu kuplina skolēni un jaunieši ar dziesmām un koklēšanu.

20. maijā dievkalpojums ar iesvētīšanu un dievgaldu plkst. 2 p.p.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev.-lut. Kristus draudze, 18 Victoria Avenue South.

6 maijā pl. 10.30 no rīta dievkalpojums bērniem ar sekojošu svētdienas skolu; plkst. 11 dievkalpojums; pl. 10.15 stundas abām Bībeles klasēm.

13. maijā pl. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums, pēc dievkalpojuma baznīcas lejas telpās Ģimenes dienas akts ar svētdienas skolas bērnu uzvedumu.

20. maijā, plkst. 11 no rīta jauniešu iesvēte. Dziesmu lapiņas.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. Walmer ielas baptistu dievnamā (ieeja no 188 Lowther Ave.). Māc. R. Ekšteins.

29. aprīlī: Naglu zīmes runā skaļāk par vārdiem.

Mūsu draugs

Augusts Zariņs

aizsaukts veļu valstī

Saule vēl launagā,
Bet tu jau dusi.

Viņu piemin
Andrejs, Andrejs, Arvīds, Austra, Izidors, Janka, Kārlis, Maigonis, Osis, Rūdis, Saša un Viktors.

SĪKĀS ZIŅAS

☆ Rietumvācijā, Štutgartē, apcietināts 29 g. vecais Karls Volfgangs Holcapfels, kas plānojis lidmašīnas nolaupīšanu ar nolūku piespiest Pad. savienību atbrīvot Rūdolfu Hesu, agrāko Hitlera vietnieku. Holcapfels atrodas izmeklēšanas cietumā. Viņu tur aizdomās, ka tas apspriedies ar citām personām nolaupīt lidmašīnu lidojumam uz Maskavu, piedraudot lidmašīnu uzspridzināt ar visiem pasažieriem, ja neatbrīvos Rūdolfu Hesu. Holcapfels apraksta sazvērestību savā vēstulē rietumvācu laikrakstā Bild am Sonntag. Nolaupīšanā esot iejaukti 8 vīrieši un viena sieviete. Policija meklē pārējos sazvērniekus. Hess bija Hitlera vietnieks līdz savai izlidošanai 1941. gada 10. maijā uz Skotiju, lai līgtu mieru starp Angliju un Vāciju. Nirnbergas kara noziedznieku tiesā 1947. gadā viņu notiesāja ar mūža apcietinājumu. Pēc divu pēdējo kara noziedznieku atbrīvošanas 1966. gadā viņš ir vienīgais cietumnieks četru varu pārvaldītā Rietumberlīnes Špandavas cietumā. Hesam aprīlī piepildījās 79 mūža gadi.

Ieskaņa dziesmu svētku simtgadei

Tev, dārgā tēvija,
Tev dziesmas lai spēcīgi skan.

Sv. Andreja ev. lut. draudzes koŗa 21. gadskārtējais koncerts Toronto 14. aprīlī bija it kā ieskaņa Dziesmu svētku simtgades svinībām, jo koris ar programmu aicināts piedalīties garīgajā koncertā Klīvlandē.

Atskaņotos autorus diriģents A. Purvs bija izvēlējies ar zināmu vēsturisku skatu, sākot ar Saldus ērģelnieku Oskaru Šepski, kas bija dalībnieks pirmajos dziesmu svētkos — tad Andreju Jurjānu, Jāzepu Vītolu, un no šā laika komponistiem izvēloties Ķeniņu, Purvu, Baštiku, Apkalnu.

Programma iesākās ar Vītola kantāti, op. 35. Šis darbs, reti dzirdēts, paredzēts korim, soprānam un orķestrim. Solo partiju dziedāja Rita Dzilna-Zaprauska, ar savu jauko balsi sniedzot patīkamu un disciplinētu dziedājumu. Sekoja Jurjāna lūgšana no Garīgās kantātes, komponista Ķeniņa instrumentālā apdarē. Ķeniņš ar to bija devis Jurjāna kompozicijai skaistu papildinājumu, veltīdams to šā vakara diriģentam. Vienīgi, pazīstot Ķeniņa darbu garīgo un mūzikālo struktūru, varēja vēlēties krāsaināku izpildījumu. Traucēja arī obojista drusku nedrošais tonis.

Iespaidīga bija Arvīda Purva kompozicija Zvanu sasaukšanās. Tā bija tverta laikmetīgos idiomos. Koris, tāpat orķestris, jo spilgti izcēla Ingridas Vīksnas dzeju saturu. Ar dinamiskiem kāpinājumiem kļuva dzīvas dimdīgās zvanu mēles, kamēr baiļu pārdzīvojumu, kas bija pats dzejas kodols — diriģents izcēla ar runas efektiem, niansējot tos no čukstiem līdz kliedzieniem.

Programmas vidū dzirdējām jauno, apdāvināto ērģelnieci Anitu Rundāni atskaņojot Jāņa Kalniņa Piecas variācijas par Svētā Andreja korāli un Andŗa Vītoliņa Prelūdi un Fūgu.

Sekoja Šepska Ozianna diviem koriem, kuŗā jo skaisti izcēlās soprānu balsis.

No Ķeniņa koŗa kompozicijām bija izraudzīta Tā Kunga vīna kalns. Par kompoziciju, kuŗas autora vārds pazīstams tālu pāri savas tautas robežām, būtu lieki ko sacīt. Bet nevar neizcelt šā darba interpretāciju, kas jo skaisti izskanēja precīzajā frazējumā, it sevišķi klusajos posmos.

Kā spēcīgs kontrasts iepriekšējam ieskanējās Baštika Lielais Kalvis, kur Annas Brigaderes teksts: ar uguns veseri tu sagrauj vecu jaunā — prasīja sabiezinātu mūzikālo struktūru.

Programmas kāpinājums, un reizē nobeigums bija Kingiras rekviems. Šī ir Longina Apkalna lielāka apmēra kompozicija korim, divi solistēm, ērģelēm un orķestrim. Tā tēlo drāmu, kas risinājusies padomju soda nometnē, Centrālāzijā. Arī teksts paša komponista sacerēts. Latviešu vadītas, tur sacēlās ieslodzītās sievietes, bet viņu zemes gaitas izbeidza tanki un lidmašīnas. Komponists, attiecīgā skaņu ieterpā, lūdz svētos eņģeļus — vērst skatus no aizredzes uz šīm moceklēm. Jāapstājas pie līdz šim nedzirdētā vārda „aizredze", ko neizdevās atrast arī latviešu literārās vārdnīcās. Tas labi izteic un apzīmē jēdzienu, kas līdz šim bija jāaizstāj ar svešvārdiem. Programmā bija piezīme — tekstu neuzskatīt par patstāvīgu dzeju. Bet — kāpēc gan ne, ja par šā laika dzejas sastāvdaļām ir kļuvuši visi iespējamie līdzekļi? Stingrie paraugi jau sen ir pārkāpuši likuma loku. Teksts līdz ar mūziku, kas brīžiem ieskanējās ar vāgnerisku spēku un spilgtumu, brīžiem noslīgdama tīri māleriskā skumjumā, spēja izraisīt ik klausītājā visu tā pārdzīvojuma diapazonu. Te bija notēlota bēdu un nelaimju pati dzelme — pats bezdibenis.

Abas solistes — Dzilna-Zaprauska un Astra Kalniņa, kaut samērā īsos fragmentos, sniedza saliedētu dziedājumu. Kalniņas balss nosliece uz meco soprāna pusi, iekrāsoja attiecīgās frazes ar siltiem toņiem.

Koris, kuŗa sastāvā līdz ar pieaicinātiem izpalīgiem bija ap astoņdesmit dziedātāju, savu devumu sniedza ar bagātīgām dinamiskām maiņām, un visumā tīru intonāciju. Pavīdēja arī it bieži attiecīgo balss grupu skaistie tembri.

Arvīda Purva personā koris ir atradis diriģentu, kas nopietnā un pacietīgā darbā ir ielicis ne tikai savu māku un zināšanas, bet kas ar sirdsdedzi ir spārnojis sev pakļautos dziedātājus.

Aizkustinoši bija redzēt pavisam jaunās sejas koristu vidū. Šie dziedātāji — zēni un meitenes — varbūt paši vēl neapzinājās, bet tulkojot lietas plašāk — katrs jau dziedāja savu dziesmu tēvijai.

Ja pirmajos dziesmu svētkos bija jāsasaucas tikai abām Daugavas malām, tad — šajos laikos dziesmai jāskan pāri plašajām jūŗām. Tāpēc tagad ir jādzied skaļāk un sirsnīgāk.

Marta Tūtere-Kundrāte

Mūžībā aizsaukta mūsu mīļā sieva, meita, māte un vecmāmiņa

Lūcija Kalns dzim. Vīksne

dzimusi 1909. gada 4. martā Annas pagastā, Latvijā,
mirusi 1973. gada 16. aprīlī Toronto, Kanadā.

Mierā Tavas čaklās rokas,
Klusē Tava mīļā sirds . . .

Dziļās sērās
vīrs, māte, dēli, vedeklas un mazmeitas.

Mūžībā aizsaukts

Augusts Zariņs

dzimis 1919. gada 24. septembrī Pitragā,
miris 1973. gada 23. aprīlī Toronto.

Sēro
meita, dēls, māsas un brāļi ar ģimenēm Kanadā, Zviedrijā un Latvijā.

Mūsu mīļā māsīca

Marija Malcāns

dzimusi 1918. gada 31. jūlijā
Liepnas pagastā, Latvijā,
mirusi 1973. gada 18. aprīlī Toronto.
Apglabāta 1973. gada 23. aprīlī Jorkas kapsētā.

Sirds, kas dzīvē nogurusi
Dieva mierā aiziet klusi,
Klusi tad, kad Dieva vainags irst.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
māsīcas Toronto, māsas un brāļi Latvijā.

SPECIĀLS

Pasūtiniet tagad automobīļus.
Apdrošināti. Garantēti.
Ātra piegāda.
Izvēlaties no jaunajiem modeļiem:

	Cenas US$
Zhiguli Vaz 2101	**$3520.00**
Jaunākais, uzlabotais (Export Model)	
Zhiguli Vaz 2103	**4036.50**
Furgon Station Wagon	**$3881.25**
Export Model	
Moskvitch 412 IE	**$3570.00**
Moskvitch 408 IE	**$3285.00**
Zaporozhets Zaz 968	**$2250.-**

Pieprasiet mūsu jaunos, speciālos ziņojumus ar to automobīļu attēliem.
Pasūtiniet tagad tikai caur

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street, Fifth floor
NEW YORK, N.Y. 10010, tālr. 982-1530

Mums ir 24 gadu pieredze šinīs darījumos un mums ir tūkstošiem apmierinātu klientu.

Saulaines pārvalde meklē

APKOPĒJU — PĀRZINI,

ģimenes cilvēku.

Atalgojums pēc vienošanās. Brīvs dzīvoklis.

Piedāvājumus sūtīt — A. Gaiķis,

50 Playter Blvd.,
Toronto 6, Ont.

Jaunākās grāmatas

V. Lesiņš — Vajātie, leģ., stāsti un nov.	$6.50
Latviešu trimdas bibliografija 1940, — 1960. II d.	16.80
A. Eglītis — Lielais mēmais	$8.00
P. Jeger - Freimane — Mainīgā dzīve	$6.50
A. Niedra — Sieva, rom.	$5.00
Andr. Eglītis — Audiet mani karogā	$4.00
G. Janovskis — Balsis aiz tumsas, rom.	$7.00
H. Bells — Ar klauna acīm, rom.	$5.00
A. Richtere — Vētru laikā, dzej.	$5.00
Mārtiņa dziesmu grāmata ar notīm	$7.50
Janis Gailis — 30 gleznu krāsainās reprod.	$25.00
A. Voitkus — Sudraba un zelta man nav, rom.	$7.00
L. Tauns — Iesim pie manas mīļās, dzej.	$5.00

DV GRĀMATNĪCĀ
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Pasūtinot pa pastu, lūdzam pieskaitīt 10% no vērtības.

Varoņi nedzimst,
varoņi izaug!
Nameja pēcteča gars
turpina dzīvot!

Ticēsim, liecināsim,
sasauksimies

DAUGAVAS VANAGU DIENĀS
25., 26. un 27. maijā
Toronto

Informācija: B. Šmita-Kalēja, 623 Bayshore Blvd. Burlington, Ontario

Daugavas Vanagu dienu Kanadā ieejas karšu pasūtinājums

Pasūtinātāja vārds un uzvārds .....

Adrese .....

Sarīkojums	Cena	Skaits	Summa $
AMORA VAKARS piektdien, 25. maijā, pl. 20.30 DV namā, 125 Broadview Ave.	$3.00 virs 30. g. $2.00 zem 30. g. **		
FUTBOLA SACĪKSTES Broadview YMCA laukumā	**		
JAUNATNES VOKĀLO UN INSTRUMENTĀLO ANSAMBĻU SACENSĪBAS sestdien, 26. maijā, pl. 11 Holiday Inn, Commonwealth Room 89 Chestnut St.	Ziedojumi **		
„NAMEJA GREDZENS" IZRĀDES sestdien, 26. maijā, dienas izrāde plkst. 14.30 vakara izrāde plkst. 18.30 MacMillan Theatre University of Toronto, Queens Park	$5.00 $3.00 * $5.00 $3.00 *		
CABARET VAKARS UN BALLE sestdien, 26. maijā, pl. 20.30 Holiday Inn Studentiem	$5.00 $3.00		
VAROŅU PIEMIŅA VANADŽU KOPKOŖA KONCERTS svētdien, 27. maijā, pl. 13.30 Holiday Inn	$3.00 $2.00 *		
JAUNIEŠU LATVISKĀ SASAUKŠANĀS svētdien, 27. maijā pl. 16:30 Holiday Inn.	$5.00 $3.00 *		
DAILAMATNIECĪBAS TIRDZIŅŠ St. Davids Room Holiday Inn.	Atvērts sestdien, 26. maijā no pl. 10—9 vak. svētdien, 27. maijā no l. 10—5 p.p.		
JAUNIEŠU TĒLOTĀJAS MĀKSLAS UN DAILAMATNIECĪBAS SKATE St. Patricks Room Holiday Inn.	Atvērta sestd., 26. maijā no pl. 10—9 vak. svētdien, 27. maijā no pl. 10—5 p.p.		

KOPĀ $ .....

PIEZĪMES:

* Pensionāriem un studējošai jaunatnei (uzrādot kartītes), kā arī bērniem paredzētas puscenas visās cenu grupās, ko lūdzam ievērot, izpildot pasūtinājumu.

** Biļetes pie ieejas. ASV dolars pielīdzināts Kanadas dolaram.

Iegādātās karteş Rīcības komiteja atpakaļ neņems, un naudu neatmaksās.

Samaksai pievienots čeks □, naudas pārvedums □, rakstāms uz DV Kanadā vārda un adresējams: J. Vandelis, 251 Springdale B lvd., Toronto, Ont., Canada M4C 1Z8.

Tel. (416) 425-8762

Tēlotājas mākslas un daiļamatniecības skate

Lai iepazīstinātu latviešu sabiedrību ar jaunajiem - topošajiem māksliniekiem un daiļamatniekiem, Daugavas Vanagu Dienu Kanadā Rīcības komiteja organizē Tēlotājas mākslas un daiļamatniecības skati.

Skate notiks sestdien, š. g. 26. un 27. maijā, St. Patrick telpā, Holiday Inn, 89 Chestnut St., Toronto, Ontario, Canada.

Skatē var piedalīties visi latviešu jaunieši, kas dzimuši 1948. gadā vai vēlāk.

Darbi var būt gleznas, skulptūras, akvareļi, asējumi, rotas lietas u.t.t.

Katrs dalībnieks var iesniegt ne vairāk par pieciem darbiem.

Darbus vērtēs.

Pēc mākslinieka Ērika Dzeņa ieteikuma, kam tiesības pieaicināt speciālistus, labākos darbus godalgos.

Darbi skatei piesakāmi pie Pēteŗa Krūkas, 411 St. Clements Ave., Toronto, Ont. M5N 1M2, Canada. Tel. HU9-2878, ne vēlāk kā līdz 15. maijam.

Darbi skatei nododami Daugavas Vanagu grāmatnīcā, 491 College St., Toronto, Ont., vai izstādes dienā sestdien, 26. maijā, no pl. 8.00 — 9.00 no rīta izstādes vietā.

Darbi netiks apdrošināti. Tie saņemami atpakaļ pēc izstādes slēgšanas svētdien, 27. maijā, no pl. 6.00 līdz 7.00 vak. Holiday Inn, vai ne vēlāk kā līdz sestdienai, 2. jūnijam, Daugavas Vanagu grāmatnīcā.

Par pārdotiem darbiem Rīcības Komitejai nekāda komisija nav jāmaksā.

Daugavas Vanagu Dienu Kanadā
Rīcības komiteja

ŠŪNU TERAPIJAS KLĪNIKA

Jūs taču vēlaties pagarināt savu mūžu un uzlabot veselību? Šūnu terapija palīdz kā vienā, tā otrā gadījumā! Izmantojiet lētos lidojumus sakarā ar Ķelnes dziesmu svētkiem un apmeklējiet mūs! Absolūta diskrēcija garantēta.

Šūnu terapija palīdz:

1) organisma atjaunošanai;
2) asins cirkulācijas traucējumu novēršanai;
3) sirds un asinsvadu pārkaļķošanās gadījumos;
4) dažādu orgānu un dziedzeŗu funkciju uzlabošanai;
5) mongoloido un spastisko bērnu ārstēšanā
6) un vēl daudzos citos gadījumos.

(Vēstules no daudziem bijušiem pacientiem dažādās zemēs un kontinentos liecina par gūtiem panākumiem).

Tuvāka **informācija pēc adreses:**

SPEZIALKLINIK FÜR ZELLTHERAPIE,
2050 OFFENBACH AM MAIN,
FRANKFURTER STR. 110
WEST GERMANY

Tālr.: (0611) 888586, 886766, 883424.

Tēlnieka 80 mūža gadi

Tēlniekam un dievtuŗu sadraudzes dižvadonim Arvīdam Brastiņam 13. aprīlī apritēja 80 mūža gadi. Viņš dzimis 1893. g. Bīriņu pagastā, Vidzemē, kā nomnieka dēls. Ģimene drīz pārcēlās uz Rīgu, kur A. Brastiņš sāka savas pirmās skolas gaitas. Te viņš pieredzēja 1905. g. nemierus, kas viņā radīja dziļu īgnumu pret svešo varu un tautas apspiedējiem. Kad ģimene pārcēlās atpakaļ uz dzimto pagastu, A. Brastiņš mācījās Valmieras vidusskolā.

Pēterpilī tanī laikā darbojās slavenā Štiglica mākslas skola, kuŗā mācījās arī vairāki latviešu jaunekļi. Pēc sīva konkursa izturēšanas 1913. g. šajā skolā uzņēma arī A. Brasliņu.

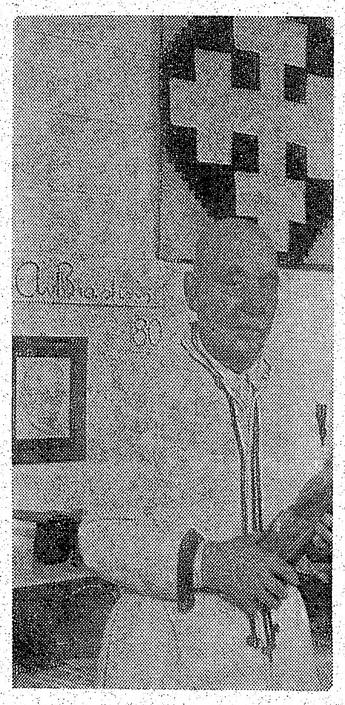

Arvīds Brastiņš

Tur viņš sastapās ar ievērojamiem latviešu mākslinieki em — R. Zariņu, T. Zaļkalnu, J. Grosvaldu, J. Kugu u.c. un guva pirmos iespaidus par latviskajiem rakstiem. Šinī skolā mācījās arī A. Brastiņa vecākais brālis, latviskās reliģijas atjaunotājs Ernests Brastiņš. Pēterpilī A. Brastiņš iepazinās ar Kr. Barona sakrātajām dainām un izrakstīja sev vēlamās.

Atgriezies Latvijā, A. Brastiņš iestājās Mākslas akadēmijā Rīgā un to beidza 1932. g. ar mākslinieka tēlnieka gradu. Mākslinieciskajā darbībā viņu arvien vairāk sāka saistīt latviskās temas un izteiksmes meklējumi, labi pārvaldot dažādos materiālus, kā koku, akmeni, mālu, dažādus metallus u.c., ko veikli izmanto savu tēlu veidošanai. Te jāpiemin viņa trimdā gatavotā Naudas pūķu serija, kas griezta kokā un kam jau 240 variantu, un otra serija, koka sīktēlniecībā — Laimes koki, kam jau 105 variantu. Abās serijās autors asprātīgi izmantojis koka šķiedras dažkārt untumainos un īpatnējos saaugumus, veidodams interesantas figūras un tēlus. Latvijā A. Brastiņam palika ievērojams skaits akmenī kaltu tēlu un figūru, īpaši kapu pieminekļi, kas izcēlās ar kādu aizlaicīgu, gaišu vieglumu.

Gavilnieks strādājis vairākās Rīgas skolās par skolotāju, beidzis speciālos rokdarbu kursus un ieguvis labu amata praksi, kas vajadzīga, lai pilnībā pārvaldītu materiālu īpatnības un labāk izveidotu savas mākslinieciskās ieceres. A. Brastiņa mākslinieciskās tiekšmes neaprobežojās tikai ar tēlniecību. Jau no zēna gadiem viņu saista skatuve. Piedalījies lugu uzvedumos kā statists un mazāku lomu tēlotājs. Sācis rakstīt lugas un ludziņas arī pats skolas un jaunatnes sarīkojumiem, kā arī Rīgas radiofonam. Viņa lugu tematika dibināta uz dainām un pasakām, teiksmu tēliem.

A. Brastiņa radošais gars svešumā nav apklusis, bet kļuvis vēl bagātāks. Viņa sarakstīto lugu un ludziņu skaits sniedzas vairākos desmitos. Starp tām minamas lugas Sliņķis, Ežuks, Tēlosim u.c. Rakstījis arī mīkales (mistērijas) par Meteņiem, Lieldienām, Jāņiem, Apjumībām u.c., tāpat dažādus apcerējumus žurnālos un laikrakstos, īpaši Labietī. Presē iztirzājis citu autoru rakstus un grāmatas, kas skārušas latviešu kultūru, ieražas un dievturību. 1967. g. A. Brastiņš izdeva kapitāldarbu dainu pētniecībā, grāmatu Māte Māra; sagatavošanā ir jauna grāmata — Saules teiksma. Daudz rakstījis par dievībām dainās, teiksmu tēlos, gadskārtās u.t.t. Jau 18 gadus A. Brastiņš ir mēnešraksta Labietis galvenais redaktors.

Pagājuši vairāk nekā 60 gadu, kopš A. Brastiņš nodevies dainu pētniecībai. Līdz ar to viņa mākslinieciskā un literārā darbība dibināta uz dainu un folkloras pamatiem. Pēc sava brāļa dievtuŗu sadraudzes dižvadoņa Ernesta Brastiņa, ko apcietināja krievu iebrucēji, Arvīds Brastiņš ir viņa darba un amata turpinātājs. Viņš kļuvis lielākais un dziļākais mūsu folkloras pētnieks un reliģijas tulks. Tādēļ viņš ar drošu pārliecību allaž centies atspēkot presē un citur ieviestās kļūdas un aplamības, dievturības kropļojumus.

H. Misiņš

Pēc LSCS 29. kongresa, no kreisās: Uldis Poškus, Arturs Smaga, Ruta Priedkalna, Uldis Šutka (krēslā), Pēteris Mūrnieks, Baiba Liliensteina un Ivars Vilciņš.

KANADAS ZIŅAS

MONTREALA

● Latviešu namā pulcējās Latviešu inženieŗu apvienības ārzemēs 20 dalībnieku, iesākot rēgulāras sanāksmes, kas notiks ik pāris mēnešu. Pirmajā sanāksmē tās dalībnieki noskatījās Latvijas 50 gadu jubilejas filmu, izsakot vēlēšanos izrādi atkārtot vēl rudenī. Nākošā sanāksmē inž. A. Jekste rādīs filmu un referēs par savu ceļojumu pa Indiju. Viņš aicināja kollēgas biežāk pulcēties kopā Valde nolēma dāvināt Tehnisko vārdnīcu kādam latviešu ģimnazijas abitūrientam skolas izlaiduma aktā 12. maijā. Kopas žurnāls Vēstis jau apciemojis apzinātos dalībniekus un atsaucība par to iepriecinoša. LIAA revīzijas komisijā izraudzīti: A. Freibergs sen., T. Kraulis un O. Rozentāls

● Latviešu pensionāru apvienība Montrealā jau noorganizējusi 2 sanāksmes. Pēdējā notika aprīļa sākumā Latviešu namā. Ierosinātājs ir Nama fonda priekšnieks V. Kraulis. Pensionāros atsaucība liela. Pēdējā sanāksmē P. Agrums informēja par sazināšanos ar Toronto pensionāru apvienības priekšnieku A. Retigu un viņa padomiem. Pārrunāja arī dažādus projektus, ko veiktu ar valdības atbalstu. Nākošā sanāksme bija 19. aprīlī Latviešu namā.

● Montrealas katoļu apvienības Eglaines lauku īpašuma gada sapulcē par tās priekšnieku izraudzīts P. Kupcis, līdzšinējam S. Opolniekam vairs nekandidējot. Sekretārs un kasieris ir A. Leizāns, bet priekšnieka palīgs J. Začs. Līdz šim Eglaines izbūvē čaklākie bijuši S. Opolnieks ar 680, A. Leizāns ar 330 un P. Gasparovičs ar 220 nostrādātām stundām. Naudas ziedojumos pirmā vietā ir katoļu draudze ar 1950, S. Opolnieks ar 360 un P. Gasparovičs ar 300 dol.

● Montrealas Nama fondam valdība piešķīrusi 2900 dol. etnisko semināru rīkošanai. Semināri bija plānoti martā vai aprīlī, bet pabalsta piešķiršana nokavējās, tādēļ tie paredzēti rudenī.

P. A.

VINIPEGA

● DV Manitobas nodaļas Mednieku un makšķernieku sekcijas gada sapulci 14. aprīlī atklāja un vadīja sekcijas vadītājs M. Jandavs. Sekcijas vadība ar Manitobas nodaļas karogu piedalījusies arī DV Vankuveras nodaļas 20 gadu svētkos. Ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējos valdes locekļus: priekšnieks M. Jandavs, sekretārs J. Smolinskis un kasieris G. Reinfelds. Pasniedza balvu Armandam Kēleram, kas pagājušā gadā uzvarēja makšķerēšanas sacīkstēs. Iespējams, ka šogad DV dienas rīkos Apškrūm laiksaimniecībā Gimlī, bet rudens balli oktobrī.

J. Z.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

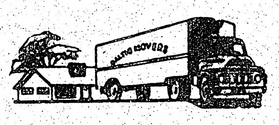

BALTIC MOVERS

TĀLR. 534-1408, Toronto

Stipendiju fonda kasē nav vairs līdzekļu

LATVIEŠU STUDENTU CENTRĀLĀS SAVIENĪBAS KONGRESS ČIKAGĀ

Par Latviešu studentu centrālās savienības 29. kongresa vadītāju 31. martā Čikagā ievēlēja Rutu Priedkalni. Iepriekšējais prezidijs piedalījies ASV universitāšu studentu nacionālā kongresā, kur pārstāvēja latviešu studentus. Populārizēts Latvijas vārds un dalībnieki informēti par Pad. savienības lietotām tautu iznīcināšanas metodēm Baltijas valstīs. Baltiešu studentu koordinātore bija Ruta Priedkalna, bet latviešu pārstāvis Sigurds Krolls. Prezidija kasē nav vairs līdzekļu un arī Stipendiju fonda kasē nav vairs pietiekami naudas stipendijām. Toronto studentu klubs nav saņēmis atpakaļ 5000 dol. stipendijām izsniegto naudu. LSCS neatlīdzināto aizdevumu summa ir vēl augstāka. Kongresa dalībnieki nolēma turpmāk nemaksātāju vārdus ziņot laikrakstos, jo parādnieki uz rakstītām vēstulēm nav atbildējuši.

Turpmākā darbībā LSCS mēģinās atgūt izmaksāto stipendiju naudu un ciešāk sadarbosies ar Amerikas latviešu un jaunatnes apvienību (ALA un AL JA). Uldiš Šutka ierosināja prezidija locekļu skaitu samazināt no 5 uz 3, neieskaitot priekšnieka vietnieku, un lai tie visi būtu no vienas pavalsts. Prezidijā būtu jādarbojas tikai tādiem cilvēkiem, kas ar mieru strādāt un piedalīties visās sēdēs.

Jaunajā prezidijā par priekšsēdi, kas reizē būs arī informācijas nozares vadītājs, ievēlēja Uldi Šutku; par priekšsēža vietnieku, apvienojot ārlietu un iekšlietu vicepriekšsēža amatu, ievēlēja Pēteri Mūrnieku; sekretāra amatā Uldi Pošku, par kartotēkāru Pēteri Prīvertu, par kasieri Leo Klīdzēju. Stipendiju fonda valdē arī turpmāk darbosies Artūrs Smaga, Juris Laivinieks, Jānis Mozga. Revīzijas komisijā ievēlēja iepriekšējos locekļus: Egīlu Vitandu, Ivaru Vilciņu un Andreju Rāceni.

Padomē būs 3 iepriekšējie prezidiju priekšsēži: Mārtiņš Vāgners, Uģis Pukīte, Juris Priedkalns. Baltiešu studentu federācijā par pārstāvjiem darbosies Jānis Auziņš un Ruta Priedkalna. Visas amatpersonas ievēlēja vienbalsīgi. Par Baltic Student News redaktoru paliks Uldis Šutka.

Pirmā prezidija sēde notiks Gaŗezerā jūnija beigās vai jūlija sākumā.

R. P.

Lens Pētersons BSP literārā vakarā

Pazīstamais kanadiešu lugu rakstnieks Lens Petersons, kas par saviem darbiem saņēmis jau divas Kanadas literatūras godalgas, kā zināms, sacerējis arī raidāmlugu Negals ar miļžiem (The Trouble with Giants). Autors ar lielu izpratni tur meistariski tēlojis Baltijas tautu — lietuviešu, latviešu un igauņu — likteņus un tieksmes būt neatkarīgiem.

Šo darbu viņš veicis, pamatojoties uz angļu valodā pieejamiem vēstures materiāliem par Baltijas pagātni un pašreizējo stāvokli. To sniedza Kanadas CBC radio savā raidījumā pirms pāris mēnešiem.

Baltijas sieviešu padome, kuŗā šogad prezidē latvietes, savas darbības 22. gada pirmajā sarīkojumā (BSP Kanadā dibināta 1952. gada maija mēnesī) uzaicinājusi rakstnieku Lenu Petersonu referēt par Baltijas tautu problēmām.

Autors uzaicinājumu pieņēmis labvēlīgi, un BSP atklāts literārs vakars notiks sestdien, 12. maijā, plkst. 7 v. Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās, 200 Balmoral Ave., Toronto.

BSP aicina apmeklēt šo sarīkojumu, kuŗā uzstāsies mums draudzīgs Kanadas gara darbinieks. Pēc lekcijas turpat kafijas galds. Ieeja $2.50. Skolēniem puscenas.

A. G.

Neredzīgo kopas skaņu lenšu bibliotēkā 207 lentes

Latviešu neredzīgo kopas pie LSK skaņu lenšu bibliotēka pastāv jau 3 gadus. Bibliotēkas darbiniekiem izdevies nodibināt kontaktus ar vairākām trimdas zemju aprūpes organizācijām, rakstniekiem un dzejniekiem. Skaņu lenšu ieskaņojumi — īpaši grāmatu izvēlē — ir dažādi. Ikviena jauna grāmata, koncerts, mūzika, teātris ir kāroti gaidīti, reizēm pat vairākkārt noklausīti. Ienākušie skaņu ieraksti divu gadu laikā līdz šim jau sasniedz 207 lentes.

E. R.

Nāciet un izmēģiniet jauno Kanadas mazauto — A S T R E. Būvēts Kanadā, Kanadas apstākļiem piemērots.

Cena zemāka nekā no ārzemēm importētiem.

Jums — BUICK'a cienītājiem, mazāks BUICK's — A P O L L O.

JĀNIS LĀMA

HOGAN PONTIAC BUICK CO. LTD.

348 Danforth Avenue, Toronto M4K 1N9

Telefons 461-3561

LATVIŠKI KAPA AKMEŅI

latvieša izpildījumā

A. A. Kopmanis
19 Millbrook Cr.
Toronto 6.
Tālr. 466-5126

Latviešu karikatūrista panākumi Anglijā

Latvieši, kas Ziemeļamerikas centros apmeklēja Minsteras ģimnazistu latviešu uzvedumu Mičošanu, saņēma glītas apdares mičošanas programmu, kuŗā bija arī vairākas karikatūras ar parakstu „Sax". Daudziem šejienes latviešiem varbūt nebūs zināms autora īstais vārds. Karikatūrists ir mūsu Anglijā dzīvojošais tautietis Viktors Sarkāns, kas ar saviem asprātīgi tvertajiem zīmējumiem ieguvis lielu popularitāti un ir angļu žurnāla Weekend līdzstrādnieks. Vienā no šī žurnāla pēdējiem izdevumiem bija ievietots plašs apraksts par mūsu vidējās paaudzes sekmīgāko karikatūristu, sniedzot arī vairākus viņa zīmējumus. Tālāk atstāstām, ko par viņu raksta pats šis angļu nedēļas izdevums.

☆

. . viņš ieradās Anglijā 22 gadu vecumā kā bezpavalstnieks - bēglis, ar dažiem penijiem, zobu suku un gandrīz bez angļu valodas.

Tās tik bija viesības. Visi kliedza. Kad viens sāka plosīties un viens no viņiem kļuva piedauzīgs, tad atlika tikai izmest to ārā. Kad trakulīgie dzīrotāji negribēja viņu vairs namā ielaist, tas pasauca policiju. Galu galā tā bija viņa māja un viņas viesības.

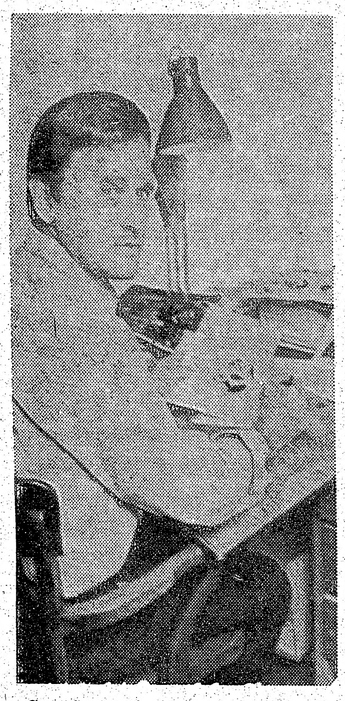

„Sax ir latvietis, bet viņa spalva angļu", raksta Weekend.

Tas notika pirms dažiem gadiem Londonā, kad kāds vīrietis ar maigu balsi četrdesmitajos gados domāja, ka tas ir tik komiski, un sniedzās pēc spalvas. Minūti vēlāk komiskā situācija bija tverta uz papīra. Tas ir parastais veids, kā Viktors Sarkāns gūst idejas saviem apžilbinošiem zīmējumiem, un kā karikatūrists tagad smīdina miljonus.

Ja esat valdonīga sieva, tupeļu varonis vīrs, jā — cilvēks birojā vai arī lempīga persona, kam patīk piedzerties, tad ir izredzes, ka jūs redzēsit to viņa zīmējumā. Viktors Sarkāns? Jūs, varbūt, nekad neesat dzirdējuši šo vārdu, tāpēc ka viņš ir vairāk pazīstams kā Sax, Weekend populārais karikatūrists.

—Rēgulārais lasītājs nav jāiepazīstina ar viņa vienreizējo stilu — banāna deguns, smaidošā mute, stumbrainās rokas un Čarlija Čaplīna pēdas, — saka raksta autors Grēms Peine un turpina: Tā ir dāvana, kas piemīt tikai nedaudziem karikatūristiem. Sax var piedot saviem šaržiem dzīvību ar dažiem spalvas vilcieniem. Viņš tos dabū tieši tādus, kādi tie ir — angļu mājsaimniece, draudzīgs indiānis, un varbūt, pats labākais no visiem — alkoholam nodevies dzērājs ar cigaretes galu starp lūpām. Tas ir pārsteidzoši!

Oficiāli Sax ir bezpavalstnieks. Viņš dzimis Krustpilī, Latvijā, 1925. gadā. Šodien Latvija ir Pad. savienības sastāvdaļa. Viņš tagad lūdzis Anglijas pavalstniecību. Sax, kas Anglijā pavadījis 23 gadus, iemācījies ļoti teicami angļu valodu, ar vieglu Mančestras akcentu. Viņš saka: „Es ierados Anglijā ar dažiem penijiem kabatā un zobu suku, un zināju tikai nedaudz angļu lamu vārdus."

Vēlāk Viktors Sarkāns bija 15 gadu vecs skolnieks, viņš pieredzēja, ka krievu armija 1940. gadā iebruka Latvijā. Pēc tam vācieši okupēja Latviju un Sax atradās Vācijā, Henkela lidmašīnu fabrikā Rostokā. 1944. gadā fabriku iznīcināja bumbvežu uzbrukums un V. Sarkānu nosūtīja darbā uz Čechoslovakiju. Viņš sacīja: „Tur es sagaidīju kaŗa beigas. Bet kad bija skaidrs, ka krievi ienāks Čechijā, es pārgāju kājām robežu pie Bavārijas, kur mani apcietināja amerikāņi. Viņi bija pārliecināti, ka esmu bijušais vācu armijas kaŗavīrs, kas mēģina izbēgt sabiedrotajiem."

Sax pavadīja kādu laiku aiz dzeloņstieplēm. Tad viņš pārcēlās darbā angļu okupācijas zonā Hanoverā. Kad angļu komisija 1947. gadā vervēja brīvprātīgos strādniekus, Sax pieteicās izceļošanai uz Angliju un viņu izvietoja nometnē Liverpūles tuvumā.

„Es palīdzēju tīrīt mitekļus, kurināt katlus un virtuves darbos" viņš sacīja. „Es uzzīmēju nometnes koncertam pāris plakātu, un nometnes vadītājs Lī, kas palīdzēja man ar angļu valodu, ierosināja mācīties mākslas kursu korespondences ceļā." Tā sākās viņa karjēra.

Dažus gadus vēlāk, kad viņš apmetās Mančestrā uniepazinās ar savu saimnieci Verbartoni, viņš sāka cienīt angļu humora sajūtu. Sax atminas, ka „viņa bija brīnišķīga dvēsele, savā ziņā tipisks paraugs. Es viņu dēvēju par ‚tanti Flo'. Pa dienām strādāju pie plastikas figūriņām, bet vakaros zīmēju karikatūras, kuŗām bija attēlota mana saimniece un citi draudzīgi tipi, ko es sastapu."

Vienu rītu „tante Flo" parādīja Viktoram laikraksta News Chronicle, kas aicināja lasītājus iesūtīt karikatūras. „Es biju kā zibens ķerts, kad par trim maniem zīmējumiem samaksāja 3 ginejas par katru (vienā ginejā ir 21 šiliņš — tulk.)."

Sax zīmēja arvien vairāk karikatūru un izbaudīja pieaugošās sekmes. Viņa zīmējumi angļu nedēļas izdevumā Weekend rēgulāri sāka parādīties kopš 1956. gada. Četru gadu laikā viņš kā karikatūrists jau strādāja pilnu darba laiku un pārcēlās no Mančestras uz Londonu, Notinghillā. Tuvējais Portobello tirgus sagādāja daudz krāsainu raksturu, tāpat angļu krodziņi „pab" šinī apvidū.

V. Sarkāns saka: „Angļu ‚pabi' ir mākslinieka sapņu pasaule. Tur es sastapu visus savus karikatūru raksturus — vidējo gadu gājumus, flirtējošas bārdāmas, tupeļvaroņus, kuŗu sievas iedzinušas viņus dzeršanā, suņu vadātājus un divus vecus paziņas, kas ‚nolūza', ja mērs bija pilns."

Sax šeit „pabā" sastapa arī savu dzīvesbiedri Māru, kas bija ieradusies Anglijā no Austrālijas, lai pavadītu atvaļinājumu un iegriezusies viņa vidē.

„Iedomājieties manu pārsteigumu, kad uzzināju, ka viņa ir latviete un mākslas skolotāja," izteicies karikatūrists. Viņš sevišķi ciena nedēļas žurnālu Weekend. Tas bijis viens no pirmajiem, kas novērtējis viņa humora stilu un publicē zīmējumus rēgulāri. Tas arī atbildīgs par karikatūrista pseudonimu — Sax.

—ls—

Šī Nacionālā fonda Zviedrijā izdotā pastkarte izplatīta Skandinavijas presē kopā ar citiem materiāliem Kosīgina ciemoša nās laikā Zviedrijā.

„Labība un kartupeļi padomju sistēmā nepadodas. Arī Baltijas valstis jau izēstas."

8. maiju atceroties

(Turpinājums no 2. lp.)

zināms kapitulācijas veids padomju varas un hegemonijas priekšā. Ja pirms 28 gadiem hitleriskā Vācija bija spiesta nolikt ieročus sabiedroto priekšā un padoties bez noteikumiem, tad šodien pašu sabiedroto starpā norisinās zināma veida kapitulācija, kad komūnistu patvaļas priekšā nespēcīgi kļuvuši Rietumu iebildumi, ieskati un pat viņu brīvības izpratne.

Paiesim vēl soli tālāk, lai atrastu vēl kādu ķēdes reakcijas locekli. Tā ir pati Rietumu balstītā Rietumvācija, kur šķietami vēl gan nomanāma brīvība un suverēnitāte, bet arī tur ir notikusi atkārtota kapitulācija Pad. savienības priekšā. Rietumvācija, sava tagadējā kanclera Branta vadībā, kuŗa politiskās gaitas skārušas komūnistu partijas rindās, krievu ietekmē un draudos pametusi un atdevusi lielas savas zemes platības komūnistu diktētai Polijai. Mēs nezinām visas šīs akcijas aizkulises un virzītāju spēku, bet bez šaubīšanās jāpieņem, ka arī šī robežu pārbīdīšana nav notikusi bez zināmiem ietekmējumiem un kapitulācijas tendencēm. Arī Rietumvācijas kancleram piešķirtā Nobela prēmija par starptautiskā saspīlējuma mazināšanu Eiropā zināmā mērā saistīta ar piekāpšanos padomju politikas priekšā.

Kādi jaunumi un pārsteigumi briest plānotajā Eiropas drošības konferencē ar Pad. savienību galvenā lomā, mēs nezinām. Bet vadoties no pieredzes laikā pēc otra pasaules kaŗa, varam rēķināties, ka arī šai konferencē var izveidoties kāds ķēdes loceklis — brīvās pasaules pakļaušanās Pad. savienības ieskatiem par to, ka Eiropā paturams status quo, kāds tas ir pašreiz un kas nozīmētu komūnisma tālāku agresiju un hegemoniju visās tajās valstīs, kuŗās vairāk vai mazāk dominē Kremļa politika, novietots padomju kaŗaspēks un izveidotas leļļu valdības komūnisma agresīvās varas rokās.

8. maija uzvaras fanfaras jau sen ierūsējušas. Vienas diktatūras vietā stājusies cita. Abas tās metamas pār vienu kārti, jo tautas sen izslāpušas pēc brīvības un pašnoteikšanās.

Vietā būtu atcerēties arī to, ka Pad. savienība bija tā, kas arī parakstīja Atlantijas chartu. Tas nozīmē, ka paraksta devējs atsakās no jebkādas uzkundzēšanās politikas, pievienojoties uzskatiem, ka katra tauta ir tiesīga izvēlēties savu dzīves veidu un valsts iekārtu. Bet Pad. savienība neko nav pildījusi un arī tādu nepildīs, kur viņai saistītas rokas vai ierobežota rīcība savas politikas dominēšanai.

Tādēļ 8. maijs šodien zaudējis savu nozīmi. Pasaulē vēl nav izveidojies vai tapis drosmīgs spēks, kas spētu restaurēt un uzturēt 8. maija dziļāko jēgu.

Viktora Sarkāna zīmējumi mičošanas programmā.

Ai, kājiņas, ai, kājiņas
Dietu grib, dietu grib . . .

Vediet man, dodiet man
Mārtojamu brandavīnu . . .

☆ Anglijas karaliene 21. aprīlī nosvinēja savu 47 dzimšanas dienu, ko atzīmēja ar karalisko salutu no Haidparka un Londonas torņa. Karaliene pēc 800 gadu vecas tradicijas pasniedza dāvanas 47 vecākiem vīriešiem un tādam pašam skaitam sieviešu, kas atbilst karalienes mūža gadiem.

125 BROADVIEW AVE.

Daugavas Vanagu nams — **Tel. 465-5225** — **Daugavas Vanagu klubs**

PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

atvērts biedriem un viesiem
no pirmd. līdz sestd. no pl. 12 dienā — 1 naktī,
svētdienās no pl. 12—9 vakarā

DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRA IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

Kanadas lielākais un labākais speciāli
EIROPIEŠU DELIKATEŠU UN GAĻAS VEIKALS
Katru nedēļu kaut kas sevišķs

tip-top MEATS DELICATESSEN

1727 BLOOR ST. WEST
(pretim Keele pazemja stacijai)
YORKDALE SHOPPING CENTRE
FAIRVIEW MALL
Sheppard Ave. / Don Valley Parkway
ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS
(Queen Elizabeth un Highway 27)
HURON - SQUARE - SHOPPING CENTRE
Cooksville, Highway 10 & 5

Fotografiski darbi
ar izcilu kvalitāti!

Pieprasiet informāciju
par veikaliem jūsu rajonā
pasūtinājumu nodošanai

tālr. 863-1166
Benjamiņa
filmu laboratorija

WEST ARKA
PIEDĀVĀ LIELĀ IZVĒLĒ
- DĀVANAS
- ROKDARBUS
- SKAŅU PLATES
- GRĀMATAS

2282 Bloor Street West — Toronto 9, Ontario.
Tel. 762-8751

A. Eglītis — TV RENTAL

17" — $ 8 mēnesī
21" — $ 9 mēnesī
23" — $10 mēnesī

161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1406

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Laikrakstam **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

- ☐ vienu gadu $21.—
- ☐ 6 mēnešiem $11.50
- ☐ 3 mēnešiem $ 6.—

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

.....

Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda.

Datums .....

---

kas? kur? ko?

Town & Country R. E. Ltd., Realtor
V. PALMA pārstāvis

377 Glengarry Ave., Toronto 12, Ontario
TĀLR. 782-7246

Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai — 782-7246. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

PAVASARA **LE 1-7358**
delikatešu veikals un konditoreja
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks St. ČUKULS

A. BERZIŅŠ Realty Ltd.
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA
OBLIGĀCIJAS UN NOTĀRS
316 Harbord Street, Toronto, Ont. Tel. 534-8447

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS
dabīgs nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen). Perupieniņš
(Royal Jelly) no
ERGĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson Street, Toronto 17. Tālr. 534-0568

A. KRISTAPSONA
gaļas un gaļas
izstrādājumu veikals
1095 Queen Street East, Toronto, tālr. 466-5152

KALUPE

DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS

Zeltkales
Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto 4, Ont. tālr. 533-2837

MĀJU ĪPAŠNIEKI, KAM NEPATĪK KRĀSOT SAVU MĀJU!
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem
ALUMINUM SIDING

- JUMTA IZBŪVES APŠUVUMI (dormers)
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGI
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTU PĀRKARES (Soffit & fascia)

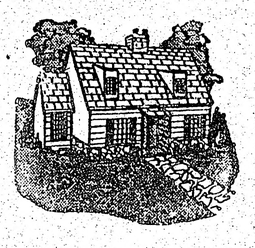

Īpašnieks Artūrs Mīme
CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
248-9984 38 Noranda Drive Toronto 15, Ont.

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZĪRĒ TELPAS
sarīkojumiem ● viesībām
● klāj viesību galdus ●
Tel. 922-2931

AMBASSADOR
Painting & Decorating
Izdara visāda veida krāsošanas darbus.
Zemas cenas. Lūdz zvanīt
439-6786 Toronto.

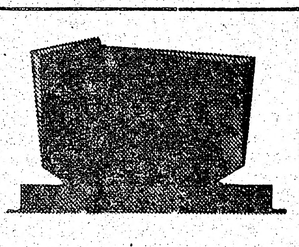

PIEMINEKĻI
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
Starp Eglinton un Davisville
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

Speciāli saiņi uz LATVIJU

Samaksāti un brīva piegāde.

Speciāls Nr. 1 **$68.20**
10 m. cūku tauki, 10 m. baltie kviešu milti, 10 m. rīsi, 10 m. cukurs.

Ekonomijas sainis **$40.70**
7 m. baltie kviešu milti, 4½ m. rīsi, 4½ m. cukurs, 2¼ m. makaroni, 1¼ m. žāvēti augļi.

Speciāls Nr. 5 **$43.56**
5 m. cūku tauki, 5 m. rīsi, 5 m. cukurs, 5 m. baltie kviešu milti.

10 galvas lakati **$60.39**
5 vilnas lakati ar puķu, kā arī austrumnieciskiem motīviem un 5 zīda lakati.
Ar gaisa pastu $69.74

5 vilnas galvas lakati **$46.09**
Ar dažādu puķu un austrumnieciskiem motīviem.
Ar gaisa pastu $55.44

5 vilnas galvas lakati **53.90**
ar bārkstīm visapkārt
Ar gaisa pastu $63.25

Imitācijas kažoki **$118.80**
LOTI VĒRTĪGI.
LIELA IZVĒLE.

Vēl daudz citu speciālu sūtījumu! Pieprasiet mūsu katalogus.
PASŪTINIET TIKAI CAUR

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street,
Fifth Floor
New York, N. Y. 10010
Tel. 982-1530
Lietotu drēbju pārsūtīšana iebraucējiem no USSR.
Mums ir 24 gadu pieredze šai uzņēmumā un daudzi tūkstoši apmierinātu klientu.

Sarūgtinājums Baltajā namā

ASV prezidents Ričards Niksons savā radio un televīzijas raidījumā apgalvoja, ka nav zinājis par pagājušā gadā izdarīto slepeno noklausīšanos demokrātu partijas centrālkomitejas mītnē (Watergate), bet ka viņš uzņemas personisku atbildību. Tajā laikā prezidents Niksons bija uzticējis savu 1972. gada atkalievēlēšanas kampaņu saviem palīgiem, lai pats varētu sekmīgi veikt miera meklēšanas iespējas un citus prezidenta pienākumus.

Pirmoreiz prezidents par to uzzinājis pērnvasar, kad 17. jūnija naktī demokratu centrālkomitejas mītnē noķerts viņa vēlēšanu komitejas apsardzības priekšnieks Makords un 4 citi komitejas locekļi, kad tie mēģinājuši tur slepeni novietot elektroniskās noklausīšanās ierīces. Izmeklēšanā noskaidrojās, ka akcija plānota saziņā ar bijušo tieslietu ministru Mičelu, Baltā nama padomnieku Dīnu un komitejas priekšsēža palīgu Makgruderu un ka 7 apvainotiem izmaksāts no prezidenta vēlēšanu kampaņas fonda 350.000 dol. Republikāņu senātori un pārējie līderi brīdinājuši Niksonu, ka partija var nokļūt lielās nepatikšanās nākamā gada kongresa vēlēšanās, ja Watergate skandalu pilnīgi neizmeklēs. Tad prezidents Niksons paziņoja, ka kongresa izmeklēšanas komisijai ir tiesība pratināt valdības vai Baltā nama darbiniekus, ja ir aizdomas, ka tie zinājuši par demokratu mītnes notikumu un iejaukti Watergate skandalā un iespējama arī viņu atbrīvošana no amatiem. Prezidents apstiprināja, ka viņš darīs visu savos spēkos, lai nodrošinātu vainīgo saukšanu pie atbildības. „Es biju pārsteigts par šo neprātīgo un nelikumīgo rīcību," sacīja prezidents. Izjautājot, vai viņa valdības locekļi arī iejaukti šai skandālā, prezidents saņēmis noraidīgu atbildi.

Prezidenta uzruna 30. aprīļa televīzijas raidījumā amerikāņiem notika pēc Baltā nama štāba priekšnieka Haldemana, padomdevēja Erlichmana un tieslietu ministra Ričarda Kleindīnsta atkāpšanās. Prezidents atstādināja arī Baltā nama padomnieku Dīnu, cerot no jauna izveidot Baltajam namam uzticamu personālu. Niksona lēmums par viņam tuvu personisku un politisku draugu atkāpšanos notika pēc nedēļas nogales pārdomām. Niksons sacīja, ka Kleindīnsts nav iejaukts Watergate skandālā. Par Erlichmanu un Haldemanu prezidents norādīja, ka atkāpšanās pieņemta, lai Baltā namā būtu stingrs, likumīgs un ētisks standarts", un viņš cer, ka šo standartu ievēros un uzturēs. Atkāpšanos pieņemot Niksons izteicās, ka tā viņam bijusi grūtākā izšķiršanās Baltajā namā."

„Ir riskanti," teica prezidents, „valdībai par daudz uzmanības veltīt Watergate skandalam" un viņš vairāk pievērsīsies saviem tiešajiem pienākumiem, jo „jādara svarīgs darbs mūsu mērķa — ilgstoša miera izveidošanā."

Prezidenta starptautiskajās aktīvitātēs ietelp: bruņoto spēku kontrole, samierināšanās ar lielākām komūnistu varas valstīm, miera uzturēšana Dienvidaustrumāzijā un Vidējos austrumos, bet pašu mājās — bezdarba apkarošana un labklājība katram amerikānim. Prezidents savu runu nobeidza ar vārdiem: „Lai Dievs svētī Ameriku un ikvienu no jums!"

Sakarā ar Watergate skandālu no Niksona valdības jau aizgājušas 6 personas. To vidū Grejs, FBI vadītājs un Magrūders, agrākā padomdevēja Haldemana palīgs. Jau agrāk atlaists bijušais tieslietu ministrs Mičels, bij. prezidenta speciālpadomnieks Kolsons un bijušais Baltā nama darbinieks Čapins. Viņi ir tieši vai netieši iejaukti demokratu partijas mītnes incidentā pagājušā gadā.

Mūžībā aizgājis mūsu mīļais

Miķelis Oļechno

dzimis 1923. gada 31. martā Viļānos,
miris 1973. gada 25. aprīlī Haristonā, Ontario.

Gribēju tālajos laukos vēl iet,
Satumsa nakts.

Par viņu sēro
sieva, dēls un vedekla

Etniskā mantojuma semināri

Technisku apstākļu dēļ martā un aprīlī nebija iespējams izkārtot etniskā mantojuma seminārus Montrealā, atliekot tos uz rudeni. Semināru projekts paredz 6 nedēļu nogaļu seminārus. To rīkošana notiek Latviešu nama fonda paspārnē. Līdzdalību jau pieteikušas Montrealas latviešu organizāciju padomē apvienotās vienības un biedrības. Tādā kārtā Etniskā mantojuma semināri Montrealā ir visas vietējās latviešu sabiedrības pasākums.

Izstrādātajam plānam janvārī pieprasīja federālās valdības atbalstu. Iekšlietu ministrs R. Haidašs paziņojis Nama fonda priekšsēdim V. Kraulim, ka piešķirti 2900 dol. — visa prasītā atbalsta summa.

Nama fonda valde savā pēdējā valdes sēdē iepazinās ar projektu un atzina, ka semināri rīkojami rudenī, septembrī un oktobrī. Par maiņu informētas attiecīgās iestādes. Paredzētas vairākas projekta darbinieku sēdes programmas sīkākai izstrādāšanai.

Semināram būs vajadzīgi darbinieki un apmeklētāji, kādēļ rīkotāji lūdz interesentus pieteikties pie V. Krauļa, 3011 St.Joseph St., Lachine 600, Que., tālr. 637-1652 vai M. Štauvera, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfe 850, Que., tālr. 457-9832. Dalībniekus semināriem reģistrē V. Dindzāns, 10127 St. Vital Blvd. Montreal 450, tālr 321-4304.

Rīkotāji aicina interesentus pieteikties jau tagad, lai zinātu kursantu skaitu.

Sk.

Padomju spiegu darbība Rietumeiropā

Sakarā ar Kosīgina viesošanos Zviedrijā, Zviedru brīvības padome informējusi presi par padomju spiegu darbību Rietumeiropā. Padomes priekšsēdis B. Hegmans raksta, ka padomju pagrīdes darbība rietumu valstīs ir daudz plašāka nekā atklātībai zināms. Civilās un militārās padomju spiegošanas iestādes (KGB un GRU) darbojas 90 valstīs ar apmēram 3500 aģentiem.

Pirms 10 gadiem Rietumeiropā darbojās 1385 krievu spiegi, 1972. gadā — 2146. No visiem padomju diplomātiem 72 proc. nodarbojas ar spiegošanu. Ar padomju spiegiem, kas slēpjas zem diplomātu maskas, līdz šim vissekmīgāk cīnījusies Anglija. 1971. gada rudenī angļi spiegošanas dēļ izraidīja 105 padomju diplomātus. Nupat atkal izraidīti divi padomju atašeji. Tagad krievi savos spiegošanas nolūkos mēģina iesaistīt Kubas, čechu un citu komūnistu valstu diplomātus.

Uz rietumiem 1968. gadā pārbēgušais čechu ģenerālis Sejna apliecinājis, ka Austrumvācijā darbojas divas spiegu skolas, galvenā kārtā Zviedrijas vajadzībām. Maskavai esot plāni sabotāžai pret zviedru rūpniecību, tiltiem un ostām. Padomju aģenti esot katrā lielākā zviedru rūpniecības uzņēmumā.

Padomju spiegošanas darbība jo sevišķi kāpinājusies sakarā ar Eiropas drošības konferences sagatavošanas darbiem.

Politiska rosme Vašingtonā

ASV prezidents Niksons šoruden paredzējis ietekmīgu Eiropas lielvalstu apmeklējumu, pirms tam Vašingtonā satiekoties ar Francijas prezidentu Žoržu Pompidū. Kā Vašingtonā izteicies preses sekretārs Žeralds Vorens, Niksons paredzējis apmeklēt Angliju, Itāliju, Franciju un Rietumvāciju. Vašingtonā jau uzturas Rietumvācijas kanclers Vilijs Brants. Jūnijā tur gaida ierodamies Pad. savienības komūnistu partijas galvu Leonidu Brežņevu. Kā zināms, Niksons izsludinājis „Eiropas gadu", lai varētu pārrunāt tirdzniecības līgumus, atbruņošanos, kā arī Atlantijas aizsardzības organizācijas (NATO) problēmas, kam līdz šim, pēc ASV sabiedroto ieskata, nav veltīta pietiekama vērība. Niksona pēdējais lielākais Eiropas apmeklējums bija 1969. gadā, īsi pēc prezidenta amata pārņemšanas.

KURZEMES CIETOKŠŅA

28 gadu atceres vakars 13. maijā, plkst. 4 pēcp. DV namā Toronto ar aktu un programmu

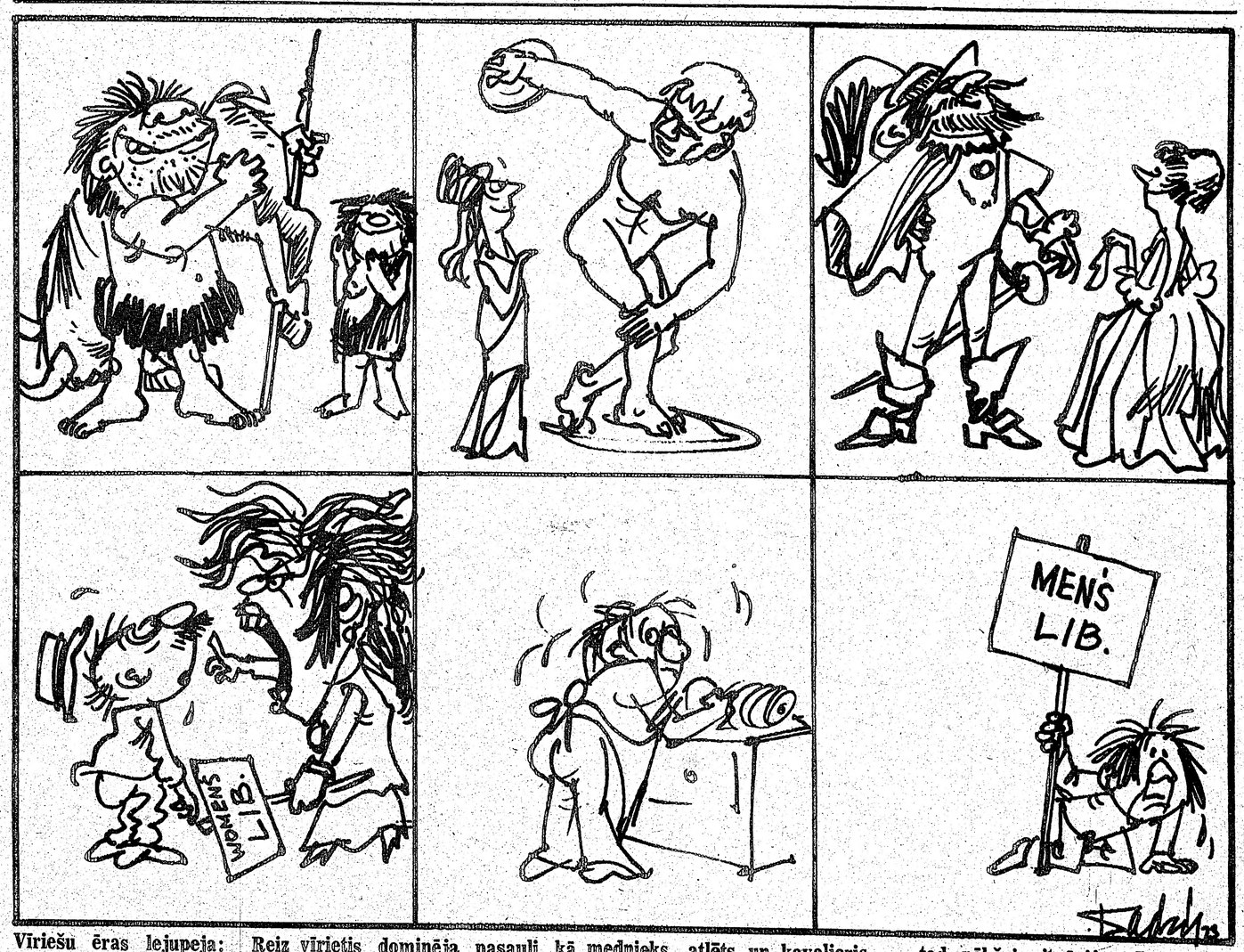

Viriešu ēras lejupeja: Reiz vīrietis dominēja pasauli kā mednieks, atlēts un kavalieris... tad pēkšņi situācija pār-mainījās...

Dadža vēsturisks skatījums